

รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

MODEL OF INSTRUCTION FOR THE LEARNERS' KEY COMPETENCY DEVELOPMENT
OF THE UPPER SECONDARY STUDENTS MAJORING IN PHYSICAL EDUCATION
AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY PRASARNMIT DEMONSTRATION SCHOOL

SECONDARY

ยุทธกร ไพรวงษ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

MODEL OF INSTRUCTION FOR THE LEARNERS' KEY COMPETENCY
DEVELOPMENT OF THE UPPER SECONDARY STUDENTS MAJORING IN
PHYSICAL EDUCATION AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY PRASARNMIT
DEMONSTRATION SCHOOL SECONDARY

A Dissertation Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for DOCTOR OF EDUCATION (Health Education & Physical Education)

Faculty of Physical Education Srinakharinwirot University

2018

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ

ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

ของ

ยุทธกร ไพรวงษ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(อาจารย์ ดร.ไพฑูริดา สังข์ทอง) (รองศาสตราจารย์ ดร.สมเจตน์ ภูศรี)

..... ที่ปรึกษาร่วม กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบุลย์ ศรีชัยสวัสดิ์) (อาจารย์ ดร.อนันต์ มาลารัตน์)

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่าย มัธยม)
ผู้วิจัย	ยุทธกร ไพรวงษ์
ปริญญา	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต
ปีการศึกษา	2561
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. ไพญดา สังกษ์ทอง

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) วิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกพลศึกษา จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษาและแบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง 2) สร้างรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ
ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา ออกแบบองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนและตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหากับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน และ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพล 8 สัปดาห์กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกพลศึกษา จำนวน 30 คนที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และอาจารย์ผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกพลศึกษา จำนวน 23 ผลการวิจัยพบว่า 1. สมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา รวมทุกด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สมรรถนะสำคัญที่นักเรียนควรได้รับการสร้างเสริมคือ ด้านความสามารถในการสื่อสาร 2. รูปแบบการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการสื่อสาร มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาของการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน สื่อกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดประเมินผล และ 5 ขั้นตอนคือ 1. ขั้นเตรียมการรับสาร 2. ขั้นการรับสาร 3. การจัดกระทำข้อมูล 4. ขั้นการนำเสนอและการส่งสาร 5. ขั้นสรุปการเรียนรู้ 3. ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการสื่อสาร ก่อนและหลังใช้รูปแบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจ ด้านรูปแบบการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบการเรียนการสอน, การพัฒนาสมรรถนะที่สำคัญ, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย,
นักเรียนวิชาเอกพลศึกษา

Title	MODEL OF INSTRUCTION FOR THE LEARNERS' KEY COMPETENCY DEVELOPMENT OF THE UPPER SECONDARY STUDENTS MAJORING IN PHYSICAL EDUCATION AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY PRASARNMIT DEMONSTRATION SCHOOL SECONDARY
Author	YUTTAKORN PAIWONG
Degree	DOCTOR OF EDUCATION
Academic Year	2018
Thesis Advisor	Dr. Paiyada Sungthong

The purposes of this research were as follows : (1) to analyze the learner's key competency development of the upper secondary students majoring in Physical Education consisted of under the authority of Srinakharinwirot University Prasarnmit Demonstration school secondary. The sample twenty-three teachers who taught upper secondary students majoring in physical education. The research instruments were include a questionnaire of the learner's key competency development of learners and a semi-structured interview; (2) to develop an instruction model to enhance the key competency development of leraners to create the components of instruction model and check the content validity of model by five experts; (3) to study the effect of the instruction model for eight weeks with thirty upper secondary students in Physical Education majors, in selected by purposive sampling and twenty-three teachers who taught upper secondary students a Physical Education major. The findings of the study were as follows: 1. The learners key competency development of the learners was at an average level overall found to enhan key competency development of upper secondary students majoring. It was Physical Education was their communication capacity. 2. The model of instruction for the key competency development of the learners the aspect of the communication capacity consisting of six aspects were principle, purpose, content learning, process, instrument and evaluation. The five stages were (1) preparatory stage. (2) information receiving stage; (3) information management stage; (4) Present stage; (5) conclusion. 3. After using the instruction model, the communication capacity of the key competencies of students showed statistically significant difference at a level of .05 and the satisfaction of the learners were at a good level

Keyword : Model of instruction, Key Competency Development, Upper Secondary Students,
Physical Education majors

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยผู้วิจัยได้รับความกรุณา และคำแนะนำอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.ไพฑูริดา สังข์ทอง อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริยา ศรีชัยสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ท่านเสียสละเวลาและมีเมตตาคอยให้คำปรึกษาในการทำงานวิจัยทุกขั้นตอน อีกทั้งผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ฉบับต่างๆ ทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ในการทำงานวิจัยและรู้ถึงคุณค่าของงานวิจัยที่ช่วยให้การทำงาน ในรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ ด้านความสามารถในการสื่อสารมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่านที่ได้ ถ่ายทอดความรู้ ประสิทธิภาพวิชาต่างๆ และอบรมสั่งสอน คุณงามความดี ในวิชาชีพพลศึกษาให้แก่ ผู้วิจัยตลอดมาตั้งแต่ปริญญาตรี ปริญญาโท และจนถึงระดับปริญญาเอก ผู้วิจัยขอกราบเพราะคุณ อาจารย์ ดร.ธงชาติ พู่เจริญ, อาจารย์ ดร.แอน มหาคีตะ, อาจารย์ ดร.ธิติพงษ์ สุขดี, อาจารย์ ดร.ลักษมี ฉิมวงษ์ และอาจารย์ ดร.อนันต์ มลารัตน์ ที่ท่านเมตตาและกรุณาในการให้คำแนะนำตลอดจนให้คำปรึกษาในการทำงานวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวลิต สูงใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะ ผู้บริหาร คณาจารย์ทุกท่าน ฝ่ายวิจัยฯ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่ให้การสนับสนุนและคอยช่วยเหลือพร้อมให้ กำลังใจที่ดีเสมอมา ที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณพิชากร อาทิตวาทกุล, คุณปริญญา พรหมม่วง และคุณสุนันท์ วิริยะสุข ที่ ช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอขอบคุณ พี่ๆ น้องๆ นิสิตปริญญาเอกรหัส 55 รวมไปถึงท่านอื่นๆ ที่มีได้เอ่ยนามที่คอยเป็นผู้สนับสนุนและเป็นกำลังใจ

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบรำลึกถึงพระคุณของคุณพ่อและคุณแม่ ครอบครัวยุติธรรมทุกท่าน คน ที่คอยให้กำลังใจที่ดีเสมอมาและสนับสนุนตลอดเวลา ขอขอบคุณอาจารย์สุมาลี ไพรวงษ์ ที่คอยอยู่ เคียงข้างกันเสมอ คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คุณพ่อ คุณแม่ คุณครูและอาจารย์ทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนผู้วิจัยมาโดยตลอดจนประสบความสำเร็จมาจนถึงทุกวันนี้

ยุทธกร ไพรวงษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ	ฌ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฒ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของงานวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
สมมติฐานการวิจัย.....	11
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	12
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	12
หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	15
ประธานมิตร (ฝ่ายมัธยม).....	15
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน.....	25
ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้.....	29

ทฤษฎีการสื่อสาร	36
ทฤษฎีการสื่อสารและการเรียนการสอน.....	38
รูปแบบการเรียนการสอน.....	55
การออกแบบระบบการเรียนการสอน.....	62
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	64
งานวิจัยในประเทศ	64
งานวิจัยในต่างประเทศ	72
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	78
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	78
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	78
การเก็บรวบรวมข้อมูล	81
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	82
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	84
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	84
ผลลัพธ์การวิเคราะห์ข้อมูล	84
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	112
สรุปผลการวิจัย.....	112
อภิปรายผล	115
ข้อเสนอแนะ	118
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	119
บรรณานุกรม	120
ภาคผนวก.....	125
ภาคผนวก ก	126

ภาคผนวก ข	133
ภาคผนวก ค	138
ภาคผนวก ง	159
ภาคผนวก จ	164
ภาคผนวก ฉ	165
ประวัติผู้เขียน.....	192

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 สรุปการสังเคราะห์ทฤษฎีการเรียนรู้	35
ตาราง 2 สรุปการสังเคราะห์ทฤษฎีการสื่อสาร	43
ตาราง 3 สรุปการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน	58
ตาราง 4 องค์ประกอบแผนจัดการเรียนรู้	75
ตาราง 5 ค่าความถี่และร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 23)	85
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน....	86
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน....	87
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	88
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	89
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน.....	90
ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	91
ตาราง 12 สัมภาษณ์ถึงโครงสร้างเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ	93
ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อ	105
ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะสำคัญของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถ	107
ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนด้วยรูปแบบการเรียน	109
ตาราง 16 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นด้านสมรรถนะสำคัญ	127
ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบสอบถามความ	132

[illegible]

ตาราง 29 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์รูปแบบการเรียนการสอน	158
ตาราง 30 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของแบบวัดความพึงพอใจของ...	160
ตาราง 31 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนด้วยรูปแบบ .	162

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ไม่พบรายการสารบัญภาพ

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดวิสัยทัศน์โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นกำลังสำคัญของชาติและเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย วัฒนธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มีทักษะพื้นฐาน มีเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ดังจุดหมายของหลักสูตรที่ชัดเจนในประเด็นสำคัญ 5 ประการ คือ 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต 3) มีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกาย 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข อีกทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้อันเป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถ โดยในด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนได้กำหนดหลักการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการเป็นพื้นฐานเบื้องต้นได้แก่ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนจึงเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญอีกประการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพที่เหมาะสมต่อการพลเมืองและพลโลกที่ดี จากแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะของ เดวิด แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1993) นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard) ได้กล่าวไว้ว่า “สมรรถนะ” คือ บุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในปัจเจกบุคคล ซึ่งผลักดันให้บุคคลนั้นสามารถสร้างผลการปฏิบัติที่ดีหรือปฏิบัติงานที่

รับผิดชอบได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด” ซึ่งความหมายในบริบทของผู้เรียน สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะความสามารถและลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้หรือปฏิบัติงานหรือสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่นๆ ในชั้นเรียน สอดคล้องกับ เดชา เดชะวัฒน์ไพศาล (2543) ได้มีการแบ่งสมรรถนะออกเป็น 2 องค์ประกอบใหญ่ คือ 1) สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง ความสามารถหลักขององค์กร 2) สมรรถนะสนับสนุน (Support Competency) หมายถึง ทักษะ ความรู้ ความสามารถหรือพฤติกรรมที่สนับสนุน การปฏิบัติงานอื่นๆ เพิ่มเติมจากความสามารถหลัก จึงสรุปได้ว่าสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่ได้กล่าวไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้ง 5 ประการนี้เป็นสิ่งสำคัญที่จะสนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณภาพในการเรียนรู้ การปฏิบัติงานและการสร้างผลงานต่างๆ ที่จะติดตัวพวกเขาไปสู่การเป็นประชากรที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เป็นสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในการบริหารจัดการสถานศึกษาและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรได้เป็นอย่างดี โดยมีวิสัยทัศน์ประจำสถานศึกษาว่า เป็นต้นแบบการจัดนวัตกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ มีความรอบรู้วิชาการ ชำนาญเทคโนโลยี มีวินัยและคุณธรรม เป็นแกนนำสังคม ด้วยกระบวนการคิดเชิงวิทยาศาสตร์ สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนเองนับถือ มีคุณธรรมและจริยธรรม มีจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองไทย และพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตระหนักในคุณค่าและดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมไทย ตลอดจนให้ผู้เรียนมีเจตคติต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพรวมถึงการศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิต โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) มีการจัดระดับการศึกษาสำหรับผู้เรียนตามหลักการที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตั้งแต่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การศึกษาระดับนี้สถานศึกษาได้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้านตอบสนองความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งหลักสูตรสถานศึกษาจะแบ่งออกเป็นด้านวิชาการและด้านวิชาชีพ และยังมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้วิทยาการและเทคโนโลยี ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ มุ่งพัฒนาตนและประเทศตามบทบาทของตน สามารถเป็นผู้นำและผู้ให้บริการชุมชนในด้านต่างๆ โดยหลักสูตรสถานศึกษามีกระบวนการและกลไกในการสำรวจศักยภาพและความถนัดของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อเป็นการ

เตรียมพร้อมให้กับผู้เรียนในการเลือกเรียนสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมสหวิทยาการตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนดไว้ในการเลือกแผนการเรียนวิชาเอกในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อันประกอบด้วยกัน 15 วิชาเอก ดังนี้ 1) วิชาเอกวิทยาศาสตร์ 2) วิชาเอกคณิตศาสตร์ 3) วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส 4) วิชาเอกภาษาอังกฤษ 5) วิชาเอกภาษาญี่ปุ่น 6) วิชาเอกภาษาจีน 7) วิชาเอกภาษาอาเซียน 8) วิชาเอกคอมพิวเตอร์ 9) วิชาเอกแอนิเมชัน 10) วิชาเอกทัศนศิลป์ 11) วิชาเอกออกแบบ 12) วิชาเอกอาหารและการโรงแรม 13) วิชาเอกพลศึกษา 14) วิชาเอกดุริยางคศิลป์ และ 15) วิชาเอกนาฏยศาสตร์ศิลป์ และในแต่ละวิชาเอกนั้นยึดสาระการเรียนรู้พื้นฐานตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้และสำหรับสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมนั้นจะเป็นการบริหารจัดการหลักสูตรของวิชาเอกตามที่สถานศึกษากำหนดเพื่อพัฒนาศักยภาพและความถนัดของนักเรียนและในส่วนของ การประเมินผู้เรียนสถานศึกษาจะพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียนด้านความประพฤติ การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปกับแผนการเรียนวิชาเอกในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เหมาะสมกับผู้เรียน

จากกระบวนการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและจัดองค์ความรู้ที่จะพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรสถานศึกษาได้จัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนในวิชาเอกต่างๆ ในรายวิชาพื้นฐานทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้เหมือนกันทุกรายวิชา โดยมีความแตกต่างกันเฉพาะสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนดไว้ ทำให้นักเรียนทุกวิชาเอกจะได้เรียนรายวิชาพื้นฐานเท่าเทียมกัน และในด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสถานศึกษาได้กำหนดวิธีการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนได้เรียนรู้ให้ครบทั้ง 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี จากการประเมินผลสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนทั้ง 5 ประการนั้นพบว่า ผลคะแนนสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนวิชาเอกพลศึกษามีคะแนนค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะความสามารถในการสื่อสาร จึงจำเป็นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนให้ครบทั้ง 5 ด้าน โดยสมบูรณ์

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะหาแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนโดยการศึกษารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนอย่างถูกต้องและให้ผู้เรียนมีคุณภาพในการเรียนรู้ การปฏิบัติงานและการสร้างผลงานต่างๆ ที่จะเป็นคุณสมบัติติดตัวพวกเขาไปสู่การเป็นประชากรที่มีคุณภาพของประเทศไทยต่อไป

ความมุ่งหมายของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) โดยมีความมุ่งหมายรองตามลำดับขั้นดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
2. เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อให้ได้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร โดยผ่านกระบวนการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นระบบสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่แท้จริงของนักเรียนและสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษาได้ ซึ่งหน่วยงาน บุคลากรของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง สามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน ด้านความสามารถในการสื่อสารนี้ไปใช้เป็นเครื่องมือและเป็นแนวทางจัดการเรียนรู้ที่สามารถเสริมสร้างทักษะและความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียนอย่างแท้จริง

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการประเมินความต้องการจำเป็น ของสมรรถนะสำคัญของนักเรียน และเลือกสมรรถนะสำคัญที่มีความต้องการจำเป็นในลำดับที่ 1 มาพัฒนาเพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอก

พลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) โดยพบว่าสมรรถนะสำคัญของนักเรียนที่นำมาสร้างรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ฯ ในการวิจัย คือ ด้านความสามารถในการสื่อสาร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งมีแนวทางการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยประยุกต์ใช้แนวคิด ADDIE Model ของครูส (Kruse, 2002) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis: A)

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อตอบความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 1 ที่จะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

แหล่งข้อมูล ได้แก่

อาจารย์ผู้สอนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 23 คน โดยเก็บข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนทุกคนที่สอนในภาคเรียนดังกล่าว

ตัวแปรที่ศึกษา

ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบและการพัฒนารูปแบบ (Design and Development: D&D)

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยมุ่งสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร เพื่อตอบความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 2

แหล่งข้อมูล ได้แก่

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1
2. ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

โดยจำแนกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เพื่อให้ข้อมูลในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จำนวน 5 คน และกลุ่มที่ 2 เพื่อประเมินรูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น จำนวน 5 คน

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการสื่อสาร

4. นักเรียนที่เคยผ่านการเรียนการสอนรายวิชาเบตมินตัน ในภาคเรียนที่ 2/2560 ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองเพื่อประเมินคุณภาพของเครื่องมือ จำนวน 30 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรต้นคือ

องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา ประกอบด้วย

1. หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน
2. จุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนการสอน
3. เนื้อหาของการเรียนการสอน
4. กระบวนการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมการรับสาร 2) ขั้นการรับสาร 3) การจัดกระทำข้อมูล 4) ขั้นการนำเสนอและการส่งสาร 5) ขั้นสรุปการเรียนรู้
5. สื่อกิจกรรมการเรียนการสอน
6. การวัดและประเมินผล

ตัวแปรตามคือ

คุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โดยจำแนกเป็น 2 ประเด็นย่อยคือ

1. ความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการสื่อสาร
2. คุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการสื่อสาร

ขั้นตอนที่ 3 การนำไปใช้ (Implementation : I)

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยมุ่งนำรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสารไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อตอบความมุ่งหมายข้อที่ 3

แหล่งข้อมูล ได้แก่

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรต้น

รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร

ตัวแปรตาม

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการสื่อสาร

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล (Evaluation: E)

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยมุ่งประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสารและ การประเมินความพึงพอใจของรูปแบบเพื่อตอบความมุ่งหมายข้อที่ 3

แหล่งข้อมูล ได้แก่

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 3

2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา

2. ความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบการเรียนการสอน (Instructional Model) หมายถึง แบบแผนการเรียนการสอนที่ออกแบบมาเพื่อสนองตอบต่อจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ให้กับผู้เรียนโดยตรง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้บรรลุจุดประสงค์นั้นๆ โดยทั่วไปรูปแบบจะประกอบด้วยแนวคิดหลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา วิธีและเทคนิคการสอน กระบวนการสอน ขั้นตอน กิจกรรมการสอนและการวัดประเมินผล

2. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (Learner's Key Competency) หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่ได้ถูกกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ให้เป็นคนดีมีปัญญา มีศักยภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ประกอบด้วย 5 สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ 1. ความสามารถในการสื่อสาร 2. ความสามารถในการคิด 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา 4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

3. ความสามารถในการสื่อสาร (Communication Capacity) หมายถึง ความสามารถในการรับสารเข้าใจอย่างมีเหตุผล นำไปสู่การจัดกระทำข้อมูลหรือสารที่ได้รับ ผ่านการคิด เปรียบเทียบ วิเคราะห์ แยกแยะ สังเคราะห์ ประเมิน ประยุกต์ สร้างสรรค์ข้อมูลหรือสารต่าง ๆ และนำเสนอสาร ส่งสารออกไป เพื่อถ่ายทอดข้อมูลหรือสารของตนเองที่ได้ผ่านกระบวนการจัดกระทำข้อมูลทางความคิด ความรู้สึกและทัศนคติสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อการพัฒนาตนเองและต่อบุคคลอื่น ๆ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

4. ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลสำเร็จของรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร โดยภาพรวมประเมินจากความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษาและความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบ

5. นักเรียนวิชาเอกพลศึกษา หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกพลศึกษา ตามหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

6. รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร หมายถึง แบบแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการสื่อสาร มี 6 องค์ประกอบและ 5 ขั้น ดังนี้ 1.หลักการ 2.จุดมุ่งหมาย 3.เนื้อหาของ

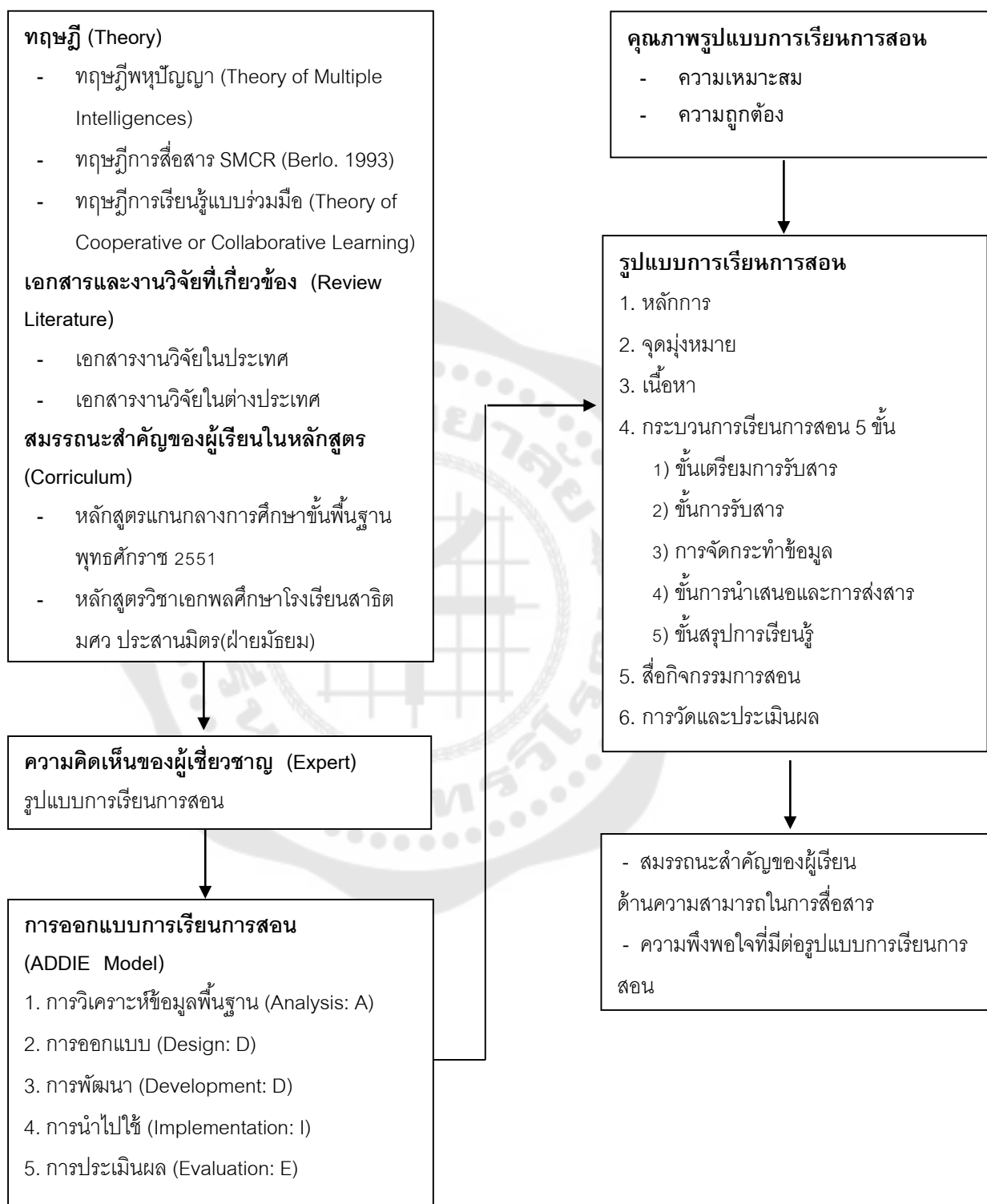
การเรียนการสอน 4.กระบวนการเรียนการสอน 5.สื่อกิจกรรมการเรียนการสอน 6.การวัดประเมินผล และ 5 ชั้น อยู่ในองค์ประกอบที่ 4 กระบวนการเรียนการสอน คือ 1) ชั้นเตรียมการรับสาร 2) ชั้นการรับสาร 3) การจัดกระทำข้อมูล 4) ชั้นการนำเสนอและการส่งสาร 5) ชั้นสรุปการเรียนรู้

7. ความคิดเห็น หมายถึง ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา

8. คุณภาพของรูปแบบ หมายถึง ความเหมาะสมและคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการสื่อสาร

9. ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสารหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสารสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเรียงลำดับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
3. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
4. ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้
5. ทฤษฎีการสื่อสาร
6. รูปแบบการเรียนการสอน
7. การออกแบบระบบการเรียนการสอน
8. สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและ มาตรฐาน การเรียนรู้เป็นเป้าหมาย และกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก พร้อมกันนี้ได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้มี สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น จากผลการวิจัย และติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่า หลักสูตรการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีจุดดีหลายประการ เช่น ช่วยส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษาทำให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และมีแนวคิดและหลักการในการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมอย่าง

ชัดเจน อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาดังกล่าวยังได้สะท้อนให้เห็น ถึงประเด็นที่เป็นปัญหาไม่ชัดเจนของ หลักสูตรหลายประการทั้งในส่วนของเอกสารหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ และ ผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ได้แก่ ปัญหาความสับสนของผู้ปฏิบัติในระดับสถานศึกษาในการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาส่วนใหญ่กำหนดสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้มาก ทำให้เกิดปัญหาหลักสูตรแน่น การวัดและประเมินผลไม่สะท้อนมาตรฐาน ส่งผลต่อปัญหาการจัดทำ 6 เอกสารหลักฐานทางการศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียน รวมทั้งปัญหาคุณภาพของผู้เรียนใน ด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์อันยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

ดังนั้นการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลฝึกทักษะกระบวนการคิดฝึกปฏิบัติและได้เรียนรู้ จาก ประสบการณ์ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่ดีงามสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนที่เอื้อให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานการณ์มีการประสานความร่วมมือ กับบิดามารดาผู้ปกครองตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายสอดคล้องกับพรบ.การศึกษามาตรา 26 ระบุว่าให้ สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากการพัฒนาการของผู้เรียนความประพฤติการสังเกต พฤติกรรมการเรียนการร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในการบวนการเรียนการสอนตามความ เหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษานอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ระบุไว้ชัดเจนที่จะมุ่งเน้นการพัฒนาคนเป็นเป้าหมายหลักเพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้ง 4 ด้านคือ พัฒนาค้นพัฒนาเศรษฐกิจพัฒนาสังคมและพัฒนาคนไทยให้มีการศึกษาและรู้จักเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นคนดีมีคุณธรรมซื่อสัตย์สุจริตอยู่ในสังคมแห่ง ภูมิปัญญาและการเรียนรู้สามารถรักษาภูมิปัญญา ท้องถิ่นควบคู่ไปกับการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีดีงาม (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

จากข้อค้นพบในการศึกษาวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ผ่านมา ประกอบกับข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคนในสังคมไทย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการใน การพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 จึงเกิดการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่ การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสมชัดเจน ทั้ง เป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติใน ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการ จัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนั้นได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของ แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลางและเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติม

เวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียนเกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับและเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า เป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อมุ่งเน้นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านต่างๆ เพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถที่จะพัฒนาตนเอง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีปัญญา และความคิดที่ดีในการทำกิจกรรมต่างๆ มุ่งมั่นสร้างสรรค์ความสุข และหลักสูตรแกนกลางการศึกษายังเปิดโอกาสให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามศักยภาพของผู้เรียน อีกทั้งเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

วิสัยทัศน์

เป็นต้นแบบการจัดนวัตกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน บนฐานการวิจัยที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ มีความรอบรู้วิชาการ ชำนาญเทคโนโลยี มีวินัยและคุณธรรม เป็นแกนนำสังคม ด้วยกระบวนการคิดเชิงวิทยาศาสตร์ สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ยึดมั่นและปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนเองนับถือ มีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองไทย และพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตระหนักในคุณค่าและดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมไทย ตลอดจนให้ผู้เรียนมีเจตคติต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพรวมถึงการศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิต

หลักการและจุดหมาย

หลักสูตรโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ใช้หลักการ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการจัดหลักสูตรของโรงเรียน ดังนี้

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

7. เป็นหลักสูตรที่มีองค์ความรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาและพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชน มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข
6. มีคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) คือ รอบรู้วิชาการ ชำนาญเทคโนโลยี มีวินัยและคุณธรรม เป็นแกนนำสังคม

ระดับการศึกษา

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จัดระดับการศึกษาตามที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. **ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น** (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) เป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาภาคบังคับซึ่งต่อจากช่วงแรกของการศึกษาภาคบังคับระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 การศึกษาระดับนี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจของตนเอง ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพส่วนตน มีทักษะในการคิดวิจารณ์ญาณ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหา มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความดีและมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ

2. **ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย** (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) การศึกษาระดับนี้เน้นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้าน สนองตอบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน

แต่ละคนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ มีทักษะในการใช้วิทยาการและเทคโนโลยี ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ มุ่งพัฒนาตนและประเทศตามบทบาทของตน สามารถเป็นผู้นำ และผู้ให้บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ

การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ดังนี้

1. ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียนวันละไม่เกิน 6 ชั่วโมง คำนวณน้ำหนักของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าน้ำหนักวิชาเท่ากับ 1 หน่วยกิต (นก.)

2. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาคมีเวลาเรียนวันละไม่น้อยกว่า 8 ชั่วโมง คำนวณน้ำหนักของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าน้ำหนักวิชาเท่ากับ 1 หน่วยกิต (นก.)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พร้อมทั้งปรับให้เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียนและสภาพของผู้เรียนตามความพร้อมและจุดเน้น โดยจัดเวลาเรียนสัปดาห์ละ 38 คาบต่อภาคเรียน

การจัดการเรียนรู้

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ได้วางแผนจัดการเรียนรู้ จัดทำหลักสูตรของโรงเรียน และจัดองค์ความรู้ที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามวุฒิภาวะและศักยภาพของผู้เรียน โดยจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences) ดังที่ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างน้อย 8 ด้าน ดังนี้

1. **ปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligences)** คือ ความสามารถในการใช้ภาษารูปแบบต่างๆ ตั้งแต่ภาษาพื้นเมือง จนถึงภาษาอื่นๆ ด้วย สามารถรับรู้ เข้าใจภาษา และสามารถสื่อภาษาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ตามที่ต้องการ ผู้ที่มีปัญญาด้านนี้โดดเด่น ก็มักเป็น กวี นักเขียน นักพูด นักหนังสือพิมพ์ ครู หนองควม หรือนักการเมือง

2. **ปัญญาด้านตรรกศาสตร์และคณิตศาสตร์ (Logical-Mathematical Intelligence)** คือ ความสามารถในการคิดแบบมีเหตุและผล การคิดเชิงนามธรรม การคิดคาดการณ์ และการคิดคำนวณ

ทางคณิตศาสตร์ ผู้ที่มีปัญญาด้านนี้โดดเด่น ก็มักเป็น นักบัญชี นักสถิติ นักคณิตศาสตร์ นักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ นักเขียนโปรแกรม หรือวิศวกร

3. ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (Visual-Spatial Intelligence) คือ ความสามารถในการรับรู้ทางสายตาได้ดี สามารถมองเห็นพื้นที่ รูปทรง ระยะทาง และตำแหน่ง โดยสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน และถ่ายทอดแสดงออกอย่างราบรื่นกลมกลื่น มีความไวต่อการรับรู้ในเรื่องทิศทาง สำหรับผู้ที่มีปัญญาด้านนี้โดดเด่น จะมีทั้งสายวิทย์ และสายศิลป์ สายวิทย์ มักจะเป็นนักประดิษฐ์ วิศวกร ส่วนสายศิลป์ มักจะเป็นศิลปินในแขนงต่างๆ เช่น จิตรกร นักเขียนการ์ตูน นักปั้น นักออกแบบ ช่างภาพ หรือสถาปนิก เป็นต้น

4. ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily Kinesthetic Intelligence) คือ ความสามารถในการควบคุมและแสดงออกซึ่งความคิด ความรู้สึก โดยใช้อวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกาย รวมถึงความสามารถในการใช้มือประดิษฐ์ ความคล่องแคล่ว ความแข็งแรง ความรวดเร็ว ความยืดหยุ่น ความประณีต และความไวทางประสาทสัมผัส สำหรับผู้ที่มีปัญญาด้านนี้โดดเด่น มักจะเป็นนักกีฬา หรือเป็นศิลปินในแขนง นักแสดง นักฟ้อน นักเต้น นักบัลเล่ย์ หรือนักแสดงกายกรรม

5. ปัญญาด้านดนตรี (Musical Intelligence) คือ ความสามารถในการซึมซับ เข้าถึง สุนทรียะทางดนตรี ทั้งการได้ยิน การรับรู้ การจดจำ และการประพันธ์เพลง สามารถจดจำจังหวะ ทำนอง และโครงสร้างทางดนตรีได้ดี ถ่ายทอดออกมาโดยการฮัมเพลง เคาะจังหวะ เล่นดนตรี และร้องเพลง สำหรับผู้ที่มีปัญญาด้านนี้โดดเด่น มักจะเป็นนักดนตรี นักประพันธ์เพลง หรือนักร้อง

6. ปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal Intelligence) คือ ความสามารถในการเข้าใจผู้อื่น ทั้งด้านความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ และเจตนาที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน มีความไวต่อการสังเกตสีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง สามารถตอบสนองได้อย่างเหมาะสม สร้างมิตรภาพได้ง่าย เจรจาต่อรอง ลดความขัดแย้ง สามารถจูงใจผู้อื่นได้ดี เป็นปัญญาด้านที่จำเป็นต้องมีอยู่ในทุกคน แต่สำหรับผู้ที่มีปัญญาด้านนี้โดดเด่น มักจะเป็นครู อาจารย์ ผู้ให้คำปรึกษา นักการทูต พนักงานขาย พนักงาน ขายตรง พนักงานต้อนรับ ประชาสัมพันธ์ นักการเมือง หรือนักธุรกิจ

7. ปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) คือ ความสามารถในการรู้จัก ตระหนักรู้ในตนเอง สามารถเท่าทันตนเอง ควบคุมการแสดงออกอย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ และสถานการณ์ รู้ว่าสถานการณ์ใดควรเผชิญหน้า ควรหลีกเลี่ยง ต้องขอความช่วยเหลือ มองภาพตนเองตามความเป็นจริง รู้ถึงจุดอ่อน หรือข้อบกพร่องของตนเอง ในขณะเดียวกันต้องรู้ว่าตนมีจุดแข็ง หรือความสามารถในเรื่องใด

8. ปัญญาด้านธรรมชาติวิทยา (Naturalist Intelligence) คือ ความสามารถในการรู้จักและเข้าใจธรรมชาติอย่างลึกซึ้ง เข้าใจกฎเกณฑ์ ปรัชญาการณ และการรังสรรค์ต่างๆ ของธรรมชาติ มีความไวต่อการสังเกต เพื่อคาดการณ์ความเป็นไปของธรรมชาติ มีความสามารถในการจัดจำแนกแยกแยะประเภทของสิ่งมีชีวิต ทั้งพืชและสัตว์ สำหรับผู้ที่มีปัญญาด้านนี้โดดเด่น มักจะเป็นนักธรณีวิทยา นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย หรือนักสำรวจธรรมชาติ

สติปัญญาทุกด้านเป็นส่วนหนึ่งของการถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์สติปัญญาแต่ละด้านจึงแสดงออกในระดับพื้นฐานระดับหนึ่งเหมือนกันทุกแห่งโดยเป็นอิสระจากการส่งเสริมทางการศึกษาและทางวัฒนธรรม มนุษย์ทุกคนล้วนมีความสามารถพื้นฐานในทางสติปัญญาแต่ละด้าน

สติปัญญาด้านต่างๆ จะพัฒนาไปในวิถีทางที่แตกต่างกัน และในเวลาที่แตกต่างกัน จึงต้องมีการส่งเสริมที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง สติปัญญาทุกด้านสามารถพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว การพัฒนาอย่างรวดเร็วของบุคคลที่มีแว้วจะแตกต่างกันไปตามสติปัญญาแต่ละด้าน วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ สติปัญญาจะแสดงออกโดยผ่านการงานอาชีพ และการทำกิจกรรมต่างๆ วัยรุ่นส่วนใหญ่ต้องการความช่วยเหลือในการเลือกอาชีพ การตัดสินใจเรื่องนี้มีความซับซ้อนมากขึ้นจากลักษณะปฏิสัมพันธ์ระหว่างงานกับสติปัญญาในบทบาททางวัฒนธรรมต่างๆ

นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ยังได้ให้ความสำคัญเรื่องวุฒิภาวะและศักยภาพของผู้เรียน

วุฒิภาวะ หมายถึง ความสามารถสูงสุดในแต่ละวัย วุฒิภาวะประกอบด้วย วุฒิภาวะทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา วุฒิภาวะนี้ไม่ได้เกิดจากประสบการณ์หรือการเรียนรู้ แต่เกิดจากพัฒนาการของมนุษย์ ซึ่งได้รับอิทธิพลอย่างยิ่งจากพันธุกรรม (พัฒนาการทางมนุษย์ได้รับอิทธิพลทั้งจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม) วุฒิภาวะมีความสำคัญอย่างมากต่อการเรียนรู้ ถ้าเด็กได้เรียนรู้ตามวุฒิภาวะ (สอดคล้องกับวุฒิภาวะ) เขาจะเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายและรวดเร็ว หากยังขาดวุฒิภาวะ การเรียนรู้จะเป็นไปด้วยความลำบาก ไม่ประสบผลสำเร็จตามที่มุ่งหวังการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยวุฒิภาวะ เพราะการที่บุคคลจะมีความสามารถในการรับรู้หรือตอบสนองต่อสิ่งเร้ามากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับว่าบุคคลนั้นมีวุฒิภาวะเพียงพอหรือไม่ การเรียนรู้ที่เกิดผลได้ดีที่สุด คือ การเรียนรู้ตามวุฒิภาวะนั้น หากละเลยเวลาของวุฒิภาวะแล้ว การเรียนรู้จะยากหรือไม่เกิดการเรียนรู้เลย

ศักยภาพ (Potentiality) เป็นพลังที่สร้างสมอยู่ในสมองของมนุษย์ เกิดขึ้นโดยการกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อมสะสมพัฒนา เชื่อมโยงเส้นใยประสาทเป็นประสบการณ์แห่งการเรียนรู้ ศักยภาพของมนุษย์จะแสดงออกในลักษณะความสามารถซึ่งจะมีมากขึ้นเรื่อยๆ ขึ้นอยู่กับการกระตุ้นจาก

สิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามขีดความสามารถได้นั้น ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมองของมนุษย์ซึ่งเป็นชุมพลังแห่งการเรียนรู้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จึงได้จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพและเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน ดังนี้

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสวงหาความสนใจ ความถนัดและความสามารถเฉพาะทางของแต่ละบุคคล

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2

นักเรียนเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กำหนดไว้ และเลือกเรียนสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมตามที่โรงเรียนกำหนด เพื่อที่จะได้พัฒนาสมองทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน ภาษาเกาหลี) สุขศึกษา พลศึกษา ดนตรี นาฏศิลป์ ศิลปะ คหกรรม คอมพิวเตอร์ และอุตสาหกรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นักเรียนเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กำหนดไว้และเลือกเรียนสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมสหวิทยาการตามที่โรงเรียนกำหนด เพื่อสำรวจศักยภาพและความถนัดของนักเรียนในการเตรียมตัวเลือกแผนการเรียนวิชาเอกในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิชาสหวิทยาการ (เตรียมวิชาเอก) ประกอบด้วย 15 วิชาเอก ดังนี้

1. วิชาเอกวิทยาศาสตร์
2. วิชาเอกคณิตศาสตร์
3. วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส
4. วิชาเอกภาษาอังกฤษ
5. วิชาเอกภาษาญี่ปุ่น
6. วิชาเอกภาษาจีน
7. วิชาเอกภาษาอาเซียน
8. วิชาเอกคอมพิวเตอร์
9. วิชาเอกแอนิเมชัน
- 10 วิชาเอกทัศนศิลป์

11. วิชาเอกออกแบบ
12. วิชาเอกอาหารและการโรงแรม
13. วิชาเอกพลศึกษา
14. วิชาเอกดุริยางคศิลป์
15. วิชาเอกนาฏยศาสตร์ศิลป์

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

นักเรียนเลือกแผนการเรียน ซึ่งมีทั้งหมด 15 วิชาเอก ดังได้กล่าวข้างต้น โดยแต่ละวิชาเอก เรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กำหนดไว้ และเลือกเรียนสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมที่เป็นวิชาเอกตามที่โรงเรียนกำหนด เพื่อพัฒนาศักยภาพและความถนัดของนักเรียนในการเตรียมตัวสอบเข้าเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือการประกอบอาชีพหลังจากสำเร็จการศึกษา

โครงสร้างหลักสูตรวิชาเอกพลศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) สาระการเรียนรู้เพิ่มเติมเลือกวิชาเอกพลศึกษา

พ 30221 การเคลื่อนไหวของมนุษย์ 1 (HPE 30221 Human Movement 1)	
3 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน	1.5 หน่วยการเรียนรู้
พ3 0222 การเคลื่อนไหวของมนุษย์ 2 (HPE 30222 Human Movement 2)	
3 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน	1.5 หน่วยการเรียนรู้
พ30223 การออกกำลังกายและการเล่นกีฬา 1 (HPE 30223 Exercise and Sport 1)	
3 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน	1.5 หน่วยการเรียนรู้
พ30224 การออกกำลังกายและการเล่นกีฬา 2 (HPE 30224 Exercise and Sport 2)	
3 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน	1.5 หน่วยการเรียนรู้
พ30225 การพลศึกษา กีฬาและนันทนาการ 1 (HPE 30225 Physical Education, Sport and Recreation 1)	
3 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน	1.5 หน่วยการเรียนรู้
พ30226 การพลศึกษา กีฬาและนันทนาการ 2 (HPE 30226 Physical Education, Sport and Recreation 2)	
3 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน	1.5 หน่วยการเรียนรู้
พ30227 บัลเลต (HPE 30227 Ballroom Dance)	
2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน	1 หน่วยการเรียนรู้

พ30228 การออกกำลังกายแบบแอโรบิก (HPE 30228 Aerobic Exercise)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30229 กรีฑา 1 (HPE 30229 Athletics 1)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30230 กรีฑา 2 (HPE 30230 Athletics 2)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30231 เทนนิส (HPE 30231 Tennis)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30232 แบดมินตัน (HPE 30232 Badminton)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30233 กอล์ฟ (HPE 30233 Golf)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30234 เปตอง (HPE 30234 Petanque)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30235 เทเบิลเทนนิส (HPE 30235 Table Tennis)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30236 ศิลปะการป้องกันตัว (HPE 30236 Martial Art)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30237 ยิมนาสติก 1 (HPE 30237 Gymnastics 1)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30238 ยิมนาสติก2 (HPE 30238 Gymnastics 2)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30239 แฟลกฟุตบอล (HPE 30239 Flag Football)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30240 คริกเกต (HPE 30240 Cricket)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30241 บาสเกตบอล (HPE 30241 Basketball)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30242 เซปักตะกร้อ (HPE 30242 Sepaktrakraw)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30243 ซอฟท์บอล (HPE 30243 Softball)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30244 แฮนด์บอล (HPE 30244 Handball)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30245 วอลเลย์บอล (HPE 30245 Volleyball)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30246 กระบี่ (HPE 30246 Krabi)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30247 ดาบสองมือ (HPE 30247 Sword Fighting)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30248 พลอง (HPE 30248 Plong)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30249 ตะกร้อวง (HPE 30249 Cycle Rattan Ball)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30250 ตะกร้อลอดบ่วง (HPE 30250 Takraw Lot Buang)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30251 ตะกร้อข้ามตาข่าย (HPE 30251 Takraw Kham Takhai)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30252 ศิลปะมวยไทย (HPE 30252 Boxing Art)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30253 ว่ายน้ำ1 (HPE 30253 Swimming 1)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30254 ว่ายน้ำ2 (HPE 30254 Swimming 2)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30255 ฟุตวอลเลย์ (HPE 30255 Footvolley)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30256 ฟุตซอล (HPE 30256 Futsal)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30257 กีฬาผาดโผน (HPE 30257 Action Sport)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30258 เกมส์เบ็คเตลิ็ด (HPE 30258 Miscellaneous Games)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30259 กายวิภาคและสรีรวิทยาเบื้องต้น (HPE 30259 Introduction to Anatomy and Physiology)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30260 เครื่องมือและอุปกรณ์ทางกีฬาเบื้องต้น (HPE 30260 Introduction to Sport Tools and Equipments)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30261 เทคโนโลยีทางพลศึกษา (HPE 30261 Physical Education Technology)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

พ30262 ฝึกประสบการณ์ทางด้านพลศึกษา (HPE 30262 Training Experience in Physical Education)

2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน 1 หน่วยการเรียนรู้

เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. รายสาระการเรียนรู้พื้นฐาน เรียน 41.0 หน่วยการเรียนรู้ ได้ 41.0 หน่วยการเรียนรู้

2. รายสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม (เรียนได้ไม่น้อยกว่า) เรียน 61.0 หน่วยการเรียนรู้ ได้ 36.0

หน่วยการเรียนรู้

3. รวม (เรียนได้ไม่น้อยกว่า) เรียน 102.0 หน่วยการเรียนรู้ ได้ 77.0 หน่วยการเรียนรู้

หมายเหตุ

1. ผู้เรียนเรียนรายสาระการเรียนรู้พื้นฐานและเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 81.0 หน่วยการเรียนรู้ โดยเป็นรายสาระการเรียนรู้พื้นฐาน 41.0 หน่วยการเรียนรู้ และรายสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมตามที่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กำหนดรวม 61.0 หน่วยการเรียนรู้

2. ผู้เรียนต้องได้หน่วยการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77.0 หน่วยการเรียนรู้ โดยเป็นรายสาระการเรียนรู้พื้นฐาน 41.0 หน่วยการเรียนรู้ และรายสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 36.0 หน่วยการเรียนรู้

3. ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมิน ตามที่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กำหนด

4. ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมิน ตามที่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กำหนด

5. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กำหนด

สรุปได้ว่า ความหลากหลายในการเรียนรู้ที่สถานศึกษาได้จัดหลักสูตรขึ้นมา เพื่อเน้นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้าน สนองตอบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน แต่ละคนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ และตามศักยภาพและความถนัดของตนเอง มีทักษะในการใช้ วิทยาการและเทคโนโลยี ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ มุ่งพัฒนาตน เพื่อพัฒนาคุณภาพและเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้น พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะ สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ และหรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

2. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งข่าวสาร มีวัฒนธรรมใน การใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจา ต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักการ เหตุผลและความถูกต้องตลอดจนการเลือกใช่วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบ ที่ มีต่อตนเองและสังคม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้ไปใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีหลายรูปแบบ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ(Competency)

ปัจจุบันเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็ว ทั้งในระดับประเทศ และระดับโลก มีการกล่าวว่าการมีทรัพยากรมากเท่าใดไม่สำคัญเท่ากับการมีความสามารถในการบริหาร การจัดการทรัพยากรแรงงาน และคุณภาพของคน (วรากรณ์ สามโกเศศ, 2542) แนวคิดเรื่องสมรรถนะนี้มีพื้นฐานมาจากการมุ่งเสริมสร้างความสามารถให้ทรัพยากรบุคคล โดยมีความเชื่อว่าเมื่อพัฒนาคนให้มีความสามารถแล้ว คนจะใช้ความสามารถที่มีไปผลักดันให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ดังนั้นการนำเรื่องสมรรถนะมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดจึงควรมุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์กรเป็นสำคัญ ต้องมีการพิจารณาว่าบุคคลในองค์กรมีความสามารถอย่างไร จึงจะทำให้องค์กรชนะคู่แข่งและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะเริ่มจากการนำเสนอบทความทางวิชาการของ David C. McClelland นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดเมื่อปี ค.ศ.1960 ซึ่งกล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่ดีของบุคคล (Excellent Performer) ในองค์การ กับระดับทักษะความรู้ ความสามารถ โดยกล่าวว่า การวัด IQ และการทดสอบบุคลิกภาพ ยังไม่เหมาะสมในการทำนายความสามารถ หรือสมรรถนะของบุคคลได้ เพราะไม่ได้สะท้อนความสามารถที่แท้จริงออกมาได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่นักจิตวิทยาองค์การได้ศึกษากันมาเป็นเวลานานแล้ว ผู้ที่ริเริ่มการใช้คำว่า Competency คือ David McClelland ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งบริษัท Hay McBer เขาได้เขียนบทความเรื่อง Testing for Competence Rather than

for Intelligence ในปี 1973 กล่าวกันว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนา Competency ให้เป็นอีกทางเลือกหนึ่งนอกเหนือไปจากการวัดเชาวน์ปัญญา

ความหมายของสมรรถนะและขีดความสามารถ

Competency มีความหมายตามพจนานุกรมว่า ความสามารถ หรือสมรรถนะในภาษาอังกฤษมีคำที่มีความหมายคล้ายกันอยู่หลายคำได้แก่ Capability, Ability, Proficiency, Expertise, Skill, Fitness, Aptitude โดยสำนักงาน ก.พ. ใช้ภาษาไทยว่า “สมรรถนะ” แต่ในบางองค์การใช้คำว่า “ความสามารถ” การนำความหมายของ Competency ไปใช้ในทางวิชาการก็สร้างความสับสนได้เช่นเดียวกัน โดยกล่าวกันว่า การกำหนดความหมายของ Competency มีหลายความหมาย เช่น Boyatzis (1982) ให้ความหมาย “an underlying characteristic of the person which could be a motive, trait, skill, aspect of one's self image or social role or a body of knowledge which he or she uses” ส่วน McClelland กล่าวว่า competency ควรจะเป็นสิ่งที่แยกระหว่าง superior และ average คือ สามารถบอกได้ว่าใครเป็นคนที่มีความโดดเด่นหรือปานกลาง

McClelland (1993) สมรรถนะ หมายถึง บุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในปัจเจกบุคคลซึ่งสามารถผลักดันให้ปัจเจกบุคคลนั้นสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ ดังนั้นบางครั้งเมื่อพูดถึงองค์ประกอบของสมรรถนะจึงมีเพียง 3 ส่วนคือ ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ซึ่งตามทัศนะของแมคเคิลแลนด์กล่าวว่า สมรรถนะเป็นส่วนประกอบขึ้นมาจากความรู้ ทักษะและเจตคติ / แรงจูงใจ หรือ ความรู้ ทักษะ และเจตคติ / แรงจูงใจ ก่อให้เกิดสมรรถนะ

องค์ประกอบของสมรรถนะ

ตามแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะของเดวิด แมคเคิลแลนด์ (David C. McClelland) แบ่งสมรรถนะออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) คือ ความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้ เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์ เป็นต้น
2. ทักษะ (Skill) คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทางการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ทักษะที่เกิดขึ้นนั้นมาจากพื้นฐานทางความรู้ และสามารถปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) คือ เจตคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง เช่น ความมั่นใจในตนเอง ภาพลักษณ์ของตนเองหรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น
4. บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (Traits) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น เช่น คนที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ หรือมีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น

5. เจตคติ / แรงจูงใจ (Motivation/Attitude) เป็นแรงจูงใจหรือแรงขับภายใน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มุ่งสู่เป้าหมาย หรือมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นต้น

จากแนวคิดของแมคเคิลแลนด์นั้นสกอตต์ บี พาร์รี่ เห็นควรจะรวมส่วนประกอบที่เป็นความคิดเกี่ยวกับตนเอง คุณลักษณะและแรงจูงใจเข้าเป็นกลุ่มเรียกว่า คุณลักษณะ (Attributes) ดังนั้นบางครั้งเมื่อพูดถึงองค์ประกอบของสมรรถนะจึงมีเพียง 3 ส่วน คือ ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ (สุกัญญา รัชมีธรรมโชติ, 2547a) ซึ่งสอดคล้องกับ อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์ (2548) กล่าวว่าสมรรถนะประกอบด้วย 3 กลุ่มหลัก ได้แก่

1. ความรู้และความเข้าใจ (Knowledge and Understanding) หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับแนวคิด หลักการ กระบวนการ ขั้นตอนของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งความรู้เหล่านี้ไม่ใช่เกิดมาแล้วรู้เลย แต่ความรู้ต้องอาศัยการขวนขวายหาความรู้ เช่น เรียนรู้จากสถานศึกษา การเข้าอบรมในห้องเรียน การอ่านหนังสือ การสอบถามผู้รู้ การสอนงาน การศึกษาดูงาน เป็นต้น

2. ทักษะ (Skills) หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกที่ต้องอาศัยการฝึกฝน ฝึกปฏิบัติบ่อยๆ จนเกิดความชำนาญกลายเป็นทักษะ ซึ่งทักษะเหล่านี้ไม่ได้เกิดมาแล้วเป็นเลย ทักษะจะเกิดขึ้นจากการกระทำบ่อยๆ ซ้ำๆ กันเป็นระยะเวลาหนึ่ง ระยะเวลามากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับความถี่ของการฝึกฝน

3. คุณลักษณะพิเศษส่วนบุคคล (Attributes) ความคิด ลักษณะนิสัย และแรงขับเคลื่อนภายใน เป็นสิ่งที่เกิดมาแล้วติดตัวมาเลย หรือเป็นสิ่งที่ถูกพัฒนาและปลูกฝังมาตั้งแต่เด็กๆ ซึ่งคุณลักษณะพิเศษส่วนบุคคลขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม หรือการปลูกฝังจากบุคคลรอบข้างจนฝังเป็นนิสัย ความคิด มุมมองและการรับรู้ของแต่ละคน เช่น ความอดทน จิตสำนึกบริการ จรรยาบรรณและความซื่อสัตย์ ความมุ่งมั่นในการทำงาน ความคิดเชิงบวก ความละเอียดรอบคอบ ความรับผิดชอบ การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

นอกจากนี้ เดชา เดชะวัฒนไพศาล (2543) ได้แบ่งสมรรถนะออกเป็น 2 องค์ประกอบใหญ่ ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง ความสามารถหลักขององค์กร นั่นคือ เนื้อหาของวิสัยทัศน์ และแผนกลยุทธ์ขององค์กร

2. สมรรถนะสนับสนุน (Support Competency) หมายถึง ทักษะ ความรู้ ความสามารถหรือพฤติกรรมที่สนับสนุนการปฏิบัติงานหนึ่งๆ เพิ่มเติมจากความสามารถหลัก ทั้งนี้จะมีความแตกต่างกันตามระดับชั้นหรือตำแหน่งงาน (Job Grade) หรือบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของงานนั้น (Job Role) หรือฟังก์ชันของงานภายในองค์กร

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะ พบว่ามีนักวิชาการกล่าวเกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะไว้แตกต่างกัน ดังนี้

กลุ่มที่ 1 อธิบายว่าสมรรถนะมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง บุคลิกลักษณะประจำตัว และเจตคติ/แรงจูงใจ

กลุ่มที่ 2 อธิบายว่าสมรรถนะมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ความรู้และความเข้าใจ ทักษะ และคุณลักษณะพิเศษส่วนบุคคล

กลุ่มที่ 3 อธิบายว่าสมรรถนะมี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ สมรรถนะหลัก และสมรรถนะสนับสนุน

ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้

ทฤษฎีกระบวนการทางสมองในการประมวลผลข้อมูล เป็นทฤษฎีที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาสติปัญญาของมนุษย์ เกี่ยวกับการทำงานของสมอง ทฤษฎีเริ่มได้รับความนิยมมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1950 จนถึงปัจจุบัน ชื่อในภาษาไทยหลายชื่อ เช่น ทฤษฎีประมวลผลข้อมูลข่าวสาร ทฤษฎีการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศ ในที่นี้ จะใช้เรียกว่าทฤษฎีกระบวนการทางสมองในการประมวลผลข้อมูล

ทฤษฎีนี้มีแนวคิดว่า

การทำงานของสมองมีความคล้ายคลึงกับการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ คลอสเมียร์ (Klausmeier, 1992) ได้อธิบายการเรียนรู้ของมนุษย์โดยเปรียบเทียบการทำงานของคอมพิวเตอร์กับการทำงานของสมอง ซึ่งมีการทำงานเป็นขั้นตอนดังนี้ คือ

1. การรับข้อมูล (Input) โดยผ่านทางอุปกรณ์หรือเครื่องรับข้อมูล
2. การเข้ารหัส (Encoding) โดยอาศัยชุดคำสั่งหรือซอฟต์แวร์ (Software)
3. การส่งข้อมูลออก (Output) โดยผ่านทางอุปกรณ์

คลอสเมียร์ (Klausmeier, 1992) ได้อธิบายการประมวลผลข้อมูลโดยเริ่มต้นจากการที่มนุษย์รับสิ่งเร้าเข้ามาทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 สิ่งเร้าที่เข้ามาจะได้รับการบันทึกไว้ในความจำระยะสั้น ซึ่งการบันทึกนี้จะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการ คือ การรู้จัก (Recognition) และความสนใจ (Attention) ของบุคคลที่รับสิ่งเร้า บุคคลจะเลือกรับสิ่งเร้าที่ตนรู้จักหรือมีความสนใจ สิ่งเร้านั้นจะได้รับการบันทึกลงในความจำระยะสั้น (Short-Term Memory) ซึ่งดำรงคงอยู่ในระยะเวลาที่จำกัดมาก แต่บุคคลมีความสามารถในการจำระยะสั้นที่จำกัด ในการทำงานที่จะเป็นต้องเก็บข้อมูลไว้ใช้ชั่วคราว

อาจจำเป็นต้องใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการจำช่วย เช่น การจัดกลุ่มคำ หรือการท่องซ้ำ ๆ ซึ่งจะสามารถช่วยให้จดจำไว้ใช้งานได้เก็บข้อมูลไว้ในภายหลัง สามารถทำได้โดยข้อมูลนั้นจำเป็นต้องได้รับการประมวลและเปลี่ยนรูปโดยการเข้ารหัส (Encoding) เพื่อนำไปเก็บไว้ในความจำระยะยาว (Long Term Memory) ซึ่งอาจต้องใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การท่องซ้ำหลาย ๆ ครั้ง หรือการทำข้อมูลให้มีความหมายกับตนเอง โดยการสัมพันธ์สิ่งที่เรียนรู้สิ่งใหม่กับสิ่งเก่าที่เคยเรียนรู้มาก่อน ซึ่งเรียกว่า เป็นกระบวนการขยายความคิด (Elaborative Operations Process) ความจำระยะยาวนี้มี 2 ชนิด คือ ความจำที่เกี่ยวข้องกับภาษา (Semantic) และความจำที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ (Affective Memory) เมื่อข้อมูลข่าวสารได้รับการบันทึกไว้ในความจำระยะยาวแล้ว บุคคลจะสามารถเรียกข้อมูลต่าง ๆ ออกมาใช้ได้ ซึ่งในการเรียกข้อมูลออกมามี บุคคลจำเป็นต้องถอดรหัสข้อมูล (Decoding) จากความจำระยะยาว และส่งต่อไปสู่ตัวก่อนกำเนิดพฤติกรรมตอบสนอง ซึ่งจะเป็นแรงขับหรือกระตุ้นให้บุคคลมีการเคลื่อนไหว หรือการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ กระบวนการของการประมวลข้อมูลของมนุษย์

กระบวนการสมองในการประมวลข้อมูล หากเปรียบเทียบกับคอมพิวเตอร์แล้ว ก็คือโปรแกรมสั่งงาน หรือ “Software” การบริหารควบคุมการประมวลข้อมูลของสมองคือการทำงานที่บุคคลรู้ถึงความคิดของตนและสามารถควบคุมความคิดของตนให้เป็นไปในทางที่ตนต้องการรู้ เรียกว่า “Metacognition” หรือ “การรู้คิด” หมายถึง การตระหนักรู้ (Awareness) เกี่ยวกับความรู้และความสามารถของตน และใช้ความเข้าใจในการรู้การจัดการควบคุมกระบวนการคิด ด้วยวิธีต่าง ๆ ช่วยให้การเรียนรู้และงานที่ทำประสบผลสำเร็จตามที่ต้องการ องค์ประกอบสำคัญของการรู้คิดที่ใช้ในการบริหารควบคุมกระบวนการประมวลข้อมูล ประกอบด้วยแรงจูงใจ ความตั้งใจ และความมุ่งหวังต่าง ๆ รวมทั้งเทคนิคและกลวิธีต่าง ๆ กระบวนการรู้คิด ประกอบด้วย ความใส่ใจ (Attention) การรับรู้ (Perception) กลวิธีต่าง (Strategies) เช่น รู้ว่าตนไม่สามารถจดจำสิ่งที่ครูสอนได้ เราคิดหากกลวิธีต่าง ๆ ที่จะมาช่วยให้จดจำสิ่งที่เรียนได้มากขึ้น อาจใช้วิธีการท่อง การจดบันทึก การท่องจำเป็นกลอน การท่องด้วยอ การทำรหัส การเชื่อมโยงในสิ่งที่สัมพันธ์กัน เป็นต้น

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

แนวคิดทฤษฎีที่ใช้

แนวคิด Constructivism เกี่ยวข้องกับธรรมชาติของความรู้ของมนุษย์ มีความหมายทั้งในเชิงจิตวิทยาและเชิงสังคมวิทยา ทฤษฎีด้านจิตวิทยา เริ่มต้นจาก Jean Piaget ซึ่งเสนอว่า การเรียนรู้ของเด็กเป็นกระบวนการส่วนบุคคลมีความเป็นอัตนัย Vygotsky ได้ขยายขอบเขตการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลว่า เกิดจากการสื่อสารทางภาษากับบุคคลอื่น สำหรับด้านสังคมวิทยา Emile Durkheim และคณะ เชื่อว่าสภาพแวดล้อมทางสังคมมีผลต่อการเสริมสร้างความรู้ใหม่

ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนว Constructivism จัดเป็นทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม (Cognitive Psychology) มีรากฐานมาจากผลงานของ Ausubel และ Piaget ประเด็นสำคัญประการแรกของทฤษฎีการเรียนรู้ตาม Constructivism คือ ผู้เรียนเป็นผู้สร้าง (Construct) ความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม โดยใช้กระบวนการทางปัญญา (Cognitive Apparatus) ของตน

ประเด็นสำคัญประการที่สองของทฤษฎี คือ การเรียนรู้ตามแนว Constructivism คือ โครงสร้างทางปัญญา เป็นผลของความพยายามทางความคิด ผู้เรียนสร้างเสริมความรู้ผ่านกระบวนการทางจิตวิทยาด้วยตนเอง ผู้สอนไม่สามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาของผู้เรียนได้ แต่ผู้สอนสามารถช่วยผู้เรียนปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาได้โดยจัดสภาพการณ์ที่ทำให้เกิดภาวะไม่สมดุลขึ้น

ลักษณะการพัฒนารูปแบบการสอน

1. การสอนตามแนว Constructivism เน้นความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และความสำคัญของความรู้เดิม
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้แสดงความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองได้ ผู้เรียนจะเป็นผู้ออกไปสังเกตสิ่งที่ตนอยากรู้ มาร่วมกันอภิปราย สรุปผลการค้นพบ แล้วนำไปศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมจากเอกสารวิชาการ หรือแหล่งความรู้ที่หาได้ เพื่อตรวจสอบความรู้ที่ได้มา และเพิ่มเติมเป็นองค์ความรู้ที่สมบูรณ์ต่อไป
3. การเรียนรู้ต้องให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง จนค้นพบความรู้และรู้จักสิ่งที่ค้นพบ เรียนรู้วิเคราะห์ต่อจนรู้จริงว่า ลึกลับ แล้วสิ่งนั้นคืออะไร มีความสำคัญมากน้อยเพียงไร และศึกษาค้นคว้าให้ลึกซึ้งลงไป จนถึงรู้แจ้ง

บทบาทของผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ผู้สอน

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสังเกต สำรวจเพื่อให้เห็นปัญหา
2. มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน เช่น แนะนำ ถามให้คิด หรือสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง
3. ช่วยให้ผู้เรียนคิดค้นต่อๆ ไป ให้ทำงานเป็นกลุ่ม
4. ประเมินความคิดรวบยอดของผู้เรียน ตรวจสอบความคิดและทักษะการคิดต่างๆ การปฏิบัติการแก้ปัญหาและพัฒนาให้เคารพความคิดและเหตุผลของผู้อื่น

บทบาทของผู้เรียน

ในการเรียนตามทฤษฎี Constructionism ผู้เรียนจะมีบทบาทเป็นผู้ปฏิบัติและสร้างความรู้ไปพร้อมๆ กันด้วยตัวของเธอเอง (ทำไปและเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน) บทบาทที่คาดหวังจากผู้เรียน คือ

1. มีความยินดีร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสนใจ

2. เรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆที่มีอยู่ด้วยตนเอง
3. ตัดสินปัญหาต่างๆ อย่างมีเหตุผล
4. มีความรู้สึกและความคิดเป็นของตนเอง
5. วิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้
6. ให้ความช่วยเหลือกันและกัน รู้จักรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมาย
7. นำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้นั้น

การประยุกต์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. การใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการให้ผู้เรียนสร้างสาระการเรียนรู้และผลงานต่างๆด้วยตนเอง
2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่มีบรรยากาศที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกตามความสนใจ
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำในสิ่งที่สนใจ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการคิด การทำและการเรียนรู้ต่อไป
4. จัดสภาพแวดล้อมที่มีความแตกต่างกัน เพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ เช่น วัย ความถนัด ความสามารถ และประสบการณ์
5. สร้างบรรยากาศที่มีความเป็นมิตร
6. ครูต้องทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน
7. การประเมินผลการเรียนรู้ต้องประเมินทั้งผลงานและกระบวนการ
8. ใช้วิธีการที่หลากหลายในการประเมิน เช่น การประเมินตนเอง การประเมินโดยครูและเพื่อน การสังเกต การประเมินโดยแฟ้มสะสมงาน

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of Cooperative or Collaborative Learning)

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of Cooperative or Collaborative Learning) แนวคิดของทฤษฎีนี้ คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3 – 6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม โดยผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในลักษณะแข่งขันกัน ต่างคนต่างเรียนและร่วมมือกันหรือช่วยกันในการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้จะเน้นให้ผู้เรียนช่วยกันในการเรียนรู้ โดยมีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาอาศัยกันในการเรียนรู้ มีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด มีการสัมพันธ์กัน มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการวิเคราะห์กระบวนการของกลุ่ม และมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานร่วมกัน ส่วนการประเมินผลการเรียนรู้ควรมีการประเมินทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ โดยวิธีการที่หลากหลายและควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน

การประเมิน และครูควรจัดให้ผู้เรียนมีเวลาในการวิเคราะห์การทำงานกลุ่มและพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีโอกาสที่จะปรับปรุงส่วนบกพร่องของกลุ่ม

ทิสนา แคมมณี ได้รวบรวมทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ดังนี้

จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson, Johnson, & Holubec, 1994) กล่าวว่าไว้ว่า ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้เรียนมี 3 ลักษณะคือ

1. ลักษณะแข่งขันกัน ในการศึกษาเรียนรู้ ผู้เรียนแต่ละคนจะพยายามเรียนให้ได้ดีกว่าคนอื่น เพื่อให้ได้คะแนนดี ได้รับการยกย่องหรือได้รับการตอบแทนในลักษณะต่างๆ
2. ลักษณะต่างคนต่างเรียน คือ แต่ละคนต่างก็รับผิดชอบดูแลตนเองให้เกิดการเรียนรู้ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับผู้อื่น
3. ลักษณะร่วมมือกันหรือช่วยกันในการเรียนรู้ คือ แต่ละคนต่างก็รับผิดชอบในการเรียนรู้ของตน และในขณะเดียวกันก็ต้องช่วยให้สมาชิกคนอื่นเรียนรู้ด้วย

การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3-6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม โดยผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในลักษณะแข่งขันกัน ต่างคนต่างเรียนและร่วมมือกันหรือช่วยกันในการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้จะเน้นให้ผู้เรียนช่วยกันในการเรียนรู้ โดยมีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาอาศัยกันในการเรียนรู้ มีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด มีการสัมพันธ์กัน มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการวิเคราะห์กระบวนการของกลุ่ม และมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานร่วมกัน ส่วนการประเมินผลการเรียนรู้ควรมีการประเมินทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ โดยวิธีการที่หลากหลายและควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน และครูควรจัดให้ผู้เรียนมีเวลาในการวิเคราะห์การทำงานกลุ่มและพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีโอกาสที่จะปรับปรุงส่วนบกพร่องของกลุ่มเดียว

จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson et al., 1994) ได้สรุปว่า Cooperative Learning มีองค์ประกอบ ที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. **ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก (Positive Interdependent)** หมายถึง การพึ่งพากันในทางบวก แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การพึ่งพากันเชิงผลลัพธ์ คือการพึ่งพากันในด้านการได้รับผลประโยชน์จากความสำเร็จของกลุ่มร่วมกัน ซึ่งความสำเร็จของกลุ่มอาจจะเป็นผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่ม ในการสร้างการพึ่งพากันในเชิงผลลัพธ์ได้ด้นั้น ต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนทำงาน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน จึงจะเกิดแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาซึ่งกันและกัน สามารถร่วมมือกันทำงานให้บรรลุผลสำเร็จได้ และการพึ่งพาในเชิงวิธีการ คือ การพึ่งพากันในด้านกระบวนการทำงานเพื่อให้งานกลุ่มสามารถบรรลุได้ตามเป้าหมาย ซึ่งต้องสร้างสภาพการณ์ให้

ผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มได้รับรู้ว่าตนเองมีความสำคัญต่อความสำเร็จของกลุ่ม ในการสร้างสภาพการพึ่งพากันในเชิงวิธีการ มีองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 การทำให้เกิดการพึ่งพาทรัพยากรหรือข้อมูล (Resource Interdependence) คือ แต่ละบุคคลจะมีข้อมูลความรู้เพียงบางส่วนที่เป็นประโยชน์ต่องานของกลุ่ม ทุกคนต้องนำข้อมูลมารวมกันจึงจะทำให้งานสำเร็จได้ ในลักษณะที่เป็นการให้งานหรืออุปกรณ์ที่ทุกคนต้องทำหรือใช้ร่วมกัน

1.2 ทำให้เกิดการพึ่งพาเชิงบทบาทของสมาชิก (Role Interdependence) คือ การกำหนด บทบาทของการทำงานให้แต่ละบุคคลในกลุ่ม และการทำให้เกิดการพึ่งพาเชิงภาระงาน (Task Interdependence) คือ แบ่งงานให้แต่ละบุคคลในกลุ่มมีทักษะที่เกี่ยวข้องกัน ถ้าสมาชิกคนใดคนหนึ่งทำงานของตนไม่เสร็จ จะทำให้สมาชิกคนอื่นไม่สามารถทำงานในส่วนที่ต่อเนื่องได้

2. การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม (Face to Face Promotive Interdependence) หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนช่วยเหลือกัน มีการติดต่อสัมพันธ์กัน การอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด การอธิบายให้สมาชิกในกลุ่มได้เกิดการเรียนรู้ การรับฟังเหตุผลของสมาชิกในกลุ่ม การมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงระหว่างสมาชิกในกลุ่มได้เกิดการเรียนรู้ การรับฟังเหตุผลของสมาชิกภายในกลุ่ม จะก่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้จักการทำงานร่วมกันทางสังคม จากการช่วยเหลือสนับสนุนกัน การเรียนรู้เหตุผลของกันและกัน ทำให้ได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับ การทำงานของตนเอง จากการตอบสนองทางวาจา และท่าทางของเพื่อนสมาชิกช่วยให้รู้จักเพื่อนสมาชิกได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

3. ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล (Individual Accountability) หมายถึง ความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละคน โดยต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ต้องรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อนสมาชิก ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความสามารถและความรู้ที่แต่ละคนจะได้รับ มีการตรวจสอบเพื่อความแน่ใจว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลหรือไม่ โดยประเมินผลงานของสมาชิกแต่ละคน ซึ่งรวมกันเป็นผลงานของกลุ่มให้ข้อมูลย้อนกลับทั้งกลุ่มและรายบุคคลให้สมาชิกทุกคนรายงานหรือมีโอกาสแสดงความคิดเห็นโดยทั่วถึง ตรวจสอบสรุปผลการเรียนเป็นรายบุคคลหลังจบบทเรียน เพื่อเป็นการประกันว่าสมาชิกทุกคนในกลุ่มรับผิดชอบทุกอย่างร่วมกับกลุ่ม ทั้งนี้สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องมีความมั่นใจ และพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล

4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small Group Skills) หมายถึง การมีทักษะทางสังคม (Social Skill) เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข คือ มีความเป็นผู้นำ รู้จักตัดสินใจ สามารถสร้างความ

ไว้วางใจ รู้จักติดต่อสื่อสาร และสามารถแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการทำงานร่วมกันที่จะช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบความสำเร็จ

5. กระบวนการทำงานของกลุ่ม (Group Processing) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ของกลุ่ม โดยผู้เรียนจะต้องเรียนรู้จากกลุ่มให้มากที่สุด มีความร่วมมือทั้งด้านความคิด การทำงาน และความรับผิดชอบร่วมกันจนสามารถบรรลุเป้าหมายได้ การที่จะช่วยให้การดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายนั้น กลุ่มจะต้องมีหัวหน้าที่ดี สมาชิกดี และกระบวนการทำงานดี นั่นคือ มีการเข้าใจในเป้าหมายการทำงานร่วมกัน

องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. การพึ่งพาและเกื้อกูลกัน
2. การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด
3. ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกแต่ละคน
4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย
5. การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม

ผลของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. มีความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายมากขึ้น
2. มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนดีขึ้น
3. สุขภาพจิตดีขึ้น

ประเภทของกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างเป็นทางการ
2. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการ
3. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างถาวร

ตาราง 1 สรุปการสังเคราะห์ทฤษฎีการเรียนรู้

การเรียนรู้	แนวคิดที่เกี่ยวข้อง		
	ทฤษฎีการเรียนรู้	ทฤษฎีการสร้าง ความรู้ด้วยตนเอง	ทฤษฎีการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ
1. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิด	✓	✓	✓
2. กระบวนการเรียนรู้	✓	✓	✓
3. การประเมินผล		✓	✓

ในทฤษฎีการจัดการเรียนรู้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา ครั้งนี้ใช้ทฤษฎีหลักการจัดการเรียนรู้ดังนี้

1. ทฤษฎี หลักการ และแนวคิด เป็นส่วนประกอบที่มีความสำคัญในการกำหนดทิศทางของการจัดการเรียนรู้ที่สามารถโน้มน้าวการพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดการเรียนรู้จากรูปแบบการจัดการเรียนรู้

2. กระบวนการเรียนรู้ เป็นส่วนที่สำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งในด้านความคิด ความตั้งใจในการทำงาน การค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านตนเองและทำให้ไปเป้าหมายที่ตั้งไว้

3. การประเมินผล เป็นวิธีการที่ได้มาซึ่งทำให้ทราบถึงผลจากการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนจากกระบวนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่

ทฤษฎีการสื่อสาร

คือ การอธิบายการสื่อสารในด้านความหมาย กระบวนการ องค์ประกอบ วิธีการ บทบาทหน้าที่ อิทธิพล การใช้ การควบคุม แนวคิดของศาสตร์ต่างๆ แนวโน้มอนาคตและปรากฏการณ์เกี่ยวกับการสื่อสาร แต่การอธิบายต้องมีการอ้างอิงอย่างมีเหตุผลที่ได้จากหลักฐาน เอกสาร หรือปากคำของมนุษย์

เราแปลคำนี้มาจากภาษาอังกฤษที่ว่า communication theory ซึ่งมีความหมายครอบคลุมกว้างขวาง รวมไปถึง theory of communication (ทฤษฎีของการสื่อสาร) theories in communication (ทฤษฎีในการสื่อสาร) theories for communication (ทฤษฎีเพื่อการสื่อสาร) และ theories about communication (ทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสาร)

ธนวดิ บุญลือ (2539) กล่าวว่า มีนักวิชาการการสื่อสารมากมาย อธิบาย ตั้งสมมติฐาน และสร้างแผนผังหรือแบบจำลองขึ้นเพื่ออธิบายการสื่อสาร โดยสามารถสรุปเป็น 4 แนวทาง ได้แก่

1. ทฤษฎีสื่อสารเชิงระบบพฤติกรรม คือ การให้ความสำคัญกับเรื่องของสื่อ หรือ ช่องทางการสื่อสาร มุ่งอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในการส่งข่าวสาร จากผู้ส่งผ่านสื่อหรือ ช่องทางไปยังผู้รับ มีการเปรียบเทียบการสื่อสารของมนุษย์กับการทำงานของเครื่องจักร โดย ความหมายหรือเจตนาการสื่อสารขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สื่อสารและสถานการณ์แวดล้อม

2. ทฤษฎีพฤติกรรมการเข้ารหัสและถอดรหัส คือ ให้ความสำคัญกับกระบวนการ สร้างรหัส และถอดรหัสของผู้สื่อสาร ทั้งผู้รับและผู้ส่งสาร กิจกรรมที่สำคัญของการสื่อสารได้แก่ การ แปลเนื้อหา

ข่าวสารให้เป็นรหัสสัญญาณ (Encoding) การแปลรหัสสัญญาณกลับเป็นเนื้อหา (Decoding) และการแปลความหมายของข่าวสาร (Interpreting)

3. ทฤษฎีเชิงปฏิสัมพันธ์ ให้ความสำคัญกับกระบวนการเชื่อมโยง ระหว่างผู้รับและผู้ส่งสาร ซึ่งปกติจะมีความสัมพันธ์ด้วยอำนาจภายนอกและมีปัจจัยเกี่ยวข้องหลายอย่าง เช่น บุคลิกภาพและความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดปฏิกิริยาของผู้รับสาร ทฤษฎีนี้กล่าวว่า พฤติกรรมต่างๆ ของแต่ละบุคคลเป็นผลมาจากพฤติกรรมทางการสื่อสาร

4. ทฤษฎีเชิงบริบททางสังคม เน้นอธิบายเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการสื่อสาร โดยส่วนมากมักเกิดจากปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม ซึ่งจะส่งผลต่อความคิด ความเชื่อ และการตัดสินใจ ทั้งนี้ ถ้าสังคมมีความเปลี่ยนแปลง กระแสข่าวสารก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย

กิติมา สุรสนธิ (2548) กล่าวว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อมนุษย์ ทั้งในด้านการดำเนินชีวิต สังคม เศรษฐกิจและการศึกษาเป็นพื้นฐานของเครื่องจักรกลแห่งสังคมที่ทำให้สังคมดำเนินไปได้โดยไม่หยุดยั้งเนื่องจากการสื่อสารเป็นทั้งเครื่องมือ (Instrument) และวิธีการ (Means) ในการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใดอย่างหนึ่งทั้งต่อปัจเจกบุคคลต่อ องค์การและต่อสังคม

ความสำคัญของทฤษฎีการสื่อสาร

การสื่อสาร ในภาษาไทยมีใช้อยู่หลายคำ เช่น การติดต่อสื่อสาร หรือ การสื่อความหมาย มาจากภาษาอังกฤษคำเดียวกันคือ communication การสื่อสาร มาจากรากศัพท์ภาษาละตินว่า communis หมายถึง common ส่วนคำว่า communication นั้นเป็นศัพท์รูปกริยาในภาษาละตินว่า communicare หมายถึง พยายามให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน มีความคิดเห็น ความรู้สึกร่วมกัน หมายถึงว่า พยายามแบ่งหรือให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในข่าวสาร ข้อคิดเห็น หรือทัศนคติ จุดสำคัญของการสื่อสารก็คือ การจูงใจให้ผู้รับและผู้ส่งปรับเข้าหากันในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ (จ้อย นันทวิชรินทร์, 2515) การสื่อสาร เป็นกิจกรรมหรือกระบวนการส่งข้อมูลข่าวสารไปยังบุคคลหรือสิ่งมีชีวิตอื่นๆโดยใช้สัญญาณ เช่น การพูด การเคลื่อนไหวร่างกาย หรือสัญญาณวิทยุ (Sinclair, 1994) การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการติดต่อส่งข่าวสาร ข้อเท็จจริง ความเห็นตลอดจน ท้าที่ความรู้สึกต่าง ๆ ระหว่างบุคคล ซึ่งจะต้องมีทั้งผู้ส่งสาร ตัวสารและผู้รับสาร ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ใช้ถ้อยคำ กริยาท่าทางหรือเครื่องหมายอันเป็นสัญลักษณ์ของข่าวสาร (สมบุญ สงวนญาติ, 2534) จากความหมายดังกล่าว จึงประมวลได้ว่า การสื่อสารหมายถึงกระบวนการส่งข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ หรือการถ่ายทอดความรู้ เนื้อหาสาระ ความรู้สึก เจตคติ ทักษะจากผู้ส่งไปยังผู้รับด้วยการใช้ถ้อยคำ กริยาท่าทางหรือสัญลักษณ์ ซึ่งมีผลทำให้เกิดความเข้าใจและความรู้สึกร่วมกัน

ทฤษฎีการสื่อสารและการเรียนการสอน

เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้และผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด นอกจากจะใช้เทคโนโลยีการศึกษาทั้งในเรื่องของกระบวนการและทรัพยากรต่างๆ แล้วจำเป็นต้องอาศัยทฤษฎีการสื่อสารในการนำเสนอเนื้อหาจากผู้ส่งไปยังผู้รับ สื่อหรือช่องทางในการถ่ายทอด และวิธีการในการติดต่อเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดการเรียนการสอนอย่างได้ผลดีที่สุดด้วย ทั้งนี้เพราะสิ่งสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในกระบวนการสื่อสาร คือ การที่จะสื่อความหมายอย่างไรเพื่อให้ผู้รับสารนั้นเข้าใจได้อย่างถูกต้องว่าผู้ส่งหมายความว่าอะไรในข่าวสารนั้น นักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอทฤษฎีการสื่อสารที่นำมาใช้เป็นหลักในการศึกษาถึงวิธีการส่งผ่านข้อมูลสารสนเทศการใช้สื่อและช่องทางการสื่อสาร ทฤษฎีการสื่อสารเหล่านี้ได้นำมาใช้ในขอบข่ายของเทคโนโลยีการศึกษาตั้งแต่ทศวรรษ 1980 เป็นต้นมาเพื่อเอื้อประโยชน์สำหรับใช้เป็นแนวทางในสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน รวมถึงการเลือกใช้สื่อเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ได้อย่างดี

ทฤษฎี SMCR ของเบอร์โล (Berio, 1960)

เดวิด เค. เบอร์โล (David K. Berlo) ได้พัฒนาทฤษฎีที่ผู้ส่งจะส่งสารอย่างไร และผู้รับจะรับแปลความหมาย และมีการโต้ตอบกับสารนั้นอย่างไร ทฤษฎี S M C R ประกอบด้วย

1. ผู้ส่ง (Source) ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความชำนาญในการสื่อสารโดยมีความสามารถในการ “การเข้ารหัส” (Encode) เนื้อหาข่าวสาร มีทัศนคติที่ดีต่อผู้รับเพื่อผลในการสื่อสารมีความรู้อย่างดีเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่จะส่ง และควรจะสามารถในการปรับระดับของข้อมูลนั้นให้เหมาะสมและง่ายต่อระดับความรู้ของผู้รับ ตลอดจนพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับผู้รับด้วย
2. ข้อมูลข่าวสาร (Message) เกี่ยวข้องด้านเนื้อหา สัญลักษณ์ และวิธีการส่งข่าวสาร
3. ช่องทางในการส่ง (Channel) หมายถึง การที่จะส่งข่าวสารโดยการให้ผู้รับได้รับข่าวสารข้อมูลโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 หรือเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง คือ การได้ยิน การดู การสัมผัส การลิ้มรส หรือการได้กลิ่น
4. ผู้รับ (Receiver) ต้องเป็นผู้มีทักษะความชำนาญในการสื่อสารโดยมีความสามารถในการ “การถอดรหัส” (Decode) สารเป็นผู้ที่มีทัศนคติ ระดับความ และพื้นฐานทางสังคมวัฒนธรรม เช่นเดียวหรือคล้ายคลึงกันกับผู้ส่งจึงจะทำให้การสื่อสารความหมายหรือการสื่อสารนั้นได้ผล

ตามลักษณะของทฤษฎี S M C R นี้ มีปัจจัยที่มีความสำคัญต่อขีดความสามารถของผู้ส่งและรับที่จะทำการสื่อสารความหมายนั้นได้ผลสำเร็จหรือไม่เพียงใด ได้แก่

1. ทักษะในการสื่อสาร (Communication Skills) หมายถึง ทักษะซึ่งทั้งผู้ส่งและผู้รับควร

จะมีความชำนาญในการส่งและการรับการเพื่อให้เกิดความเข้าใจกันได้อย่างถูกต้อง เช่น ผู้ส่งต้องมีความสามารถในการเข้ารหัสสาร มีการพูดโดยใช้ภาษาพูดที่ถูกต้อง ใช้คำพูดที่ชัดเจนฟังง่าย มีการแสดงสีหน้าหรือท่าทางที่เข้ากับการพูด ท่วงทำนองลีลาในการพูดเป็นจังหวะ น่าฟัง หรือการเขียนด้วยถ้อยคำสำนวนที่ถูกต้องสละสลวยน่าอ่าน เหล่านี้เป็นต้น ส่วนผู้รับต้องมีความสามารถในการถอดรหัส และมีทักษะที่เหมือนกันกับผู้ส่งโดยมีทักษะการฟังที่ดี ฟังภาษาที่ผู้ส่งพูดมารู้เรื่อง หรือสามารถอ่านข้อความที่ส่งมานั้นได้ เป็นต้น

2. ทักษะ (Attitudes) เป็นทัศนคติของผู้ส่งและผู้รับซึ่งมีผลต่อการสื่อสาร ถ้าผู้ส่งและผู้รับมีทัศนคติที่ดีต่อกันจะทำให้การสื่อสารได้ผลดี ทั้งนี้เพราะทัศนคติย่อมเกี่ยวโยงไปถึงการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างผู้ส่งและผู้รับด้วย เช่น ถ้าผู้ฟังมีความนิยมชมชอบในตัวผู้พูดก็มักจะมีความเห็นคล้อยตามไปได้ง่าย แต่ในทางตรงข้าม ถ้าผู้ฟังมีทัศนคติไม่ดีต่อผู้พูดก็จะฟังแล้วไม่เห็นชอบด้วยและมีความเห็นขัดแย้งในสิ่งที่พูดมานั้น หรือถ้าทั้งสองฝ่ายมีทัศนคติไม่ดีต่อกันท่วงทำนองหรือนำเสียงในการพูดก็อาจจะห้วนห้าวไม่น่าฟัง แต่ถ้ามีทัศนคติที่ดีต่อกันแล้วมักจะพูดกันด้วยความไพเราะอ่านหวานน่าฟัง เหล่านี้เป็นต้น

3. ระดับความรู้ (Knowledge Levels) ถ้าผู้ส่งและผู้รับมีระดับความรู้เท่าเทียมกันก็จะทำให้การสื่อสารนั้นลุล่วงไปด้วยดี แต่ถ้าหากความรู้ของผู้ส่งและผู้รับมีระดับที่แตกต่างกันย่อมจะต้องมีการปรับปรุงความยากง่ายของข้อมูลที่จะส่งในเรื่องความยากง่ายของภาษาและถ้อยคำสำนวนที่ใช้ เช่น ไม่ใช่คำศัพท์ทางวิชาการ ภาษาต่างประเทศ หรือถ้อยคำยาวๆ สำนวนสลับซับซ้อน ทั้งนี้เพื่อให้สะดวกและง่ายต่อความเข้าใจ ตัวอย่างเช่น การที่หมอรักษาคนไข้แล้วพูดแต่คำศัพท์การแพทย์เกี่ยวกับโรคต่างๆ ย่อมทำให้คนไข้ไม่เข้าใจว่าตนเองเป็นโรคอะไรแน่หรือพัฒนาการจากส่วนกลางออกไปพัฒนาหมู่บ้านต่างๆ ในชนบทเพื่อให้คำแนะนำทางด้านการเกษตรและเลี้ยงสัตว์แก่ชาวบ้าน ถ้าพูดแต่ศัพท์ทางวิชาการโดยไม่อธิบายด้วยถ้อยคำภาษาง่ายๆ หรือไม่ใช้ภาษาท้องถิ่นก็จะทำให้ชาวบ้านไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดได้ หรือในกรณีของการใช้ภาษามือของผู้พิการทางโสต ถ้าผู้รับไม่เคยได้เรียนภาษามือมาก่อนทำให้ไม่เข้าใจและไม่สามารถสื่อสารกันได้ เหล่านี้เป็นต้น

4. ระบบสังคมและวัฒนธรรม (Socio – Culture Systems) ระบบสังคมและวัฒนธรรมในแต่ละชาติเป็นสิ่งที่มีส่วนกำหนดพฤติกรรมของประชาชนในประเทศนั้นๆ ซึ่งเกี่ยวข้องไปถึงขนบธรรมเนียมประเพณีที่ยึดถือปฏิบัติ สังคมและวัฒนธรรมในแต่ละชาติย่อมมีความแตกต่างกัน เช่น การให้ความเคารพต่อผู้อาวุโส หรือวัฒนธรรมการกินอยู่ ฯลฯ ดังนั้น ในการติดต่อสื่อสารของบุคคลต่างชาติต่างภาษา จะต้องมีการศึกษาถึงกฎข้อบังคับทางศาสนาของแต่ละศาสนาด้วย

การสื่อสารทางเดียวเชิงเส้นตรงของแชนนอนและวีเวอร์ (Shannon, 1949)

คล็อด อี. แชนนอน (Claude E. Shannon) และวอร์เรนวีเวอร์ (Warren Weaver) ได้คิดทฤษฎีการสื่อสารทางเดียวเชิงเส้นตรง การสื่อสารเริ่มด้วยผู้ส่งซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลทำหน้าที่ส่งเนื้อหาข่าวสารเพื่อส่งไปยังผู้รับ โดยผ่านทางเครื่องส่งหรือตัวถ่ายทอดในลักษณะของสัญญาณที่ถูกส่งไปในช่องทางต่างๆ กันแล้วแต่ลักษณะของการส่งสัญญาณแต่ละประเภท เมื่อทางฝ่ายผู้ได้รับสัญญาณแล้วสัญญาณที่ได้รับจะถูกปรับให้เหมาะสมกับเครื่องรับหรือการรับเพื่อทำการแปลสัญญาณให้เป็นเนื้อหาข่าวสารนั้นอีกครั้งหนึ่งให้ตรงกับที่ผู้ส่ง ในเนื้อหาที่รับจะไปถึงจุดหมายปลายทางคือผู้รับตามที่ต้องการ แต่ในบางครั้งสัญญาณที่ส่งไปอาจถูกรบกวนหรืออาจมีบางสิ่งบางอย่างมาขัดขวางสัญญาณนั้น ทำให้สัญญาณที่ส่งไปกับสัญญาณที่ได้รับมีความแตกต่างกันเป็นเหตุให้เนื้อหาข่าวสารที่ส่งจากแหล่งข้อมูลไปยังจุดหมายปลายทางอาจผิดเพี้ยนไปนับเป็นความล้มเหลวของการสื่อสารเนื่องจากที่ส่งไปกับข้อมูลที่ได้รับไม่ตรงกัน อันจะทำให้เกิดการแปลความหมายผิดหรือความเข้าใจผิดในการสื่อสารกันได้

จากทฤษฎีการสื่อสารนี้พิจารณาได้ว่า แชนนอนและวีเวอร์สนใจว่าเมื่อมีการสื่อสารกันจะมีอะไรเกิดขึ้นกับข้อมูลข่าวสารที่ส่งไปนั้น ไม่ว่าจะเป็นการส่งโดยผ่านอุปกรณ์ระบบไฟฟ้า หรือการส่งโดยใช้สัญญาณต่าง ๆ เช่น เมื่อมีการเปิดเพลงออกอากาศทางสถานีวิทยุ เสียงเพลงนั้นจะถูกแปลงเป็นสัญญาณและส่งด้วยการกล้ำสัญญาณ (Modulation) จากสถานีวิทยุไปยังเครื่องรับวิทยุ โดยเครื่องรับจะแปลงสัญญาณคลื่นนั้นเป็นเพลงให้ผู้รับได้ยิน ในขณะที่สัญญาณถูกส่งไปจะมีสิ่งต่าง ๆ “สิ่งรบกวน” (Noise Source) เช่น ในการส่งวิทยุระบบ AM สัญญาณจะถูกรบกวนโดยไฟฟ้าในบรรยากาศ หรือในขณะที่ครูขายวิดิทัศน์ในห้องเรียนการรับภาพและเสียงของผู้เรียนถูกรบกวนโดยสิ่งรบกวนหลายอย่าง เช่น แสงที่ตกลงบนจอโทรทัศน์ และเสียงพูดคุยจากภายนอก เป็นต้น หรืออีกตัวอย่างหนึ่งเช่นการพูดโทรศัพท์ ผู้ที่เริ่มต่อโทรศัพท์จะเป็นผู้ส่งเพื่อส่งข่าวสารโดยอาศัยโทรศัพท์เป็นเครื่องส่ง เมื่อผู้ส่งพูดไปเครื่องโทรศัพท์จะแปลงคำพูดเป็นสัญญาณไฟฟ้าส่งไปตามสายโทรศัพท์เมื่อสัญญาณไฟฟ้านั้นส่งไปยังเครื่องรับโทรศัพท์ของหมายเลขที่ติดต่อก็จะมีเสียงดังขึ้น และเมื่อมีผู้รับโทรศัพท์เครื่องนั้นก็แปลงสัญญาณไฟฟ้าให้กลับเป็นคำพูดส่งถึงผู้รับหรือผู้ฟังซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางของการสื่อสาร แต่ถ้าระหว่างที่ส่งสัญญาณไปมีสิ่งรบกวนสัญญาณ เช่น ฝนตกฟ้าคะนอง ก็จะทำให้สัญญาณที่ได้รับถูกรบกวนสั่นสะเทือนอาจรับไม่ได้เต็มที่ เป็นเหตุให้การฟังไม่ชัดเจน ดังนั้นเป็นต้น จึงสรุปได้ว่า “สิ่งรบกวน” คือ สิ่งที่ทำให้สัญญาณเสียไปภายหลังไปภายหลังที่ถูกส่งจากผู้ส่งและก่อนที่จะถึงผู้รับทำให้สัญญาณที่ส่งไปกับสัญญาณที่ได้รับมีลักษณะแตกต่างกัน และอาจกล่าวได้ว่าเป็นอุปสรรคของการสื่อสารเนื่องจากทำให้การสื่อสารไม่ได้ผลเต็มที่ถูกต้องตามที่ต้องการจะเป็น

การสื่อสารเชิงวงกลมของออสกู๊ดและชแรมม์ (Schramm, 1954)

ตามปกติแล้วในการสื่อสารระหว่างบุคคลและแบบกลุ่มบุคคลนั้น ผู้ส่งและผู้รับจะมีการเปลี่ยนแปลงบทบาทกันไปมาในลักษณะการสื่อสารสองทาง โดยเมื่อผู้ส่งได้ส่งข้อมูลข่าวสารไปแล้ว ทางฝ่ายผู้รับทำการแปลความหมายข้อมูลที่ได้รับมา และจะเปลี่ยนแปลงบทบาทจากผู้รับกลับเป็นผู้ส่งเดิมเพื่อตอบสนองต่อสิ่งที่รับมา ในขณะเดียวกันผู้ส่งเดิมจะเปลี่ยนแปลงบทบาทเป็นผู้รับเพื่อรับข้อมูลที่ส่งกลับมา และทำการแปลความหมายสิ่งนั้น ถ้ามีข้อมูลที่จะต้องส่งตอบกลับไปก็จะเปลี่ยนแปลงบทบาทเป็นผู้ส่งอีกครั้งหนึ่งเพื่อส่ง ข้อมูลกลับไปยังผู้รับเดิมการสื่อสารในลักษณะที่ทั้งผู้ส่งและผู้รับจะวนเวียนเปลี่ยนแปลงบทบาทกันไปมาในลักษณะเชิงวงกลมด้วยลักษณะดังกล่าวทำให้ชาร์ลส์ อี. ออสกู๊ด (Charles E. Osgood) และ วิลเบอร์ แอล. ชแรมม์ (Wilbur L. Schramm) ได้สร้างแบบจำลองการสื่อสารเชิงวงกลมขึ้น โดยเน้นถึงไม่เพียงแต่องค์ประกอบของการสื่อสารเท่านั้น แต่รวมถึงพฤติกรรมของทั้งผู้ส่งและผู้รับด้วยโดยที่แบบจำลองการสื่อสารเชิงวงกลมนี้จะมีลักษณะของการสื่อสารสองทางซึ่งตรงกันข้ามอย่างเห็นได้ชัดกับการสื่อสารทางเดียวเชิงเส้นตรงของเซนนันและวีเวอร์ ข้อแตกต่างอีกประการคือในขณะที่ความสนใจของ เซนนันและวีเวอร์เน้นวีเวอร์อยู่ที่ช่องทางการติดต่อระหว่างผู้ส่งและผู้รับ แต่ออสกู๊ดและชแรมม์ได้มุ่งพิจารณาและเฉพาะพฤติกรรมของผู้ส่งและผู้รับซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในกระบวนการสื่อสารในแบบจำลองนี้จะเห็นได้ว่าออสกู๊ดและชแรมม์มิได้กล่าวถึงตัวถ่ายทอดการสื่อสารเลยแต่ได้เน้นถึงการกระทำของผู้ส่งและผู้รับซึ่งทำให้ทุกอย่างเดียวกันและเปลี่ยนแปลงบทบาทกันไปมาในการเข้ารหัส การแปลความหมาย และการถอดรหัสสาร อย่างไรก็ตามอาจกล่าวได้ว่าหน้าที่ในการเข้ารหัสนั้น มีส่วนคล้ายคลึงกับตัวถ่ายทอด และการถอดรหัสก็คล้ายคลึงกับการรับของเครื่องรับนั่นเอง

ขอบข่ายประสบการณ์ในทฤษฎีการสื่อสารของชแรมม์

ชแรมม์ได้นำทฤษฎีการสื่อสารทางเดียวเชิงเส้นตรงของเซนนันและวีเวอร์มาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการอธิบายการสื่อสารที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน โดยเน้นถึงวัตถุประสงค์ของการสอน ความหมายของเนื้อหาข้อมูล และการที่ข้อมูลได้รับการแปลความหมายอย่างไร นอกจากนี้ชแรมม์ยังให้ความสำคัญของการสื่อความหมาย การรับรู้ และการแปลความหมายของสัญลักษณ์ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนการสอน ตามลักษณะการสื่อสารของชแรมม์นี้ การสื่อสารจะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพเฉพาะในส่วนที่ผู้ส่งและผู้รับทั้งสองฝ่ายต่างมีวัฒนธรรม ประเพณีความเชื่อ ความรู้ ฯลฯ ที่สอดคล้องคล้ายคลึงและมีประสบการณ์ร่วมกัน จึงจะทำให้สามารถเข้าใจความหมายที่สื่อกันนั้นได้

ทั้งนี้เพราะผู้ส่งสามารถเข้ารหัสและผู้รับสามารถถอดรหัสเนื้อหาข่าวสารในขอบข่ายประสบการณ์ที่แต่ละคนมีอยู่ เช่น ถ้าไม่เคยเรียนภาษารัสเซีย เราคงไม่สามารถพูดหรือแปลความหมายของภาษารัสเซียได้ ดังนั้นเป็นต้น ถ้าส่วนของประสบการณ์ของทั้งผู้ส่งและผู้รับซ้อนกันเป็น

วงกว้างมากเท่าใด จะทำให้การสื่อสารนั้นเป็นไปได้โดยสะดวกและง่ายมากยิ่งขึ้นเพราะต่างฝ่ายจะเข้าใจสิ่งที่กล่าวถึงนั้นได้เป็นอย่างดี แต่เมื่อใดที่วงของขอบข่ายประสบการณ์ซ้อนกันน้อยมากหรือไม่ซ้อนกันเลย แสดงว่าทั้งผู้ส่งและผู้รับแทบจะไม่มีประสบการณ์ร่วมกันเลย การสื่อสารนั้นจะทำได้ยากลำบากหรือแทบจะสื่อสารกันไม่ได้อย่างสิ้นเชิง ซึ่งสามารถทราบได้จากผลป้อนกลับที่ผู้ส่งกลับไปยังผู้ส่งนั่นเอง

จากทฤษฎีการสื่อสารของชเรมม์เนื่องจากในการสื่อสารเราไม่สามารถส่ง “ความหมาย” (Meaning) ของข้อมูลไปยังผู้รับได้ สิ่งที่จะส่งไปจะเป็นเพียง “สัญลักษณ์” (Symbol) ของความหมายนั้น เช่น คำพูด รูปภาพ เสียงเพลง ท่าทาง ฯลฯ ดังนั้น เมื่อมีการสื่อสารเกิดขึ้น ผู้ส่งต้องพยายามเข้ารหัสสารซึ่งเป็นสัญลักษณ์เพื่อให้ผู้รับเข้าใจได้โดยง่าย ซึ่งสารแต่ละสารจะประกอบด้วยสัญลักษณ์ต่าง ๆ มากมาย โดยที่สัญลักษณ์แต่ละตัวจะบ่งบอกถึง “สัญญาณ” (Signal) ของบางสิ่งบางอย่างซึ่งจะทราบได้โดยประสบการณ์ของคนเรา เช่น เมื่อยกมือขึ้นเป็นสัญญาณของการห้ามหรือเมื่อตะโกนเสียงดังเป็นสัญญาณของความโกรธ ฯลฯ ดังนั้น ผู้ส่งจึงต้องส่งสัญญาณเป็นคำพูด ภาษาเขียน ภาษามือ ฯลฯ เพื่อถ่ายทอดความหมายของสารที่ต้องการจะส่ง โดยพยายามเชื่อมโยงเนื้อหาสารเข้ากับประสบการณ์ที่สอดคล้องกันทั้งสองฝ่าย เพื่อให้ผู้รับสามารถแปลและเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์เหล่านั้นได้โดยง่ายในขอบข่ายประสบการณ์ของตน ตัวอย่างเช่น ถ้าผู้ส่งต้องการส่งสารคำว่า “ดีจิตัล” ให้ผู้รับที่ยังไม่เคยรู้จักคำนี้มาก่อนผู้ส่งต้องพยายามใช้สัญลักษณ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการอธิบายด้วยคำพูด ภาพกราฟิกอุปกรณ์ระดับดีจิตัล เช่น กล้องถ่ายภาพ หรือสัญลักษณ์อื่นใดก็ตามเพื่อให้ผู้รับสามารถเข้าใจและมีประสบการณ์ร่วมกับผู้ส่งได้มากที่สุดเพื่อเข้าใจความหมายของ “ดีจิตัล” ตามที่ผู้ส่งต้องการ

สรุป ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้และการสอนที่สำคัญๆ ได้รับการพัฒนาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นแนวคิดที่ใช้อธิบายลักษณะการเกิดการเรียนรู้ หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจะใช้หลักจิตวิทยาใดควรคำนึงถึงบริบทของสังคมนั้นๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษา

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการเรียนการสอนเป็นการที่ผู้สอนต้องให้ความรู้และขยายขอบข่ายประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น หากมีสิ่งใดที่ผู้เรียนยังไม่มีประสบการณ์หรือยังไม่มีความรู้ในเรื่องนั้นอย่างเพียงพอ ผู้สอนจำเป็นต้องพยายามเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในเรื่องนั้นๆ ให้แก่ผู้เรียนโดยการอภิปรายร่วมกัน ให้ผู้เรียนตอบคำถาม หรือทำการบ้านเพิ่มเติมย่อมจะเป็นการทราบข้อมูลป้อนกลับว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ในเรื่องที่เรียนนั้นอย่างเพียงพอหรือยังและถูกต้องหรือไม่ ถ้าผู้เรียนยังไม่สามารถเข้าใจหรือยังไม่เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องขึ้น แสดงว่าเกิด “สิ่งรบกวน” ของสัญญาณในการสอนนั้น ผู้สอนต้องพยายามแก้ไขวิธีการสอนโดยอาจใช้

สื่อประเภทต่างๆ เข้าช่วย หรือการอธิบายยกตัวอย่างให้ง่ายขึ้น รวมถึงการใช้สัญลักษณ์อื่นๆ ที่เหมาะสมกับระดับของผู้เรียนมาช่วยการสอนนั้นนั้นจนกว่าผู้เรียนจะมีประสบการณ์ร่วมกับผู้สอนและเกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องในที่สุด

จากทฤษฎีการสื่อสารที่กล่าวมาแล้วอาจสรุปได้ว่า ในการสื่อสารนั้นการที่ผู้ส่งและผู้รับจะสามารถเข้าใจกันได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับทักษะ ทักษะ ทักษะ ความรู้ ระบบสังคมและวัฒนธรรมของทั้งสองฝ่าย ถ้าทั้งผู้ส่งและผู้รับมีสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้สอดคล้องกันมากจะทำให้การสื่อสารนั้นได้ผลดียิ่งขึ้น เพราะต่างฝ่ายจะมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน และสามารถจัดอุปสรรคในการสื่อสารระหว่างผู้ส่งและผู้รับออกไปได้

ตาราง 2 สรุปการสังเคราะห์ทฤษฎีการสื่อสาร

การสื่อสาร	แนวคิดที่เกี่ยวข้อง		
	เดวิด เค. เบอร์โล (1960)	คลีโอด อี. แซนแนน และวอร์เรนวีเวอร์ (1949)	ชาร์ลส์ อี. ออสกู๊ด และ วิลเบอร์ แอล. ชแรมม์ (1954)
1. ผู้ส่งสาร	✓	✓	✓
2. ข้อมูลข่าวสาร	✓	✓	✓
3. ช่องทางในการส่งสาร	✓	✓	✓
4. ผู้รับสาร	✓	✓	✓

จากแนวคิดทฤษฎีการสื่อสาร ผู้วิจัยจึงขอสรุปแนวคิดดังนี้

1. ผู้ส่งสาร จะต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาที่ถูกต้อง เพื่อที่จะถ่ายทอดข้อมูลต่างๆ ที่จะทำให้ผู้รับเกิดความเข้าใจในสิ่งที่ผู้ส่งสารได้ พูดคุย อธิบาย ในประเด็นที่สำคัญ ในการเรียนรู้ ทำให้สามารถเข้าใจความหมายที่สื่อกันนั้นได้

2. ข้อมูลข่าวสาร ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ การสื่อความหมาย การรับรู้ การแปลความหมาย จะต้องทำให้เกิดความมั่นใจในข้อมูลที่จะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับไปในความเข้าใจที่ถูกต้องที่ ข้อมูลข่าวสารจะเป็นหัวใจสำคัญหลักในการเรียนรู้

3. ช่องทางในการส่งสาร เป็นการนำเอาข้อมูลต่างๆ ถ่ายทอดในลักษณะ คำพูด ภาษากาย ใจความรู้ สื่อการเรียนการสอน ที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลจาก การดู การได้ยิน การสัมผัส เป็นต้น

4. ผู้รับสาร ผู้รับสารจะต้องมีความเข้าใจทำให้สามารถเข้าใจในความหมายข้อมูลที่ได้รับมา เพราะในการสื่อสารนั้นการที่จะทำให้ผู้ส่งและผู้รับจะสามารถเข้าใจกันได้ดี ต้องขึ้นอยู่กับทักษะ ความรู้ความเข้าใจ ความรู้พื้นฐานเดิม การตีความหมายของข้อมูล สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนนำมา ประยุกต์และปรับใช้ให้เข้ากับกิจกรรมการเรียนรู้ในการพัฒนาตนเอง

กระบวนการสื่อสาร

การสื่อสารหรือการสื่อความหมาย มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตตลอดชีวิต การดำเนิน กิจกรรมต่างๆ ต้องอาศัยการสื่อสารเป็นปัจจัยหลักในการถ่ายทอดเรื่องราวจากแหล่งหนึ่งไปสู่แหล่งอื่น ทางด้านการศึกษาต้องใช้ในการสื่อสารในการถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึก หรือเจตนาของเนื้อหาบทเรียน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นการสื่อสารจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับครูผู้สอน หรือผู้เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอน

กชพร ดีการกุล (2558) ได้กล่าวว่า การสื่อสารนอกจากจะช่วยเสริมสร้างให้เกิดการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้แล้ว การนำเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามาเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ค้นคว้าหาความรู้ ยังช่วยทำให้บุคลากรเกิดการพัฒนาตนเองจาก การค้นคว้าและการคิดวิเคราะห์ ตามมา และการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมผ่านระบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่าย อินเทอร์เน็ตยังช่วย กระตุ้นให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นตั้งใจและตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตน อันจะส่งผลนำไปสู่การพัฒนาผลงานที่ดีขึ้น

องค์ประกอบและกระบวนการสื่อสาร

การสื่อสารในชีวิตประจำวันหรือการสื่อสารในสังคมทุกรูปแบบย่อมมีลักษณะโครงสร้างและ องค์ประกอบพื้นฐานเป็นอย่างเดียวกัน ซึ่งประกอบด้วยผู้ส่ง เนื้อหาสาระ สื่อหรือช่องทางและผู้รับ แต่ ละส่วนมีความสำคัญและมีศักยภาพในตัวมันเองในการเชื่อมประสานกับส่วนอื่น เพื่อให้การสื่อสารแต่ ละครั้งบรรลุวัตถุประสงค์ตามต้องการ อธิบายได้ดังนี้

1. ผู้ส่ง หมายถึง แหล่งกำเนิดเนื้อหาสาระซึ่งอาจจะเป็นองค์กร บุคคล กลุ่มบุคคล หรือ มวลชนที่มีจุดมุ่งหมายหรือเจตนาจะส่งเนื้อหาสาระไปยังผู้รับ ซึ่งอาจเป็นบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานก็ได้

2. เนื้อหาสาระ หมายถึง เนื้อหาสาระ ความรู้สึกนึกคิด เจตคติ ทักษะประสบการณ์ต่างๆ ที่มี อยู่ในแหล่งกำเนิดหรือตัวผู้ส่งเอง สิ่งเหล่านี้จะถูกส่งไปยังผู้รับด้วยสื่ออย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลาย อย่างด้วยกัน

3. สื่อหรือช่องทาง หมายถึง ช่องทางต่าง ๆ ที่ใช้ในการส่งและรับรู้เนื้อหาสาระ ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนัง โดยอาศัยสื่อที่เหมาะสมกับช่องทางเป็นพาหะเช่น รูป เสียง กลิ่น รส และ ความรู้สึกสัมผัส

4. ผู้รับ หมายถึง บุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หรือ หน่วยงานที่รับรู้เนื้อหาสาระจากแหล่งกำเนิดหรือผู้ส่ง โดยอาศัยอวัยวะรับสัมผัสเป็นช่องทางการรับรู้เนื้อหาสาระดังกล่าว

หน้าที่ของกระบวนการสื่อสาร

การสื่อสารมีหน้าที่ในการให้ข่าวสาร รับข่าวสาร แสดงอารมณ์ โน้มน้าวใจผู้อื่น สร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิด สร้างความผูกพัน สร้างความร่วมมือร่วมใจ เรียกความสนใจ สร้างจุดเด่นและเอกลักษณ์ส่วนตนโดยทั่วไปหน้าที่การสื่อสารอาจจำแนกเป็น 6 กลุ่ม (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2537) ได้แก่

1. การสื่อสารในฐานะเครื่องมือให้ได้สิ่งที่ต้องการ (Instrumental Function)
2. การสื่อสารเพื่อควบคุมสั่งการ (Regulatory Function)
3. การสื่อสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์ (Interact Ional Function)
4. การสื่อสารส่วนบุคคล (Personal Function)
5. การสื่อสารเพื่อเสาะแสวงหาคำตอบ (Heuristic Function)
6. การสื่อสารเพื่อสร้างจินตนาการ (Imaginative Function)

รูปแบบของการสื่อสาร

กระบวนการสื่อสารของมนุษย์แต่ละรูปแบบมีลักษณะสลับซับซ้อนแตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นลักษณะของผู้ส่งและผู้รับ ระยะทาง วัตถุประสงค์ จำนวนผู้ส่งและผู้รับ สภาพการณ์ เนื้อหาสาระ เป็นต้น การรู้จักเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับแต่ละโอกาสจะช่วยให้กระบวนการสื่อสารแต่ละครั้งประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ รูปแบบของการสื่อสารจำแนกได้ดังนี้

1. การจำแนกตามคุณลักษณะของการสื่อสาร การพิจารณาการสื่อสารตามคุณลักษณะ

แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

- 1.1. การสื่อสารด้วยภาษาพูด (Verbal Communication) เป็นภาษาที่ไม่ใช่ลาย

ลักษณ์อักษร เรียกว่า วจนภาษา ได้แก่ การพูด การอธิบาย การบรรยาย การร้องเพลง เป็นต้น

- 1.2. การสื่อสารด้วยภาษาท่าทางหรือสัญญาณ (Non-Verbal Communication) เป็นภาษาที่ไม่ใช่คำพูดหรือการเปล่งเสียง เรียกว่า อวจนภาษา ใช้การขยับหรือเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ เช่น การยิ้ม กริยา ท่าทาง ภาษามือ เป็นต้น

- 1.3. การสื่อสารด้วยภาษาภาพ (Visual Communication) เป็นภาษาที่เกิดจากการขีดเขียนซึ่งอาจเป็นรูปภาพ ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ก็ได้ เช่น โปสเตอร์ จดหมาย ลูกศร ตรา รูปภาพ เครื่องหมาย ลายเซ็น เป็นต้น

2. จำแนกตามปฏิสัมพันธ์ของผู้รับและผู้ส่ง การสื่อสารจำแนกตามปฏิสัมพันธ์ของผู้รับและผู้ส่ง แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.1. การสื่อสารทางตรง (direct communication) เป็นการสื่อสารที่ผู้ส่งและผู้รับมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันโดยตรงเนื้อหาและวัตถุประสงค์จะสอดคล้องกันโดยตรงไปตรงมา เช่น การแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้าในตลาดสด การเรียนการสอนในชั้นเรียน เป็นต้น

2.2. การสื่อสารทางอ้อม (Indirect Communication) เป็นการสื่อสารที่อาศัยสื่อหรือวิธีการต่างๆ เป็นพาหนะในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระ โดยที่ผู้ส่งกับผู้รับไม่มีปฏิสัมพันธ์กันโดยตรง เช่น การโฆษณาทางโปสเตอร์ การใช้สัญลักษณ์แสดงความหมายของสิ่งต่าง ๆ เป็นต้น

3. จำแนกตามพฤติกรรมในการโต้ตอบ จำแนกตามพฤติกรรมในการโต้ตอบของผู้รับและผู้ส่ง แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 การสื่อสารทางเดียว (One-Way Communication) เป็นสื่อสารที่ผู้ส่งเป็นกระทำแต่ฝ่ายเดียว ผู้รับไม่สามารถตอบสนองหรือโต้ตอบได้ทันทีทันใด (Immediate Response) แต่ก็ยังสามารถสื่อสารย้อนกลับในภายหลังได้ เช่น การจัดรายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ การใช้โทรเลข โทรสาร เป็นต้น

3.2 การสื่อสารสองทาง (Two-Way Communication) เป็นการสื่อสารที่ผู้ส่งและผู้รับมีโอกาสโต้ตอบกันได้ทันทีทันใดที่โดยผู้ส่งและผู้รับอาจอยู่ใกล้กันในสถานที่เดียวกันหรือหากอยู่ห่างไกลกันก็จะใช้เครื่องมืออุปกรณ์สื่อสารช่วยได้ เช่น โทรศัพท์ วิทยุมือถือ เป็นต้น

4. จำแนกตามจำนวนของผู้ร่วมสื่อสาร จำแนกตามจำนวนของผู้ร่วมสื่อสารแบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ

4.1 การสื่อสารในตนเอง (Self-Communication) เป็นการสื่อสารภายในตัวเอง โดยตัวเองจะเป็นทั้งผู้ส่งและผู้รับในขณะเดียวกันเช่น การสำรวจความรู้สึกนึกคิดของตนเอง การสังเกตและควบคุมอารมณ์ตนเอง การไตร่ตรองหาเหตุผลและตัดสินใจด้วยตนเอง เป็นต้น

4.2 การสื่อสารระหว่างบุคคล (interpersonal communication) เป็นการสื่อสารระหว่างบุคคล 2 คนโดยบุคคลทั้งสองอาจเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ส่งและผู้รับสลับกันไปตามวาระที่เหมาะสม เช่น การสนทนา การสัมภาษณ์ การโต้ตอบสารทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

4.3 การสื่อสารแบบกลุ่มบุคคล (group communication) เป็นการสื่อสารที่มีจำนวนผู้ส่งและผู้รับมากกว่าการสื่อสารระหว่างบุคคล อาจเป็นผู้ส่งคนเดียวกับผู้รับ เป็นกลุ่มบุคคล ผู้ส่งเป็นกลุ่มบุคคลกับผู้รับคนเดียว ผู้ส่งเป็นกลุ่มบุคคลกับผู้รับเป็นกลุ่มบุคคลเช่นกันเช่น การเรียนการสอนใน

ห้องเรียนทั่วไป กลุ่มตำรวจช่วยกันสอบสวนผู้ต้องหา กิจกรรมได้วาทะระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นต้น

4.4 การสื่อสารมวลชน (mass communication) เป็นการสื่อสารกับกลุ่มชนจำนวนมากมายมหาศาล จำเป็นต้องใช้สื่อที่มีศักยภาพในการแพร่กระจายข่าวสารได้อย่างกว้างไกลเพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่และปริมาณประชาชนได้อย่างทั่วถึง เช่น วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต นิตยสาร โปสเตอร์ แผ่นพับ โบปปลิว เป็นต้น

อุปสรรคในการสื่อสาร

การสื่อสารอาจล้มเหลวได้เนื่องจากอุปสรรคด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ผู้ส่งสารขาดความสามารถและความตั้งใจในการเข้ารหัส (encode) ทำให้แปลความต้องการของตนเป็นสัญลักษณ์หรือสัญญาณผิดพลาดหรือไม่สามารถเข้ารหัสได้เลย
2. ความบกพร่องของสื่อหรือช่องทาง การเลือกใช้สื่อและช่องทางที่ไม่เหมาะสม เนื้อหาสาระหรือวัตถุประสงค์จะทำให้ประสิทธิภาพของการสื่อสารลดลงได้
3. ผู้รับสารขาดความรู้ความชำนาญเรื่องที่จะรับหรือไม่ตั้งใจรับ ไม่สามารถถอดรหัสได้ตามความต้องการของผู้ส่งได้
4. อุปสรรคจากสิ่งรบกวน (noise) มี 2 ประเภท คือ สิ่งรบกวนภายนอก เช่น เสียงที่ ดังรบกวน อากาศร้อน แสงแดด กลิ่นไม่พึงประสงค์ และสิ่งรบกวนภายใน เช่น อารมณ์ขุ่นมัว ความเครียด ความวิตกกังวล การมีอคติทั้งผู้ส่งและผู้รับ
5. สารหรือเนื้อหาสาระมีความยาวไม่เหมาะสม เช่น ยาวเยิ่นเย้อ หรือรวบรัดเกินไป ยุ่งยากซับซ้อนมากเกินไป เนื้อหาขัดกับความเชื่อเดิม
6. ผู้ส่งและผู้รับมีความแตกต่างในด้านภาษา วัฒนธรรม และสังคม

การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสูงโดยทั่วไปจะเกิดจากการสื่อสารโดยตรงแบบเผชิญหน้า เป็นการสื่อสารแบบสองทางผู้ส่งและผู้รับสามารถโต้ตอบกันได้ทันทีทันใด เนื้อหาเรื่องราวต้องเหมาะสมกับธรรมชาติของผู้รับไม่ว่าจะเป็นเรื่องเพศ วัย สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อ การสื่อสารที่เปิดโอกาสให้ผู้ส่งและผู้รับใช้สื่อได้หลายช่องทาง ซึ่งแต่ละช่องทางจะส่งเสริมและต่อยอดการรับรู้ซึ่งกันและกัน ในขณะเดียวกันผู้รับต้องสามารถรับสารได้ในปริมาณที่มากพอและมีความแม่นยำเที่ยงตรงสูงในการถอดรหัส นอกจากนี้ในการสื่อสารแต่ละครั้งต้องหลีกเลี่ยงอุปสรรคในการสื่อสารดังที่กล่าวมาข้างต้น

การสื่อสารกับการรับรู้และการเรียนรู้

การรับรู้ (perception) เป็นกระบวนการแปลความหรือตีความต่อสิ่งเร้าที่ผ่านอวัยวะรับสัมผัสทั้งหลายได้แก่ หู ตา จมูก ลิ้น ผิวกาย ซึ่งเป็นขั้นการรับข้อมูลข่าวสารในระยะแรกแล้วนำเข้าสู่สมองในรูปของไฟฟ้าและเคมี สมองทำหน้าที่เป็นคลังข้อมูลมหาศาลก็จะตีความสิ่งเร้าหรือข้อมูลข่าวสารนั้นโดยอาศัยการเปรียบเทียบกับข้อมูลเก่าที่เคยสะสมไว้ก่อน ซึ่งอยู่ในรูปของความจำหรือประสบการณ์เดิม เมื่อสมองตีความได้แล้วสิ่งเร้านั้นก็จะถูกนำไปเก็บรวบรวมไว้ในคลังสมองเป็นวัฏจักรต่อไป ประสบการณ์ดังกล่าวจะทำให้หน้าที่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดความคิดรวบยอด เจตคติ กับสิ่งเร้าใหม่ซึ่งมีผลต่อการคิดและตัดสินใจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิมไปสู่พฤติกรรมใหม่ ที่ค่อนข้างถาวรซึ่งเรียกว่า การเรียนรู้

แบบจำลองของการสื่อสาร

นักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาถึงพฤติกรรมของการสื่อสารเพื่อค้นหารูปแบบที่เข้าใจง่ายและมีประโยชน์ต่อการประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตในสังคมให้มากที่สุด โดยเฉพาะทางด้านการศึกษจะสามารถใช้ทฤษฎีการสื่อสารเป็นแนวทางในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ในสภาพจริงของกระบวนการเรียนการสอนครูผู้สอนสามารถบูรณาการรูปแบบการสื่อสารแบบต่าง ๆ เข้ามาใช้ร่วมกันให้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ได้ โดยอาศัยแบบจำลองการสื่อสารของนักวิชาการที่มีชื่อเสียงดังต่อไปนี้

1. แบบจำลองของลาสเวลล์

ลาสเวลล์ (Lasswell) เป็นนักรัฐศาสตร์ชาวอเมริกันที่ได้ทำการวิจัยในเรื่องการสื่อสารมวลชนไว้ในปีค.ศ.1948 และได้คิดแบบจำลองหรือสูตรการสื่อสารที่มีองค์ประกอบของกระบวนการสื่อสารที่สอดคล้องกันเป็นลำดับโดยในการสื่อสารนั้นจะต้องตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้ คือ ใครพูดอะไร โดยช่องทางใด ไปยังใคร ได้ผลอย่างไร เมื่อนำมาเขียนเป็นแบบจำลองจะได้ดังนี้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเราสามารถนำแบบจำลองการสื่อสารของลาสเวลล์มาใช้ได้ดังนี้

ใคร (who) หมายถึง ครูกับนักเรียน ซึ่งทั้งสองฝ่ายอาจสลับบทบาทกันเป็นผู้ส่งหรือผู้รับก็ได้ตามวาระที่เหมาะสม เช่น ในกรณีที่ครูบรรยายเนื้อหาแก่ผู้เรียน ครูก็จะเป็นผู้ส่ง ส่วนผู้เรียนเป็นผู้รับ แต่ในกรณีที่ครูฟังคำถามหรือคำตอบของผู้เรียน ครูกลายเป็นผู้รับ ส่วนผู้เรียนเป็นผู้ส่งพูดอะไร ด้วยวัตถุประสงค์อะไร (says what, with what purpose) หมายถึง เนื้อหาสาระซึ่งอยู่ในรูปของความรู้สึนึกคิด ทศนคติ ความต้องการ ที่อยู่ภายในของผู้ส่งเมื่อส่งสารจะไปสู่ผู้รับเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แล้วต้องการให้ผู้รับแสดงพฤติกรรมอย่างไร เช่น ชื่นชม ออกไปให้ห่างไกล ให้ความร่วมมือ หรือเพียงรับรู้เท่านั้นโดยใช้วิธีการและช่องทางใด (by what means, in channel) หมายถึง เนื้อหาสาระนั้นสัมพันธ์กับช่องทางการรับรู้ใดของผู้รับสารจะเกี่ยวกับภาพสัมพันธ์กับการมองเห็นด้วยตา สารจะเกี่ยวกับ

เสียงมีความสัมพันธ์กับการได้ยินทางหู สาระเกี่ยวกับรสชาติสัมพันธ์กับการรู้รสด้วยลิ้น สาระเกี่ยวกับกลิ่นสัมพันธ์กับการดมด้วยจมูก สาระเกี่ยวกับอุณหภูมิความร้อนหนาวและคุณสมบัติของพื้นผิวที่เรียบเนียนนุ่มหรือขรุขระสัมพันธ์กับการรับรู้ด้วยผิวกายส่งไปยังใคร ในสถานการณ์อะไร (to whom, in what situation) หมายถึง ผู้รับหรือกลุ่ม เป้าหมายในการสื่อสารเป็นใคร จุดหมายปลายทางที่สำคัญที่สุดของกระบวนการสื่อสารคือผู้รับ หากผู้รับมีความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่ถูกส่งมาจากผู้ส่งอย่างถูกต้องหรือคล้ายคลึงกันถือว่าการสื่อสารนั้นประสบผลสำเร็จอย่างดีแล้ว อย่างไรก็ตามการที่ผู้รับจะรับรู้เนื้อหาสาระได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมขึ้นอยู่กับความสอดคล้องเหมาะสมของปัจจัยหลายประการ เช่น ความยากง่ายของเนื้อหา ภาษา สื่อ เวลาและสถานที่กับธรรมชาติของผู้รับ นอกจากนี้สภาพเศรษฐกิจสังคมและ ความเชื่อก็เป็นเหตุที่ส่งผลต่อการสื่อสารเช่นกันได้ผลอย่างไร (with what effect) หมายถึง ผลที่ได้รับจากการสื่อสารนั้นเป็นอย่างไร เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ วัตถุประสงค์ในกระบวนการเรียนการสอน โดยทั่วไปคือให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้พฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นมากที่สุด และ คงทนอยู่กับผู้เรียนไปนานที่สุด ส่วนผลที่ได้จากการสื่อสารย่อมขึ้นอยู่กับเหตุ ปัจจัยหลายประการ เช่น เนื้อหาสาระไม่ชัดเจนหรือไม่เหมาะสมกับผู้รับซึ่งอาจจะยากหรือง่ายเกินไป ผู้ส่งหรือผู้รับหรือทั้งสองฝ่ายขาดทักษะการสื่อสาร นอกจากนี้ผลที่ได้รับอาจมีลักษณะแตกต่างกัน เช่น ได้ผลน้อยหรือมากแต่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ได้ผลน้อยหรือมากแต่ไม่ตรงกับความต้องการ เป็นต้น

2. แบบจำลองของแชนนอนและวีเวอร์

แชนนอนและวีเวอร์ (Shannon & Weaver) ได้เสนอแบบจำลองโครงสร้างของการสื่อสารขึ้นในลักษณะของการสื่อสารทางเดียวเชิงเส้นตรง ดังนี้

นักจิตวิทยายอมรับว่า รูปแบบของแชนนอนและวีเวอร์สอดคล้องกับลักษณะสื่อสารของมนุษย์อย่างแท้จริง เพราะมีผู้ส่ง (information source) เลือกรับสาร (message) ที่จะส่งได้แล้วซึ่งอาจเป็นคำพูด รูปภาพ เสียงดนตรี ก็จะส่งไปที่เครื่องส่ง (transmitter) เพื่อเปลี่ยนสารอยู่ในรูปของรหัส (signal) และส่งผ่านช่องทางของการสื่อสาร (communication channel) ไปถึงผู้รับสาร (receiver) เพื่อตีความให้เกิดความเข้าใจและมีปฏิกิริยาตอบสนอง อันเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการสื่อสาร (destination of message) การรบกวนถึงอุปสรรค (noise) ซึ่งเป็นตัวบั่นทอนให้การสื่อสารลดลง เพราะในบางครั้งสัญญาณที่ส่งไปอาจถูกรบกวนหรืออาจมีบางสิ่งบางอย่างมาขัดขวางสัญญาณนั้น ทำให้สัญญาณที่ส่งไปยังจุดหมายปลายทางอาจจะผิดเพี้ยนไป จะเป็นเหตุก่อให้เกิดความล้มเหลวของการสื่อสารเนื่องจากข้อมูลที่ส่งไปกับข้อมูลที่ได้รับไม่ตรงกัน ทำให้รูปแบบนี้สอดคล้องกับความเป็นจริง มากจนได้รับการยอมรับและกล่าวถึงทุกครั้งทีพูดถึงถึงเรื่องรูปแบบของการสื่อสาร

3. แบบจำลองของ เบอร์โล

เบอร์โล (Berlo) ได้เสนอแบบจำลองการสื่อสาร ถือได้ว่าเป็นแบบที่สมบูรณ์มีลักษณะสอดคล้องกับองค์ประกอบพื้นฐานของการสื่อสารทั่วไปช่วยเสริมสร้างคุณภาพการสื่อสารทำให้ผู้รับมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปตามที่ผู้ส่งต้องการได้อย่างใกล้เคียงที่สุด ทั้งยังทำให้เข้าใจง่าย สะดวกสามารถประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ไม่ยากนัก จึงได้รับความนิยมในวงการสื่อสารและวงการศึกษาอย่างแพร่หลาย บางครั้งเรียกแบบจำลองนี้ว่า SMCR model ซึ่งมีลักษณะดังนี้

จากแบบจำลองการสื่อสารของ เบอร์โล จะเห็นได้ว่าแต่ละองค์ประกอบของการสื่อสารมีส่วนในการเพิ่มคุณภาพของการสื่อสารดังนี้

3.1 ด้านผู้ส่งและผู้รับ เป็นจุดเริ่มต้นและจุดปลายทางของกระบวนการสื่อสารทั้งหมด ดังนั้นการสื่อสารจะประสบผลสำเร็จได้ทั้งผู้รับและผู้ส่งต้องมีพฤติกรรมดังนี้

3.1.1 ทักษะในการสื่อความหมาย ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน

3.1.2 เจตคติ ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อผู้ส่งและผู้รับ เจตคติที่ดีต่อสาระหรือเนื้อหา วิชา เจตคติที่ดีต่อการรับรู้ข่าวสารด้วยช่องทางต่างๆ

3.1.3 ระดับความรู้ ได้แก่ ระดับความรู้ที่ใช้ในการสื่อสารต้องมีความเหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะทั้งของผู้รับและผู้ส่ง ไม่ยากหรือง่ายเกินไป

3.1.4 ฐานะทางสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ ลักษณะของเนื้อหาสาระต้องเหมาะสมกับฐานะทางสังคมและวิถีชีวิตของทั้งผู้ส่งและผู้รับ

3.2 ด้านสาระ สารหรือเนื้อหาสาระเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในของผู้ส่งจะอยู่ในรูปของความรู้สึกรหัสคณิต ความต้องการ ประสบการณ์ แล้วถูกแปลเป็นรหัสออกมาภายนอก อาจเป็นคำพูด การเขียน สื่อนำ ทำทาง ซึ่งองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดโครงสร้างของสารมีดังนี้

3.2.1 องค์ประกอบย่อย เป็นส่วนประกอบพื้นฐานสำคัญของโครงสร้าง เช่น ภาษา เขียนได้แก่ สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ ภาษาพูดได้แก่ ถ้อยคำ สำเนียง น้ำเสียง ภาษาท่าทาง ได้แก่ การเคลื่อนไหว ทิศทาง ความเร็วช้า ภาษาภาพได้แก่ เส้น สี รูปร่าง รูปทรง เป็นต้น

3.2.2 โครงสร้าง หมายถึง ลักษณะภาพรวมที่เกิดจากการนำเอาองค์ประกอบย่อย มารวมกัน กลายเป็นโครงสร้างของเนื้อหาสาระหรือสารที่สมบูรณ์ การเปลี่ยนคุณลักษณะหรือคุณสมบัติขององค์ประกอบเช่น ตำแหน่ง ทิศทาง ความเข้ม ขนาด เวลา ก็จะส่งผลต่อโครงสร้างของเนื้อหาสาระนั้นด้วย เช่น ภาษาเขียน มาก กาม ยาก กาย เกี่ยวกับภาษาภาพ หากเส้นตรงตั้งฉากถูกเปลี่ยนเป็นเส้นเฉียง ความรู้สึกของภาพโดยรวมจะเปลี่ยนไปทันที ภาษาท่าทาง การเคลื่อนไหวอย่าง

เชื่อมโยงกับการเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วย่อมมีความหมายในการสื่อสารต่างกัน ความมืดและความสว่างย่อมส่งผลต่อความรู้สึกไม่เหมือนกัน

3.2.3 เนื้อหาสาระ หมายถึง ข้อมูลที่เป็นความรู้สึกนึกคิดเจตคติ ความต้องการ ที่เกิดขึ้นในของผู้ส่งเอง ข้อมูลนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร สอดคล้องเหมาะสมกับอะไร จะถ่ายทอดไปสู่ใคร จะวางแผนในการเข้ารหัสและจัดส่งอย่างไร สาระนั้นจึงจะไปถึงและกระตุ้นให้ผู้รับเกิดความรู้สึกได้คล้ายคลึงกับความรู้สึกของเราเอง ซึ่งแต่ละแนวทางย่อมได้ผล แตกต่างกัน

3.2.4 รหัสของสาระ หมายถึง กลุ่มสัญลักษณ์ที่ถูกนำมาจัดแทนความรู้สึกนึกคิดทัศนคติ ความต้องการ เช่น ภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษาภาพ ภาษาท่าทาง ผู้ส่ง จำเป็นต้อง ตัดสินใจว่าจะใช้รหัสแบบใดจึงจะสื่อสารได้ดีและบรรลุเป้าหมายได้ดีที่สุด

3.2.5 วิธีควบคุมสาระ หมายถึง วิธีการเลือกการจัดรหัสและเนื้อหาสาระให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถถ่ายทอดตามความต้องการของผู้ส่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ส่งแต่ละคนจะมีวิธีหรือเทคนิคเฉพาะตัวในการสื่อสาร บางที่เรียกว่า “แบบ” หรือ “สไตล์” (style)

3.3 ด้านช่องทาง หมายถึง ช่องทางที่เนื้อหาสาระจะถูกสื่อหรือตัวกลางนำเข้าสู่ตัวผู้รับ โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งแต่ละช่องทางมีปริมาณการรับรู้แตกต่างกันดังนี้ ตา 75% หู 13% ผิวกาย 6% จมูก 3% ลิ้น 3% ส่วนประสิทธิภาพในการรับรู้ของประสาทสัมผัส แต่ละช่องทางจะขึ้นอยู่กับความสอดคล้องเหมาะสมของเนื้อหาสาระกับช่องทางนั้น ๆ เช่น ตาใช้ในการมองเห็น หูใช้ในการฟัง ผิวกายใช้ในการสัมผัส จมูกใช้ในการดมกลิ่น และลิ้นใช้ในการชิมรส เป็นต้น

4. แบบจำลองการสื่อสารของบาร์นลันด์

บาร์นลันด์ (Bamlund) ได้เสนอแบบจำลองสองแบบคือ แบบจำลองการสื่อสารภายในบุคคล และแบบจำลองการสื่อสารระหว่างบุคคล แบบจำลองการสื่อสารภายในบุคคล (Bamlund's Intrapersonal model) เป็นแบบจำลองการสื่อสารกับตนเอง ประกอบด้วยบุคคล (P1) ตัวชี้นำหรือสิ่งเร้าภายนอกตน (Public cue/stimuli=Cpu) ตัวชี้นำหรือสิ่งเร้าในตน (Private cue/stimuli Cbehnv) การใส่รหัส (Encoding-E) และการถอดรหัส (Decoding-D) สิ่งเร้าภายนอกตน (ภายนอกบุคคล) และสิ่งเร้าภายในตน (ภายในบุคคล) อาจมีผลทางบวกทางลบหรือกลาง ๆ ต่อบุคคลที่สื่อสารภายในตน บาร์นลันด์ ได้เขียนแบบจำลองการสื่อสารภายในของบุคคล

การสื่อสารในการเรียนการสอน

การสื่อสารในการเรียนการสอนควรคำนึงถึงกระบวนการสื่อสารระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน การปรับใช้การสื่อสารกับกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและความล้มเหลวของการสื่อสารในกระบวนการเรียนการสอน ดังนี้

1. กระบวนการสื่อสารในการเรียนการสอน

การถ่ายทอดความรู้ในกระบวนการเรียนการสอน เป็นรูปแบบของการสื่อสารระหว่าง ครูผู้สอนหรือสื่ออื่น ๆ กับผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารในห้องเรียน นอกห้องเรียนหรือกิจกรรม การละเล่น การศึกษาค้นคว้า ย่อมมีจุดหมายให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละ บทเรียน กระบวนการเรียนการสอนกับกระบวนการสื่อสารมีจุดประสงค์และกระบวนการเหมือนกัน

จากรูปแบบการถ่ายทอดความรู้ในกระบวนการเรียนการสอน แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ ขององค์ประกอบและโครงสร้างของการสื่อสาร ซึ่งแต่ละองค์ประกอบในกระบวนการเรียนการสอนมี ความหมายดังนี้

1.1 ครู ในฐานะเป็นผู้ส่งและผู้กำหนดจุดมุ่งหมายของระบบการสอนทั้งหมด เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุดศักยภาพของแต่ละคน ดังนั้นครูจึงควรมีภารกิจสำคัญดังนี้คือ ต้องทำ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่จะสอนเป็นอย่างดี ทำความรู้จักและเข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูต้อง มีความสามารถในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม เช่น การพูด การเขียน ลีลา ท่าทาง สามารถจัด บรรยายภาคในการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการสื่อสาร ให้สอดคล้องกับการวางแผนจัดระบบการเรียน การสอนเหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน

1.2. เนื้อหาบทเรียน มีความหมายรวมถึงหลักสูตร เจตคติ ความรู้สึก จุดมุ่งหมายเป็น สาระที่ครูต้องสื่อสารไปสู่ผู้เรียนด้วยวิธีที่เหมาะสม เนื้อหาบทเรียนที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ คือ เหมาะ กับธรรมชาติของผู้เรียนแต่ละเพศและวัย เช่น ระดับสติปัญญา ความสนใจ ความสามารถ ตลอดจน ฐานะทางเศรษฐกิจสังคม สอดคล้องกับเทคนิควิธีสอน หรือสื่อต่างๆ เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกาลเวลา ควรได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ

1.3. สื่อหรือวิธีการ เป็นตัวกลางหรือพาหนะที่จะนำเนื้อหาสาระจากแหล่งกำเนิด เช่น บทเรียน ครู ไปสู่ผู้เรียนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อควรมี ลักษณะเป็นดังนี้คือมีศักยภาพเหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหาบทเรียน สอดคล้องกับธรรมชาติของ ประสาทสัมผัสแต่ละช่องทาง มีลักษณะเด่นกระตุ้นความสนใจได้ ง่าย สื่อความหมายดี มีความหมายถูกต้องสอดคล้องกับเรื่องราวที่เรียน จัดหาและเก็บรักษาง่าย ใช้สะดวก

1.4. นักเรียนหรือผู้เรียน เป็นเป้าหมายหลักของกระบวนการเรียนการสอน กิจกรรม การ เรียนการสอนทุกรูปแบบเป็นไปเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งสิ้น ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพควรมีลักษณะดังนี้คือ มีความสมบูรณ์ทางด้านร่างกาย และจิตใจ มีความพร้อมความ ถนัดและความสนใจในเรื่องที่จะเรียนรู้ มีทักษะในการสื่อสารทั้งกับตนเองและผู้อื่น มีเจตคติที่ดีต่อ ครูผู้สอนและเนื้อหาบทเรียน

1.5. การประเมินผล เป็นการตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับจากการสื่อสารหรือการเรียน การสอนทั้งระบบ เพื่อให้ทราบถึงข้อดีหรือข้อบกพร่องของครู เนื้อหาบทเรียน สื่อหรือวิธีการ และนักเรียน

2. ลักษณะการสื่อสารระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน

โดยปกติทั้งครูผู้สอนและนักเรียนใช้การสื่อสารในการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่นตลอดเวลาอยู่แล้ว จนถือได้ว่าการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิต แต่การสื่อสารระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนที่เป็นไปเพื่อให้เกิดการเรียนรู้จะมีลักษณะดังนี้คือ เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ตลอดจนการอบรมสั่งสอน อาจเป็นการสื่อสารแบบทางเดียวหรือสองทางก็ได้ การมอบหมายสั่งงาน หลังจากการให้ความรู้แล้ว ควรมีการเน้นหรือทบทวนคำสั่งหรือข้อตกลง เพื่อให้เกิดความจำและความเข้าใจที่ถูกต้อง การให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาต่าง ๆ การสื่อสารจะถูกนำมาใช้ในหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม เช่น การสื่อสารทางเดียว การสื่อสารสองทาง เป็นต้น ในการวิจารณ์หรือการติชมงานเพื่อการปรับปรุงแก้ไขและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน การสื่อสารที่ดีควรมีลักษณะสร้างสรรค์เป็นแรงบันดาลใจในการเรียนรู้อย่างจริงจัง การสนทนาได้ตอบตามปกติที่เกิดขึ้นอยู่เป็นประจำ ควรมีลักษณะเป็นกันเอง แสดงถึงความเอื้ออาทรและการมีเจตคติที่ดีต่อกัน

3. การปรับใช้การสื่อสารกับกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนการสอนให้ได้ผลดีต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายด้านเช่น ครูผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาบทเรียน สื่อการเรียนการสอน วิธีสอนหรือการสื่อสารกับนักเรียน แต่ละด้านต้องสัมพันธ์สอดคล้องซึ่งกันและกัน ครูที่มีการสื่อสารที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความหมายมีชีวิตชีวา มีเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและบทเรียน เรียนรู้ได้อย่างเข้าใจ ดังนั้นการปรับใช้การสื่อสารเพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพควรมีลักษณะดังนี้คือ ครูผู้สอนควรใช้การสื่อสารสองทางให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อประเมินว่าการถ่ายทอดเนื้อหาสาระไปสู่ผู้เรียนได้ผลเป็นอย่างไร ทั้งผู้สอนและผู้เรียนจะสามารถปรับกระบวนการสื่อสารให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ในกระบวนการเรียนการสอน ครูควรใช้สื่อการสอนและสื่อการเรียนหลาย ๆ ชนิด หรือที่เรียกว่า “สื่อประสม” เพื่อให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน เช่น บางคนเรียนรู้ได้ดีจากการฟัง บางคนเรียนรู้ได้ดีจากการดูภาพหรืออ่านหนังสือ เป็นต้น กระบวนการเรียนการสอนที่ดีควรให้ผู้เรียนมีประสบการณ์หลายด้านด้วยการใช้ประสาทสัมผัสหลายทาง การที่ผู้เรียนรับรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งจากประสาทสัมผัสหลายด้าน จะเป็นการตอกย้ำพฤติกรรมกรรับรู้และเรียนรู้ให้เด่นชัดและเข้มข้น จนในที่สุดกลายเป็นประสบการณ์ถาวรตลอดไป นอกจากนี้ครูควรมีทักษะในการสื่อสารหรือการถ่ายทอดความรู้หลายด้าน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำคัญผู้ที่มีอาชีพครู เช่น การพูด การฟัง การเขียน ตลอดจนทักษะการใช้สื่อหลายชนิดประกอบการเรียนการสอน ตั้งแต่สื่อพื้นฐาน เช่น แผนภูมิ รูปภาพ

โปสเตอร์ ตลอดจนถึงการใช้สื่อคอมพิวเตอร์ เป็นต้น อุปสรรคสำคัญอย่างหนึ่งของการสื่อสารในกระบวนการเรียนการสอนได้แก่ สิ่งรบกวนต่าง ๆ เช่น กลิ่นเหม็น อากาศร้อน ฝนเปียก ลมแรง เสียงดัง ดังนั้นครูควรป้องกันหรือขจัดปัญหาเกี่ยวกับสิ่งรบกวนให้หมดสิ้นหรือเหลือน้อยที่สุด ผู้เรียนเองก็ควร จะเพิ่มประสิทธิภาพ ในการรับรู้และเรียนรู้ ด้วยการให้ความสนใจ สังเกต ศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่ เสมอ ต้องพยายามเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์จากบทเรียนให้สัมพันธ์กับกิจกรรมต่างๆ ใน ชีวิตประจำวันให้สอดคล้องซึ่งกันและกัน จะช่วยให้การสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้

4. ความล้มเหลวของการสื่อสารในกระบวนการเรียนการสอน

ปัญหาอุปสรรคในการเรียนรู้ของผู้เรียนประการหนึ่งคือความล้มเหลวในการสื่อสารหรือการ ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ในกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งอาจเกิดจากสาเหตุหลายประการ ดังนี้คือ ครูไม่บอกจุดประสงค์ในการเรียนการสอนให้ผู้เรียนทราบก่อนลงมือสอน ทำให้ผู้เรียนขาด ทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจนในการเรียนรู้ในเนื้อหาบทเรียนนั้นๆ ครูไม่คำนึงถึงข้อจำกัด และขีด ความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน จึงมักใช้วิธีสอนแบบเดียวกันกับผู้เรียนทุกคนทุกเนื้อหาบทเรียน เช่น การสอนด้วยการบรรยายเพียงอย่างเดียว การสอนเนื้อหาตามที่ครูผู้สอนเข้าใจ ขาดการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ให้เหมาะกับผู้เรียนแต่ละกลุ่มแต่ละคน ครูไม่สนใจที่จะจัดบรรยากาศการเรียนการสอน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีความหมายสำหรับผู้เรียน ไม่สร้างความพร้อมให้แก่ผู้เรียนก่อนลงมือสอน ไม่หาวิธีป้องกันและขจัดปัญหาสิ่งรบกวนต่างๆ ครูนำเสนอเนื้อหาสาระรวกวน สับสน ไม่สัมพันธ์ ต่อเนื่องกัน สลับกันไปมาทำให้เข้าใจยาก บางครั้งอาจจะนำเสนออย่างรวดเร็วจนผู้เรียนตามไม่ทันใน สถานการณ์นั้น ครูบางคนใช้ภาษาไม่เหมาะกับระดับหรือวัยของผู้เรียน อาจเป็นคำหรือภาษาที่เข้าใจ ยาก นอกจากนี้ครูยังไม่สนใจ ที่จะเลือกหรือใช้สื่อการสอนให้เหมาะกับเนื้อหาและระดับของผู้เรียน ด้วย

สรุปได้ว่า การสื่อสารกระบวนการถ่ายทอดเนื้อหาและความรู้สึกรู้สีก็นึกคิดประกอบด้วย ผู้ส่ง เนื้อหาสาระ สื่อหรือช่องทางและผู้รับ การสื่อสารทำได้หลายรูปแบบทั้งภาษาพูด ทางอ้อม ทางเดียว สองทาง ในตนเอง ระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล และการสื่อสารมวลชน ทั้งนี้ได้มีผู้คิดแบบจำลอง การ สื่อสารได้หลายแบบ ส่วนจะมีประสิทธิภาพสูงหรือล้มเหลวก็เนื่องมาจากองค์ประกอบและ รูปแบบ ดังกล่าว การสื่อสารมีความสัมพันธ์กับการรับรู้และการเรียนรู้ กระบวนการสื่อสารกับกระบวนการ การเรียนการสอน มีจุดประสงค์และกระบวนการเหมือนกัน การสื่อสารในการเรียนการสอนควรคำนึงถึง กระบวนการสื่อสารในการเรียนการสอน ลักษณะการสื่อสารระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน การปรับใช้การ สื่อสารกับกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและความล้มเหลวของการ สื่อสารใน

กระบวนการเรียนการสอน โดยมีองค์ประกอบคือ ครู เนื้อหาบทเรียน สื่อหรือวิธีการ นักเรียน และการประเมินผล

รูปแบบการเรียนการสอน

ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน

ในทางศึกษาศาสตร์ มีคำที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ คือ รูปแบบการสอน Model of Teaching หรือ Teaching Model และรูปแบบการเรียนการสอนหรือรูปแบบ การจัดการเรียนการสอน Instructional Model หรือ Teaching-Learning Model คำว่า รูปแบบการสอน มีผู้อธิบายดังนี้

1. รูปแบบการสอน หมายถึง แบบหรือแผนของการสอน รูปแบบการสอนแบบหนึ่งจะมีจุดเน้นที่เฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง รูปแบบการสอนแต่ละรูปแบบจึงอาจมีจุดหมายที่แตกต่างกัน

2. รูปแบบการสอน หมายถึง แผนหรือแบบซึ่งสามารถใช้การสอนในห้องเรียน หรือสอนพิเศษ กลุ่มย่อย หรือ เพื่อจัดสื่อการสอน ซึ่งรวมถึง หนังสือ ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และหลักสูตรรายวิชา รูปแบบ การสอนแต่ละรูปแบบจะเป็นแนวในการออกแบบการสอนที่ช่วยให้นักเรียนบรรลุ วัตถุประสงค์ตามที่รูปแบบนั้นๆ กำหนด

3. รูปแบบการสอน หมายถึง แผนแสดงการเรียนการสอน สำหรับนำไปใช้สอนในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ให้มากที่สุด แผนดังกล่าวจะแสดงถึงลำดับความสอดคล้องกัน ภายใต้อัตลักษณ์ของแนวคิดพื้นฐานเดียวกัน องค์ประกอบทั้งหลายได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา และทักษะที่ต้องการสอน ยุทธศาสตร์การสอน วิธีการสอน กระบวนการสอน ขั้นตอนและกิจกรรมการสอน และการวัดและประเมินผล

4. รูปแบบการเรียนการสอนมีความหมายในลักษณะเดียวกันกับการเรียนการสอนซึ่งนักวิชาการโดยทั่วไปนิยมใช้คำว่า “ระบบ” ในความหมายที่เป็นระบบใหญ่ ครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญๆ ของการศึกษาหรือการเรียนการสอนในภาพรวมและนิยมใช้คำว่า “รูปแบบ” กับระบบที่ย่อยกว่า โดยเฉพาะกับ “วิธีการสอน” ซึ่งมีนักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้

วิลเลอร์ (Willer, 1967) ได้กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง การจำลองความจริงของการปรากฏการณ์ทำให้เราได้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์นั้นๆ ได้ง่ายขึ้น และกล่าวว่ารูปแบบเป็นการสร้างความคิดรวบยอดของชุดปรากฏการณ์ด้วยวิธีการของเหตุผลที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดในนิยาม ความสัมพันธ์และข้อเสนอของรูปแบบที่เกี่ยวข้อง

แนดเลอร์ (Nadler, 1980) ได้กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง การนำทฤษฎี แนวทาง และกรอบแนวคิดมาพัฒนาให้ง่ายต่อการแปลความหมายของปรากฏการณ์ต่างๆ ได้

รอบบินส์ (Robbins, 1993) ได้กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่เป็นนามธรรมทำให้เข้าใจปรากฏการณ์หรือความจริงง่ายขึ้น ซึ่งรูปแบบโดยทั่วไปต้องมีส่วนประกอบที่สำคัญอย่างน้อย 3 ประการ คือ วัตถุประสงค์ ตัวแปร องค์ประกอบหรือสาระเนื้อหา และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร องค์ประกอบหรือสาระเนื้อหาดังกล่าว

เอกเกน และคอคซ์ (Eggen & Kauchak, 2006) ได้กล่าวว่า รูปแบบการสอน หมายถึง กลวิธีการสอนเฉพาะที่ได้รับการออกแบบโดยมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้และการจูงใจเพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้เฉพาะ รูปแบบการสอนจะบรรยายสภาพทั่วไปของการดำเนินการที่ครูทำเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีได้เป็นลักษณะของการสั่งการให้ครูต้องทำตามทุกอย่าง รูปแบบการสอนเป็นแนวทางทั่วไปสำหรับชี้แนะการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งไม่สามารถแทนที่ทักษะหรือความชำนาญของผู้เชี่ยวชาญได้

ทิตนา แชมมณี (2550) กล่าวว่า รูปแบบการสอน หมายถึง สภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างมีระบบระเบียบ มีแบบแผนตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการแนวคิด หรือความเชื่อต่างๆ โดยอาศัยวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ เข้ามาช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ

องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

คีฟส์ (Keeves & Adams, 1997) ได้กล่าวว่า รูปแบบโดยทั่วไปจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. รูปแบบจะต้องนำไปสู่การทำนาย (Prediction) ผลที่ตามมาซึ่งสามารถพิสูจน์ทดสอบได้ กล่าวคือ สามารถนำไปสร้างเครื่องมือเพื่อไปพิสูจน์ทดสอบได้
2. โครงสร้างของรูปแบบจะต้องประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship) ซึ่งสามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์เรื่องนั้นได้
3. รูปแบบจะต้องสามารถช่วยจินตนาการ (Imagination) ความคิดรวบยอด (Concept) และความสัมพันธ์ (Interrelations) รวมทั้งช่วยขยายขอบเขตของการสืบเสาะความรู้
4. รูปแบบควรจะประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (Structural Relationships) มากกว่า ความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง (Associative Relationships)

จอยส์ และวีล (Joyce, Weil, & Calhoun, 1986) ได้แบ่งวิธีการสร้างรูปแบบออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 อธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ซึ่งเป็นที่มาของรูปแบบประกอบด้วยเป้าหมายของรูปแบบ ทฤษฎีและข้อสมมติที่รับรองรูปแบบ หลักการ และมโนทัศน์สำคัญที่จำเป็นพื้นฐานของรูปแบบ

ส่วนที่ 2 ลักษณะของรูปแบบ เป็นการอธิบายด้วยรูปแบบซึ่งนำเสนอเป็นเรื่องราว อย่างละเอียดและเน้นการปฏิบัติได้แบ่งเป็น 4 ประเด็น คือ

1. ขั้นตอนของรูปแบบ เป็นรายละเอียดของรูปแบบนั้นๆ ว่ามีกี่ขั้นตอน โดยจัดเรียงลำดับกิจกรรมที่สอนเป็นขั้นๆ แต่ละรูปแบบมีขั้นตอนไม่เท่ากัน

2. รูปแบบปฏิสัมพันธ์ เป็นการอธิบายบทบาทของผู้นำ ผู้เรียนรู้ และความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในแต่ละรูปแบบ บทบาทผู้นำจะแตกต่างกัน เช่น เป็นผู้นำกิจกรรม ผู้อำนวยการความสะอาด ผู้ให้การแนะนำเป็นแหล่งข้อมูล เป็นต้น

3. หลักการแสดงการโต้ตอบ เป็นการบอกถึงวิธีการแสดงออกของผู้นำต่อผู้เรียนรู้ การตอบสนองต่อสิ่งที่ผู้เรียนรู้ได้กระทำ เช่น การปรับปรุงพฤติกรรมโดยการให้รางวัลหรือการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ด้วยการสร้างบรรยากาศที่เป็นอิสระ เป็นต้น

4. สิ่งสนับสนุน เป็นการบอกถึงเงื่อนไขหรือสิ่งที่จำเป็นต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนนั้นๆ ให้เกิดผล เช่น รูปแบบการทดลองในห้องปฏิบัติการต้องใช้ผู้นำที่มีการฝึกฝนมาอย่างดีแล้ว เป็นต้น

ส่วนที่ 3 การนำรูปแบบไปใช้ เป็นการแนะนำให้ข้อสังเกตในการนำรูปแบบนั้นไปใช้ เช่น การใช้เนื้อหาประเภทใดที่เหมาะสม จะใช้กับผู้เรียนรู้ระดับใด เป็นต้น นอกจากนั้นยังให้คำแนะนำอื่นๆ เพื่อให้การใช้รูปแบบนั้นมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ส่วนที่ 4 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อมของรูปแบบแต่ละรูปแบบ จะส่งผลต่อผู้เรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผลทางตรงเกิดจากกิจกรรมที่จัดตามลำดับขั้นตอนของรูปแบบนั้น เป็นสิ่งที่คาดคะเนไว้ว่าจะเกิดผลไปกับผล สามารถใช้เป็นสิ่งพิจารณาในการใช้รูปแบบใช้ได้ด้วย

เอกเกน และคอคซ์ (Eggen & Kauchak, 2006) กล่าวว่า รูปแบบการสอนเป็นแบบแผนการดำเนินการเรียนการสอนที่มีลักษณะแตกต่างจากการเรียนการสอนทั่วไปอยู่ 4 ประการ คือ

1. รูปแบบการสอนได้รับการออกแบบโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบการสอน

2. รูปแบบการสอนประกอบด้วยขั้นตอนการเรียนการสอนเฉพาะที่กำหนดขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ของรูปแบบการสอนนั้น

3. รูปแบบการสอนมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้

4. รูปแบบการสอนได้รับการส่งเสริมด้วยทฤษฎีการเรียนรู้

ทศนา แหมมณี (2553) ได้กล่าวสรุปถึงองค์ประกอบที่สำคัญๆ ของรูปแบบการเรียนการสอน ไว้ดังต่อไปนี้

1. มีปรัชญาหรือทฤษฎีหรือหลักการหรือแนวคิดหรือความเชื่อ ที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักการของรูปแบบการสอนนั้นๆ
2. มีการบรรยายหรืออธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ
3. มีการจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้นๆ
4. มีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้นๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ตาราง 3 สรุปการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

องค์ประกอบของรูปแบบ	แนวคิดที่เกี่ยวข้อง			
	คิฟส์ (1997)	จอยส์ และวอล์ (1986)	เอกเกนและคอซัค (2006)	ทศนา แหมมณี (2553)
1. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิด		✓	✓	✓
2. วัตถุประสงค์		✓	✓	✓
3. ความสัมพันธ์เชิงเนื้อหา	✓	✓	✓	✓
4. รูปแบบการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓
5. กิจกรรมการเรียนการสอน		✓	✓	

จากการสังเคราะห์แนวคิดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ผู้วิจัยจึงขอสรุปแนวคิดดังนี้

1. ทฤษฎีแนวคิดและหลักการขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง สภาพลักษณะ และกลวิธีการสอน เฉพาะที่ได้รับการออกแบบโดยมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีระบบ เป็นไปตามแผนตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และมีการสร้างแรงจูงใจเพื่อช่วยให้

ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้เฉพาะ โดยอาศัยวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ เข้ามาช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ

2. วัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของรูปแบบการเรียนการสอน ทฤษฎีและข้อสมมติที่รับรองรูปแบบ หลักการ เพื่อให้ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่วัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบการเรียนการสอน

3. ความสัมพันธ์เชิงเนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอน เป็นการอธิบายบทบาทของผู้สอน ผู้เรียน และความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในแต่ละรูปแบบ และมีบทบาทหน้าที่ต่างกัน โดยรูปแบบความสัมพันธ์ยังสามารถจำแนกอีกเป็นความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ และความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง และควรมีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้นๆ ได้

4. รูปแบบการเรียนการสอน คือ การบรรยาย หรืออธิบายสภาพ ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการพื้นฐาน และทฤษฎีการเรียนรู้ มีการเสริมทฤษฎีการจูงใจให้ผู้เรียน ซึ่งรูปแบบการสอนจะต้องสามารถช่วยจินตนาการความคิดรวบยอด และความสัมพันธ์โดยรูปแบบการเรียนการสอนนั้นจะต้องมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ มีขั้นตอนการสอนเฉพาะเพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนนั้นๆ

5. กิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนสอนมี การแสดงการโต้ตอบระหว่างผู้สอนและผู้เรียน การเรียนการสอนให้ห้องปฏิบัติการโดยมีผู้สอนที่มีความชำนาญการ นอกจากนี้ผู้สอนต้องมีการตอบสนองจากสิ่งที่ผู้เรียนกระทำ เช่น มีการให้รางวัล การชมเชยผู้เรียนเมื่อมีการแสดงความคิดเห็น รวมทั้งเป็นการสร้างบรรยากาศในการเรียน

การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน

การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน คือ กาจัดรูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน หลักสูตร และสังคม โดยอาจเน้นในด้านเนื้อหาวิชา ความสามารถเฉพาะ คุณลักษณะของผู้เรียนและความต้องการของผู้เรียนหรือเน้นเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน

ดิกและคาเรย์ (Dick, Carey, & Carey, 1996) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนา รูปแบบการเรียนสอนนั้นประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง (Studying Basic Data and Related Literature Phase) โดยการวิเคราะห์ปัญหา หรือประเมินความต้องการ เพื่อให้ได้รายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับปัญหา มีปัญหาหรือไม่ ปัญหาอะไรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหานั้นเป็นปัญหาที่แท้จริงหรือไม่ อะไรคือสาเหตุของปัญหา อะไรคือวิธีการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ การประเมินความต้องการเป็นการกำหนดให้เข้าใจว่าการสอนที่จะทำการออกแบบและพัฒนานั้นเป็นสิ่งที่ต้องการ

แน่นแฟ้นหรือไม่ รวมถึงการวิเคราะห์นักเรียน คุณลักษณะของผู้เรียนด้านเพศ อายุ พื้นฐานทางสังคม เศรษฐกิจ ความถนัด แรงจูงใจ ความรู้พื้นฐานเดิมที่มีมาก่อน รวมทั้งความแตกต่างระหว่างบุคคลและรูปแบบการสอน (Learning Styles)

2. ขั้นพัฒนา (Development/Production Phase) ในขั้นตอนนี้จำแนกเป็นการพัฒนาเนื้อหาความรู้ กระบวนการเรียนการสอน แบบทดสอบ สื่อและวัสดุการสอน เช่น การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ควรทำแผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan) ว่าจะดำเนินการอย่างไรบ้าง โดยทั่วไปการสอนที่มีประสิทธิภาพจะประกอบไปด้วยกิจกรรมขั้นสูงใจ ให้วัตถุประสงค์แก่ผู้เรียน คำถึงความรู้พื้นฐานของนักเรียน ให้สารสนเทศและตัวอย่าง รวมถึงการสร้างข้อทดสอบ ต้องศึกษาวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ในหน่วยวิชา เพื่อสร้างข้อทดสอบให้สอดคล้องและควรเป็นข้อสอบที่วัดได้ครบตามต้องการ อีกทั้งพัฒนาสื่อและวัสดุการสอน ผู้ออกแบบและพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องดูแลทุกขั้นตอนการผลิต เพื่อให้แน่ใจว่าการผลิตได้ดำเนินไปตามคำแนะนำที่ให้ตามแนวทางการออกแบบ มีความคงเส้นคงวาต่อเนื่องและคุณภาพ

3. ขั้นการนำทดลองไปใช้ (Implementation Phase) การนำไปทดลองใช้ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง 2 ประการ คือ การสอนและการบริหารการสอน ข้อตระหนักในขั้นการจัดการเรียนการสอน คือ เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน คือ ครูผู้สอนเป็นผู้ทำหน้าที่เหมือนจัดการเรียนหรือจัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีแรงจูงใจที่อยากจะเรียนรู้การเรียนการสอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูผู้สอนต้องเป็นที่ปรึกษาให้แก่นักเรียน และต้องพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

4. ขั้นการประเมินผล (Evaluation Phase) เป็นการวัดว่าวงจรการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนั้นสมบูรณ์แล้ว ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) จึงเป็นส่วนสำคัญที่ได้จากการประเมินผล เพื่อนำไปปรับปรุงในส่วนของแต่ละขั้นตอนให้ดีขึ้นและตรงตามวัตถุประสงค์ ถ้าเกิดการประเมินผลพบว่าจุดใดควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงก็ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

จอยส์ และวีล (Joyce et al., 1986) ยังได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

1. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนควรต้องมีหลักการ ทฤษฎีรองรับ เช่น ทฤษฎีด้านจิตวิทยาการเรียนรู้เป็นพื้นฐานแนวคิดในการพัฒนา

2. เมื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแล้ว ก่อนนำไปใช้อย่างแพร่หลาย จะต้องมีการวิจัยเพื่อทดสอบทฤษฎีและตรวจสอบคุณภาพในการเชิงนำไปใช้ในสถานการณ์จริง และนำข้อค้นพบมาปรับปรุงแก้ไขที่พัฒนาขึ้น

3. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ตรงจุดมุ่งหมายหลักก็จะทำให้เกิดผลสูงสุดแต่ก็สามารถนำรูปแบบนั้นไปประยุกต์ใช้สถานการณ์อื่นๆ ได้ ถ้าพิจารณาเห็นว่าเหมาะสมแต่ก็อาจทำให้ผลสำเร็จน้อยลง

4. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนจะมีจุดมุ่งหมายหลักที่ถือเป็นหลักในการพิจารณาเลือกรูปแบบไปใช้ กล่าวคือ ถ้าผู้ใช้รูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ตรงกับจุดมุ่งหมายหลักก็จะทำให้เกิดผลสูงสุดแต่ก็สามารถนำรูปแบบนั้นไปประยุกต์ใช้สถานการณ์อื่นๆ ได้ ถ้าพิจารณาเห็นว่าเหมาะสมแต่ก็อาจทำให้ผลสำเร็จน้อยลงไป

ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน มีนักวิชาการและนักศึกษาทั้งในและต่างประเทศได้เสนอไว้หลายท่านแต่ที่น่าสนใจ คือ ซีลส์และกลาสโกว์ (Seels & Glasgow, 1990) ได้เสนอขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน มีขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัญหา (Problem Analysis) โดยตัดสินใจว่ามีปัญหาการเรียนการสอนหรือไม่ รวบรวมสารสนเทศต่างๆ โดยผ่านเทคนิคการประเมินความต้องการจำเป็นและเขียนสิ่งที่ปัญหาออกมา

2. การวิเคราะห์ภาระงานและการเรียนการสอน (Task and Instructional Analysis) ด้วยการรวบรวมข้อสนเทศโดยอาศัยมาตรฐานการปฏิบัติและทักษะต่างๆ และอาศัยข้อกำหนดทางด้านเจตคติ แล้วจึงวิเคราะห์การเรียนการสอนเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องเรียนมาก่อน

3. การเขียนจุดประสงค์และแบบทดสอบ (Objectives and Test) ด้วยการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและแบบทดสอบอิงเกณฑ์ที่เข้าคู่กับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเหล่านั้น

4. กลยุทธ์การเรียนการสอน (Instructional Strategy) ตัดสินใจเกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนการสอนหรือองค์ประกอบของการเรียนการสอน เช่น การนำเสนอหรือเงื่อนไขการปฏิบัติ

5. การตัดสินใจเกี่ยวกับสื่อ (Media Decisions) ด้วยการเลือกวิธีการและสื่อการสอนที่ทำให้การสอนนั้นบรรลุผล

6. การพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ (Materials Development) วางแผนสำหรับผลการผลิตพัฒนาโปรแกรมหรือวัสดุอุปกรณ์ ใ้ระวังวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้แน่ใจในคุณภาพของโครงการ

7. การประเมินผลย่อยระหว่างเรียน (Formative Evaluation) วางแผนกลยุทธ์ในการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน จัดเตรียมรวบรวมข้อมูลเพื่อควมสัมฤทธิ์ผลตามจุดประสงค์ ทบทวนความเป็นไปได้และประเมินซ้ำ

8. การวางแผนเพื่อการนำไปใช้ และค้ำจุนการเรียนการสอน (Implementation Maintenance)

9. การประเมินผลรวมภาพหลังการเรียนรู้ (Summative Evaluation) เพื่อตัดสินการผ่านไม่ผ่าน

10. การเผยแพร่และการทำให้กระจาย (Dissemination Diffusion) หมายถึง การจัดแจงให้มีการเผยแพร่และการกระจายของนวัตกรรมการสอน

การออกแบบระบบการเรียนรู้การสอน

การออกแบบระบบการเรียนรู้การสอน กล่าวคือกระบวนการพัฒนาโปรแกรมการสอน จากจุดเริ่มต้นจนถึงจุดสิ้นสุด มีแบบจำลองจำนวนมากมายที่นักออกแบบการสอนใช้และสำหรับตามความประสงค์ทางการสอนต่างๆ กระบวนการออกแบบการเรียนรู้การสอนแบบ ADDIE MODEL สามารถสรุปเป็นขั้นตอนทั่วไป ได้เป็น 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์ (A : Analysis) dynamic, flexible guideline for building
2. การออกแบบ (D : Design) effective training and performance support
3. การพัฒนา (D : Development) tools
4. การทดลองใช้ (I : Implementation)
5. การประเมินผล (E : Evaluation)

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis) ขั้นตอนการวิเคราะห์เป็นรากฐานสำหรับขั้นตอนการออกแบบการสอน ขั้นตอนอื่นๆ ในระหว่างขั้นตอนนี้ คุณจะต้องระบุปัญหา, ระบุแหล่งของปัญหา และวินิจฉัยคำตอบที่ทำให้ขั้นตอนนี้อาจประกอบด้วยเทคนิคการ วินิจฉัยเฉพาะ เช่น การวิเคราะห์ความต้องการ (ความจำเป็น), การวิเคราะห์งาน, การวิเคราะห์ภารกิจ ผลลัพธ์ของขั้นตอนนี้มักประกอบด้วย เป้าหมาย และรายการภารกิจที่จะสอน ผลลัพธ์เหล่านี้จะถูกรวบรวมไปยังขั้นตอน การออกแบบต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการออกแบบ (Design) ขั้นตอนการออกแบบเกี่ยวข้องกับการใช้ผลลัพธ์จากขั้นตอนการวิเคราะห์เพื่อวางแผนกลยุทธ์สำหรับ พัฒนาการสอน ในระหว่างขั้นตอนนี้คุณจะต้องกำหนดโครงร่างวิธีการให้บรรลุถึงเป้าหมายการสอน ซึ่งได้รับการ วินิจฉัยในระหว่างขั้นตอนการวิเคราะห์และขยายผลสาระวัดผลการสอน ประกอบด้วยรายละเอียดแต่ละส่วน ดังนี้

1. การออกแบบ Courseware (การออกแบบบทเรียน) ซึ่งประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ ได้แก่ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหาแบบทดสอบก่อนบทเรียน (Pre-test) สื่อ กิจกรรมวิธีการนำเสนอ และแบบทดสอบหลังบทเรียน (Post-test)
2. การออกแบบผังงาน (Flowchart) และการออกแบบบทดำเนินเรื่อง (Storyboard)

3. การออกแบบหน้าจอภาพ (Screen Design) การออกแบบหน้าจอภาพ หมายถึง การจัดพื้นที่ของจอภาพเพื่อใช้ในการนำเสนอเนื้อหา ภาพ และส่วนประกอบอื่นๆ สิ่งที่ต้องพิจารณามีดังนี้

- 3.1. การกำหนดความละเอียดภาพ (Resolution)
- 3.2. การจัดพื้นที่แต่ละหน้าจอภาพในการนำเสนอ
- 3.3. การเลือกรูปแบบและขนาดของตัวอักษรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 3.4. การกำหนดสีได้แก่สีของตัวอักษร (Font Color), สีของฉากหลัง (Background), สีของส่วนอื่นๆ
- 3.5. การกำหนดส่วนอื่นๆ ที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้บทเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการพัฒนา (Development) (ขั้นตอนการสร้าง/เขียนโปรแกรมและผลิตเอกสารประกอบการเรียน) ขั้นตอนการพัฒนาสร้างขึ้นบนขั้นตอนการวิเคราะห์และการออกแบบ จุดมุ่งหมายของขั้นตอนนี้คือ สร้างแผนการสอนและสื่อบทเรียน ในระหว่างขั้นตอนนี้คุณจะต้องพัฒนาการสอน และสื่อทั้งหมดที่ใช้ในการสอน และเอกสารสนับสนุนต่างๆ สิ่งเหล่านี้อาจจะประกอบไปด้วย ฮาร์ดแวร์ (เช่น เครื่องมือสถานการณ์จำลอง) และซอฟต์แวร์ (เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน) ประกอบด้วยรายละเอียดแต่ละส่วนดังนี้

1. การเตรียมการ เกี่ยวกับองค์ประกอบดังนี้
 - 1.1. การเตรียมข้อความ
 - 1.2. การเตรียมภาพ
 - 1.3. การเตรียมเสียง
 - 1.4. การเตรียมโปรแกรมจัดการบทเรียน
2. การสร้างบทเรียน หลังจากได้เตรียมข้อความ ภาพ เสียง และส่วนอื่น เรียบร้อยแล้วขั้นต่อไปเป็น การสร้างบทเรียน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์จัดการ เพื่อเปลี่ยน story board ให้กลายเป็นบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน
3. การสร้างเอกสารประกอบการเรียน หลังจากสร้างบทเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ในขั้นต่อไปจะเป็น การตรวจสอบและทดสอบความสมบูรณ์ขั้นตอนของบทเรียน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นตอนนำไปใช้ (Implementation) เป็นขั้นตอนการดำเนินการให้เป็นผล หมายถึงการนำสิ่งที่แท้จริงของการสอน ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบชั้น เรียน หรือห้องทดลอง หรือรูปแบบใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐานก็ตาม จุดมุ่งหมายของขั้นตอนนี้คือการนำส่งการสอน อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ขั้นตอนนี้จะต้องให้การส่งเสริมความเข้าใจของผู้เรียนในสารปัจจัยต่างๆ สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนในวัตถุประสงค์ต่างๆ และเป็นหลักประกันในการถ่ายโอนความรู้ของผู้เรียน จาก

สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ไปยังการงานได้เป็นการนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ไปใช้โดยใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของบทเรียนในขั้นต้น หลังจากนั้น จึงทำการปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปใช้กับ กลุ่มเป้าหมายจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียน และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมและประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation) การประเมินผล คือ การเปรียบเทียบกับ การเรียนการสอนแบบปกติโดยแบ่งผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่ม เรียนด้วยบทเรียน ที่สร้างขึ้น 1 กลุ่ม และเรียนดี ด้วยการสอนปกติอีก 1 กลุ่ม หลังจากนั้นจึงให้ผู้เรียนทั้งสองกลุ่ม ทำแบบทดสอบชุดเดียวกัน และแปลผลคะแนนที่ได้สรุปเป็นประสิทธิภาพของบทเรียนขั้นตอนนี้วัดผล ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสอน การประเมินผลเกิดขึ้นตลอดกระบวนการออกแบบการสอนทั้งหมด กล่าวคือ ภายในขั้นตอนต่างๆ และระหว่างขั้นตอนต่างๆ และภายหลังการดำเนินการให้เป็นผลแล้ว การประเมินผล อาจจะเป็น การประเมินผลเพื่อพัฒนา (Formative evaluation) หรือการประเมินผลรวม (Summative evaluation) โดยสองขั้นตอนนี้ดำเนินการดังนี้

1. การประเมินผลเพื่อพัฒนา (Formative evaluation) ดำเนินการต่อเนื่องในภายในและระหว่างขั้นตอนต่างๆ จุดมุ่งหมายของการประเมินผลชนิดนี้คือ เพื่อ ปรับปรุงการสอนก่อนที่จะนำแบบฉบับขั้นสุดท้ายไปใช้ให้เป็นผล

2. การประเมินผลรวม (Summative evaluation) โดยปกติเกิดขึ้นภายหลังการสอน เมื่อแบบฉบับขั้นสุดท้ายได้รับการดำเนินการใช้ให้เป็นผลแล้ว การประเมินผลประเภทนี้จะประเมินประสิทธิผลของการสอนทั้งหมด ข้อมูลจากการประเมินผลรวมโดยปกติมักจะถูกใช้ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการสอน (เช่น จะซื้อชุดการสอนนั้นหรือไม่ หรือจะดำเนินการต่อไปหรือไม่)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอเอกสารงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

งานวิจัยในประเทศ

เกียรติวัฒน์ วัชฎากาญจน์ และคณะ (2013) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน พลศึกษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพรูสาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา ผลการศึกษา พบว่า

1. องค์ประกอบการเรียนการสอนพลศึกษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพรู สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือ 1) หลักการ แนวคิด และทฤษฎีการเรียนรู้ 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการเรียนการสอน 4) กิจกรรมการเรียนการสอนและ 5) การวัดและการประเมินผล คำนวณค่าแต่ละองค์ประกอบเท่ากับ 0.895, 0.800, 0.811, 0.889 และ 0.843 ตามลำดับ

2. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย

2.1 การเรียนรู้ด้วยการกระทำหรือการลงมือปฏิบัติจริง ทฤษฎีการเรียนรู้ คือ กลุ่มทฤษฎีการสร้างความสัมพันธ์ต่อเนื่องและกลุ่มทฤษฎีการเรียนรู้แบบปัญญา

2.2 วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ และการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา รู้จักคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความรับผิดชอบและส่งเสริมปฏิสัมพันธ์การทำงานร่วมกัน ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีด้านทักษะกีฬาและสมรรถภาพทางกาย

2.3. ขั้นตอนการเรียนการสอน 7 ขั้น คือ 1) ขั้นการทำสมาธิ 2) ขั้นการเตรียมความพร้อมและอบอุ่นร่างกาย 3) ขั้นการอธิบายและสาธิต 4) ขั้นการฝึกหัดทักษะ 5) ขั้นการเคลื่อนไหวศึกษา 6) ขั้นการนำไปประยุกต์ใช้และนำเสนองานและ 7) ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ

2.4 กิจกรรมการเรียนการสอนคือการฝึกปฏิบัติสมาธิและการสังเกตพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม การศึกษาเนื้อหา ประวัติ ทดสอบ อภิปรายความรู้ทางกีฬาและการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์นำความรู้และทักษะกีฬาไปประยุกต์ใช้ในการแข่งขันและนำเสนองานหน้าชั้นเรียน การจัดทำโครงการจัดการแข่งขันทักษะกีฬาแบบกลุ่ม การสร้างโปรแกรมและกำหนดการแข่งขันทักษะกีฬา และการส่งงานผ่านระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การฝึกปฏิบัติ ทดสอบทักษะกีฬาและสมรรถภาพทางกาย

2.5 การวัดและการประเมินผล ใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 ด้าน ตามกรอบมาตรฐาน TQF และแบบทดสอบทักษะกีฬาและสมรรถภาพทางกาย

3. ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ปรากฏดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้และการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา คิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลความรับผิดชอบและส่งเสริมปฏิสัมพันธ์การทำงานร่วมกันด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสมรรถภาพทางกาย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยทักษะกีฬาเซปักตะกร้อ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชบา ชีทอง (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพศศึกษาด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชา

เพศศึกษาในสถาบันการพลศึกษา ผู้สอนส่วนใหญ่จะสอนตามคำอธิบายรายวิชา และเน้นการสอนแบบบรรยาย ปัญหาที่พบคือ ผู้เรียนให้ความสนใจน้อย สถานที่เรียนไม่เอื้ออำนวย ขาดสื่อและเทคโนโลยีและมีกิจกรรมอื่นๆ ซึ่งส่งผลให้เวลาในการเรียนการสอนน้อยลง ในส่วนของเนื้อหาพบว่า นักศึกษาผู้สอนและผู้บริหารมีความต้องการที่ใกล้เคียงกัน โดยหลักสูตรฝึกอบรมที่สร้างขึ้น ใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือมี 9 องค์ประกอบดังนี้ 1) หลักการของหลักสูตร 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) ระยะเวลาในการฝึกอบรม 4) คุณสมบัติและจำนวนของผู้เข้ารับการฝึกอบรม 5) สื่อประกอบการฝึกอบรม 6) การประเมินผลการฝึกอบรม 7) โครงสร้างหลักสูตร 8) กำหนดการฝึกอบรม และ 9) แนวทางการจัดกิจกรรมฝึกอบรม ซึ่งเมื่อนำหลักสูตร ไปทดลองใช้นำร่อง และทดลองในสถานการณ์จริงพบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความรู้เรื่องเพศศึกษา เจตคติ และทักษะ ที่จำเป็นต่อเรื่องเพศศึกษาเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และมีค่าดัชนีประสิทธิผลของความรู้ในแต่ละกลุ่มเท่ากับ 0.2887 และ 0.3692 ตามลำดับ

ชิตินทรีย์ บุญมา (2552) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาโดยใช้หลักการเรียนรู้ของสมองเป็นฐาน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับทักษะของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลองกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีการพัฒนาการเรียนรู้และสมรรถภาพที่สัมพันธ์กับทักษะที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า กลุ่มทดลอง มีการพัฒนาการเรียนรู้และสมรรถภาพที่สัมพันธ์กับทักษะดีกว่ากลุ่มควบคุม ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลภายในกลุ่มทดลองพบว่า ค่าเฉลี่ยทางพัฒนาการเรียนรู้และสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กันกับทักษะก่อนและหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพัฒนาการเรียนรู้และสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กันกับทักษะภายหลังการทดลองดีกว่าการทดลอง

เจริญ ศาสตรวาท (2539) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2538 จำนวน 822 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาพลศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. นักเรียนสังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาพลศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานีและสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาพลศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาพลศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เพ็ญศรี พงษ์ประภาพันท์ และคณะ (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตาม การรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ใน 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอนด้านการ ดำเนินการสอน ด้านการประเมินผล กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ประจำของคณะต่างๆ 74 คน และนักศึกษา หลักสูตรปริญญาตรี จาก 9 คณะ จำนวน 374 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น โดยการพัฒนาจากเครื่องมือในการวิจัยของดาราวรรคจา และคณะ และจุไรรัตน์ วัชรอาสน์ และคณะ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับ มากทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการและด้านการประเมินผล

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการดำเนินการสอน ด้านการประเมินผล และค่าเฉลี่ยโดยรวมของคะแนนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

4. อาจารย์ที่มีอายุต่างกัน มีสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามการรับรู้ของ อาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. อาจารย์ที่ได้รับการพัฒนาด้านการเรียนการสอนต่างกัน มีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญไม่แตกต่างกัน

กิจภาณิขเจริญ (2552) ได้ทำวิจัยเรื่อง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ และด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความเห็นต่อสมรรถนะในการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

รัฐพล ประดับเวทย์ (2551) ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการทำงานเป็นทีม ของนิสิตในระดับอุดมศึกษาเพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการทำงานเป็นทีม และเพื่อศึกษาประสิทธิผลของการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการทำงานเป็นทีม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการทำงานเป็นทีม การพัฒนารูปแบบแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน

ตอนที่ 1 การการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการทำงานเป็นทีม ของนิสิตในระดับอุดมศึกษา จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นและวิเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอน นำผลวิเคราะห์มาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการทำงานเป็นทีม ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายในการเรียนการสอน การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การวิเคราะห์เนื้อหา การกำหนดบทบาทผู้สอน การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน การสร้างบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตการสร้างแรงจูงใจในการเรียน การดำเนินการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต กิจกรรมเสริมทักษะ กิจกรรมพัฒนาการทำงานเป็นทีม การกำหนดช่วงเวลาในการเรียนการสอนการประเมินผลการเรียนการสอน ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำมาปรับปรุง ซึ่งผ่านการประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน อยู่ในเกณฑ์เหมาะสม

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพของบทเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 จากการทดสอบกับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาสารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้ ในภาคการศึกษาที่ 2/2550 จำนวน 39 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการทำงานเป็นทีมที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 90.61/90.39 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

ตอนที่ 3 ศึกษาประสิทธิผลจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการประเมินความสามารถในการทำงานเป็นทีมของผู้เรียนที่ได้จากการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างเสริม

ความสามารถในการทำงานเป็นทีม ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ลงทะเบียนเรียนนิเวศสารสนเทศและเทคโนโลยี เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้ ในภาคการศึกษาที่2/2550 จำนวน 40 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดีมาก 88% และมีความสามารถในการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับดี 4.31

สิทธิชัย ชมพูพาทย์ (2554) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า หลังจากจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านภาษาและวาทกรรม กิจกรรมและการปฏิบัติ ความสัมพันธ์และสังคมดีขึ้นและเพิ่มขึ้นในแต่ละวงรอบของการวิจัย และหลังยุติการวิจัยแล้วผู้เรียนยังใช้การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ยศวัฒน์ เชื้อจันอัด (2558) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้พลศึกษาด้านทักษะปฏิบัติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้พลศึกษาด้านทักษะปฏิบัติสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบคือ 1) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้มี 6 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นการเตรียมความพร้อม ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก ขั้นที่ 5 ขั้นการ ปรับปรุงและประยุกต์ ขั้นที่ 6 ขั้นสรุปผล 4) ระบบสังคม 5) หลักการตอบสนอง 6) ระบบสนับสนุน

2. รูปแบบการเรียนรู้พลศึกษาด้านทักษะปฏิบัติมีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 76.47/76.79 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนรู้ พลศึกษาด้านทักษะปฏิบัติ มีค่าเท่ากับ 0.7633 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้า 0.7633 หรือคิดเป็นร้อยละ 76.33

4. ทักษะปฏิบัติของนักเรียนที่ได้เรียนตามรูปแบบการเรียนรู้พลศึกษาด้านทักษะปฏิบัติ อยู่ในระดับเกณฑ์คุณภาพดี ($X = 13.80$ S.D. = 0.51) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเจตคติต่อการเรียนวิชาพลศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 2.52$ S.D. = 0.58) โดยสรุป การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้พลศึกษาด้านทักษะปฏิบัติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพที่เหมาะสมช่วยให้นักเรียนมีความสามารถทางด้านทักษะปฏิบัติ ดังนั้นจึงควร นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในชั้นอื่นๆ ต่อไป

ชรอวยรรณ ประเสริฐผล และคณะ (2556) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชน ประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษสมรรถนะและแนวทางการพัฒนสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู

ใหม่โรงเรียนเอกชนประเภท สามัญศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์การพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ของครูใหม่
โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่
โรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะ ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชน ประเภท
สามัญศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 หลักการในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่
โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา

องค์ประกอบที่ 5 เงื่อนไขแห่งความสำเร็จในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้
ของครูใหม่โรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชน
ประเภทสามัญศึกษา พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ
ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่
ในระดับมาก ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า รูปแบบการพัฒนา สมรรถนะด้านการจัดการ
เรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ

องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชนประเภท
สามัญศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียน
เอกชนประเภทสามัญศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 เงื่อนไขแห่งความสำเร็จในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้
ของครูใหม่โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา

3. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียน
เอกชนประเภทสามัญศึกษา พบว่า ผลการประเมินด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา โดยภาพรวมมีความ
เป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ศุภชาติ พงษ์ขาว (2553) ได้ศึกษาการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ
ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการ เรียนรู้สาระพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษา
เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ ปี

การศึกษา 2551 จำนวน 400 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 161 คน นักเรียนหญิง 239 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างเป็นรายคู่ ใช้การทดสอบของเชฟเฟ้ กำหนดค่าความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผลการศึกษาพบว่า

1. ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษา ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551 โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16, $SD = 0.44$

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้น ที่ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามเพศ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้น ที่ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านอุปกรณ์และสถานที่ ด้านครูผู้สอน และด้านการวัดและประเมินผล พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ดังนั้นจึงนำไปทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของ เชฟเฟ้ (Scheffe) พบว่า ความคิดเห็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษา ด้านอุปกรณ์และสถานที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษาด้านอุปกรณ์และสถานที่แตกต่างกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ สาระ พลศึกษา ด้านครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษาด้านครูผู้สอนแตกต่างกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความคิดเห็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษา

4. ด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

พรทิพย์ ไชยโส (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้ ของนิสิตครูเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้น กระบวนการคิด มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอนคือขั้นกระตุ้นความสนใจ ขั้นการสืบเสาะหาคำตอบ ขั้นการสรุปผล ขั้นการขยายความรู้ และขั้นการประเมินผล เรียกว่า ชื่อว่า 3S2E Model นำเสนอนวัตกรรมใน ลักษณะของเอกสารคู่มือสำหรับอาจารย์และเอกสารการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครู โดยจัดลำดับโครงสร้าง จัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ 9 หน่วย ใช้เวลาในการสอนและทำกิจกรรมแต่ละหน่วยประมาณ 3 ชั่วโมง ผลการนำนวัตกรรมไปใช้พบว่านิสิตนักศึกษาครูมากกว่า ร้อยละ 50 มีสมรรถนะด้านการประเมินอยู่ในระดับดีมาก และมีจำนวนนิสิตนักศึกษาครูมากกว่าร้อยละ 90 ที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ทั้งนี้มีสมรรถนะด้านการประเมินที่นิสิต นักศึกษาครูได้รับการพัฒนา 9 สมรรถนะ ประกอบด้วย

1. สมรรถนะในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการ ประเมินและสิ่งที่ประเมิน
2. สมรรถนะในการให้ผลย้อนกลับกับผู้เรียน
3. สมรรถนะในการสร้างและใช้ เครื่องมือในการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. สมรรถนะในการให้คะแนนและแปลความหมายคะแนน
5. สมรรถนะในการออกแบบการประเมินสภาพจริง
6. สมรรถนะในการตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือประเมิน
7. สมรรถนะในการให้ระดับคะแนนและการรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
8. สมรรถนะในการใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครู
9. สมรรถนะในการจัดทำโครงการในการ 2 ออกแบบการประเมินการเรียนรู้ อาจารย์ที่ใช้

นวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นส่วนใหญ่มีความเห็นว่าคู่มือและกิจกรรมมี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก นิสิตนักศึกษาที่เรียนรายงานว่าได้เรียนรู้ตามบทเรียนที่เรียนและตระหนักว่า สมรรถนะด้านการประเมินเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับครูที่จะนำไปใช้ในการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนต่อไป

งานวิจัยในต่างประเทศ

แรมสเด็น (Ramsden, 1993) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง หลักการสอนที่ดีอย่างถูกต้องและรู้ลึกซึ่งใน ศาสตร์ของการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจผู้เรียนอันเป็นหลักการสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ พบว่า หลักการสอนที่มีคุณภาพมีดังนี้

1. คุณภาพของการอธิบายของผู้สอน และการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจได้จะทำให้ผู้เรียนยอมทำงานหนักเพื่อการเรียนรู้ในวิชานั้น ดังนั้นในช่วงแรกของวิชานั้นอาจารย์ควรอธิบายภาพ

กว้างๆ และผลประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับเมื่อสำเร็จในวิชาที่อาจารย์สอนนอกจากนี้ แต่ละชั้นของการสอน ควรทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากรู้ อยากเห็นเพิ่มขึ้น

2. ผู้สอนจะต้องตระหนักให้เกียรติผู้เรียน เนื่องจากการวิจัยพบว่า การตระหนักและยอมรับผู้เรียนจะทำให้การสอนระดับอุดมศึกษามีประสิทธิผล การสอนที่ดีไม่ควรทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนยากเย็น หรือเขย่าขวัญลูกศิษย์ด้วยคำขู่ หรือด้วยการอธิบายที่ไม่รู้เรื่อง อาจารย์จะต้องสนใจที่จะช่วยให้ผู้อื่นเรียนรู้ ให้เวลากับลูกศิษย์ มีความสุขที่จะสอน และทำให้ลูกศิษย์มีความสุขที่จะเรียนไปด้วย

3. การให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์หลังจากการตรวจงานของลูกศิษย์เป็นสิ่งสำคัญ เพราะผู้เรียนจะทราบข้อบกพร่องของตนเอง ในการเรียนที่จะต้องมีการประเมินที่เหมาะสมในระดับอุดมศึกษาไม่ควรวัดผลแต่สิ่งที่อาจารย์สอน แล้วให้ผู้เรียนท่องจำมาตอบการสอนปัจจุบันมีหลายรูปแบบ ดังนั้นการประเมินจึงต้องปรับเปลี่ยนไปให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และวิธีการสอนผู้สอนควรใช้วิจารณญาณในการเลือกวิธีประเมินให้ถูกต้องและเป็นธรรมมากที่สุด

4. การสอนควรมีการอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างแจ่มชัดก่อนว่า ผู้เรียนจะเรียนอะไร และจะเรียนอย่างไร เพื่อที่จะได้เข้าใจความคิดหลักของวิชานั้น เมื่อผู้เรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายชัดเจนแล้ว ผู้สอนก็ต้องพยายามทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกว่าวิชาที่เรียนนั้นท้าทายสติปัญญา ชวนให้คิด น่าติดตาม และมีความสนุกที่จะค้นคว้าหาคำตอบให้กระจ่างชัดมากยิ่งขึ้น

5. ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในสาระที่จะเรียนรู้ โดยผู้เรียนรู้สึกว่ามีอิสระในการเลือกหัวข้อที่จะศึกษาลึกลงไปมากขึ้น ผู้เรียนมีอิสระอยู่ในขอบเขตของหลักสูตรที่ตรงกับระดับความสนใจของผู้เรียนอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ผู้เรียนยังจะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่น การเรียนแบบร่วมมือ การเรียนแบบแข่งขัน หรือการเรียนด้วยตนเองโดยอิสระ มีโอกาสในการอภิปรายแสดงความคิดเห็น ทำรายงาน ค้นคว้าในสาระที่เกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายทำให้มีความรู้ลึกซึ้งกว้างขวางมากยิ่งขึ้น อาจารย์มีส่วนควบคุมอย่างอิสระให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มที่จากกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

6. การเรียนต้องเปิดโอกาสไปสู่การเปลี่ยนแปลง อาจารย์ต้องวิเคราะห์นักศึกษาเรียนรู้จากนักศึกษาว่าไม่เข้าใจสาระตอนใดแล้วรีบปรับปรุงแก้ไข การเรียนรู้จากผู้เรียนทำได้โดยการพูดคุย การตรวจงาน หรือการสอบ ซึ่งจะช่วยให้อาจารย์ทราบว่า ผู้เรียนไม่เข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาตอนใดบ้างจะได้สามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้อง แก้ปัญหาการเข้าใจผิดอย่างรวดเร็วทันการ

ทิป (Tipp, 1988) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของวิธีการสอนแบบกลุ่มและรายบุคคลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในกิจกรรมพลศึกษา เพื่อเปรียบเทียบผลของวิธีการสอนโดยตรงต่อกลุ่มและรายบุคคล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิง 6 คน จากเกรด 10, 11, 12 (ชั้นละ 2 คน) ในช่วง 6 สัปดาห์ที่มีการสอนกิจกรรมพลศึกษา 4 วิชา คือ วิชายิมนาสติก วิชาวอลเลย์บอล วิชาการบริหารกาย และ

วิชาฟิสิกส์ โดยการศึกษาสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการสอนทั้งสองวิธี คือ วิธีการสอนโดยตรงต่อกลุ่มและวิธีการสอนเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบประเมินผลวัดพฤติกรรมของครูและนักเรียนจากการเรียนการสอนที่มหาวิทยาลัยเวอร์จิเนียตะวันตก (The West Virginia University Teaching) ผลการวิจัยพบว่า ผลของวิธีการสอนวิชาคณิตศาสตร์ วิชาพลศึกษา วิชาภาษาอังกฤษ และวิชาฟิสิกส์ มีพฤติกรรมทางกลไกที่เหมาะสมในระดับสูงกว่า เมื่อสอนโดยวิธีการสอนเป็นรายบุคคล

เอลเซเฟ (Elshafei, 2000) ได้ทำการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของ นักเรียนด้วยวิธีการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักกับการเรียนแบบปกติในวิชาฟิสิกส์ 2 โดยได้ทำการ วิจัยถึงทดลองกับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเมืองแอตแลนตา จำนวน 15 ห้องเรียน 342 คน แบ่งเป็นห้องเรียนแบบปกติ 8 ห้องและเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก 7 ห้อง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่านักเรียนที่เรียน ด้วยวิธีการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นผลมาจากการที่นักเรียนเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีการรวมกลุ่มกันแก้ปัญหาและสามารถคิดค้นวิธีการแก้ปัญหา ได้ดีกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ

วิลเลียม วิลคินสันและนอร์แมน (R. Williams, Saarinen-Rahikka, & Norman, 1995) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การเรียนด้วยตนเองในการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นพื้นฐานในวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบจำนวนเวลาที่นักศึกษาใช้ในการวินิจฉัยโรคทางด้านกายภาพบำบัด และด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับกายภาพบำบัดและตรวจสอบว่าการใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียนของ นักศึกษาในขณะที่ผ่านการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนมากใช้เวลาในการทำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ลดลง เมื่อผ่านโปรแกรมการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เนื่องจาก นักศึกษามีความคุ้นเคยกับการคาดหวังและมีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้

สโตเกอร์ (Stoker, 1999) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องหลักสูตรพลศึกษาและสุขศึกษา ให้หัวข้อเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการเรียนแบบร่วมมือ ศึกษาแก่นักเรียนเกรด 7 ในชั้นสุขศึกษา ที่ใช้หลักสูตรใน 6 สัปดาห์ โดยมุ่งเน้นถึงความสัมพันธ์ในด้านกิจกรรมการสอนปฏิบัติ กิจกรรมทางพลศึกษา ผลการศึกษาพบว่า เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้พลศึกษาเพิ่มสูงขึ้น หลังจากที่มีการเพิ่มหลักสูตรสุขศึกษา ที่มีความสำคัญต่อกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้ยังพบว่าสุขศึกษา และพลศึกษาที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอน

เคนนีย์ และเดรสเซอร์ (Kennedy & Dresser, 2005) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างสมรรถนะพื้นฐานในการปฏิบัติงาน “Creating a Competency Based Workplace” ผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดและความสามารถของมนุษย์จะทำให้เกิดการไปสู่เป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ความสามารถที่ลูกจ้าง

นำมาใช้ในการจัดงานทำให้งานเกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การขับเคลื่อนการทำงานขององค์การต้องอาศัยความสามารถของคณะทำงาน การจัดการโดยใช้ความสามารถและยุทธศาสตร์ทางธุรกิจ

กิบสัน ลูซินดา แอนนี (Gibson, 2000) ได้ศึกษาระยะ การเรียนรู้ในระหว่างที่มีประสบการณ์ การเรียนรู้แบบประสบการณ์ในกลุ่มเล็กๆ ที่เน้นกระบวนการ การแก้ไขปัญหา โดยการศึกษาวิจัยนี้เป็น การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลหัตถ์ภูมิ ของกรณีศึกษาที่มีส่วนร่วมในการจัดการ การเรียนรู้แบบประสบการณ์ผ่านการพรรณนาในระหว่างที่มี ประสบการณ์การเรียนรู้แหล่งของข้อมูลคือ คำพูดของบุคคลที่มีส่วนร่วมจำนวน 48 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นกลุ่มเล่าเรื่องพรรณนา วิชาการจำนวน 27 คน ส่วนกลุ่มที่สองเป็น กลุ่มที่ใช้วิธีการสัมภาษณ์ จำนวน 21 คน การวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ที่มีส่วนร่วมในประสบการณ์การเรียนรู้จะมีการลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเหมือนกันมากกว่าการ พรรณนาระยะเวลาของการเรียนรู้ และมีข้อบ่งชี้จากลำดับเหตุการณ์เพียงเล็กน้อยว่าอาจจะมี ระยะเวลาของการเรียนรู้เกิดขึ้น ข้อกล่าวอ้างร่วมกัน ที่สำคัญที่สุดที่แสดงว่ามีการเรียนรู้ตามลำดับคือ ระยะเวลาในอดีต (Past Period) คือ การเรียนรู้ก่อนหน้านี้นี้ระยะเวลาก่อน (Before Period) คือ การ เตรียมการสำหรับโปรแกรมการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ ระยะเริ่มแรก (Early Period) คือ ระยะ ที่ต้องได้รับหรือสร้างความคุ้นเคยกับ กระบวนการ ระยะระหว่างดำเนินการ (During Period) คือ มีการ เรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการ ความคุ้นเคยที่ได้รับ ทำให้สามารถเชื่อมโยงกับกระบวนการพัฒนากลุ่ม บุคคล ระยะที่มีปัญหา ของกรณีศึกษาเกิดขึ้น ระยะต่อมา (Late Period) เป็นระยะที่ได้รับ ความคุ้นเคย มีอิทธิพล อุปสรรค และปฏิกิริยาย้อนกลับของกระบวนการ ระยะภายหลัง (After Period) อะไรคือสิ่งที่ ได้เรียนรู้ ได้รับความคุ้นเคย และพัฒนาการส่วนบุคคลในอนาคต การเพิ่มเติมช่องว่างการเรียนรู้ การ วิจัยนี้ยังได้มีข้อบ่งชี้เพียงเล็กน้อยว่า มีความแตกต่างกันระหว่างการเรียนรู้ของกลุ่มที่ใช้วิธีการ สัมภาษณ์และในกลุ่มที่เน้นเล่าเรื่องพรรณนาวิชาการ

ปีเดอร์เซน (Pedersen, 2000) ได้ศึกษาผลของเครื่องมือช่วยให้คำแนะนำ ในการเรียน โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก พบว่าเครื่องมือช่วยให้คำแนะนำโดยตัวแบบพุทธิปัญญา มีประสิทธิภาพกว่า แบบ อื่นๆ และยังพบว่าการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักสร้างแรงจูงใจในการเรียนมากกว่าการเรียนแบบอื่น

วิลเลียมส์ (K. M. Williams, 2003) ได้ศึกษาถึงการเขียนตามขั้นตอนกระบวนการแก้ปัญหา ว่าสามารถช่วยส่งเสริมการทำงานแก้ไขปัญหาได้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังเริ่มต้นเรียน พิซคณิต จำนวน 42 คน แบ่งกลุ่มทดลอง 22 คน และกลุ่มควบคุม 20 คน กลุ่มทดลองเรียนโดยใช้การ เขียนตามขั้นตอนของกรบวนการแก้ปัญหา ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนโดยใช้การแก้ปัญหาแต่ไม่ต้องฝึก เขียน มีการทดสอบก่อนและหลังเรียน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองสามารถทำงานแก้ไขปัญหาได้

ดีกว่ากลุ่มควบคุม การเขียนตามขั้นตอนกระบวนการการแก้ไขปัญหาลงช่วยให้นักเรียนในกลุ่มทดลองเรียนรู้การใช้ขั้นตอนตามกระบวนการการแก้ไขปัญหาลงได้เร็วกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม จากการสัมภาษณ์นักเรียนในกลุ่มทดลองพบว่า นักเรียนจำนวน 75% มีความพอใจในกิจกรรมการเขียน และนักเรียนจำนวน 80% บอกว่ากิจกรรมการเขียนจะช่วยให้เขาเป็นนักแก้ปัญหาที่ดีขึ้นได้

แคนเตอร์กและเบเซอร์ (Canturk-Gunhan & Baser, 2009) ได้ศึกษาเจตคติของนักเรียน ครู และคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่มีต่อการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ นักเรียน 7 ระดับชั้น จำนวน 20 คน ครูสอนวิชาคณิตศาสตร์จำนวน 7 คน และคณาจารย์ 6 คนจาก 2 คณะในมหาวิทยาลัยที่ใช้วิธีการนี้ในปี การศึกษา 2005-2006 ผล การศึกษาพบว่า นักเรียน ครูและคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยมีเจตคติที่ดี และได้ศึกษาผลของการ จัดการเรียนรู้อยู่โดยใช้ปัญหาเป็นหลักที่มีต่อทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ใช้แบบ แผนการทดลองแบบ One Group Pretest - Posttest Design กลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้อยู่โดยใช้ปัญหาเป็น หลัก กลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้อยู่แบบปกติ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับ การจัดการเรียนรู้อยู่โดยใช้ปัญหาเป็นหลักมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักเรียนที่เรียนรู้อยู่จากแบบปกติ

จากการศึกษาค้นคว้าแนวคิดและทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพให้ดียิ่งขึ้นและสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย คือ การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดพัฒนาการทางด้านสมรรถนะสำคัญในด้านต่างๆ นั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการความรู้ ความเข้าใจ ในเนื้อหาของกิจกรรมการเรียนที่ครูผู้สอนมีส่วนสำคัญในการที่จะสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้หรือออกแบบการเรียนรู้พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ กิจกรรมและการปฏิบัติ เพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนไปในทิศทางที่ถูกต้อง ทั้งในด้านหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ ได้มาซึ่งวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดและการประเมินผล ที่จะนำมาเป็นองค์ประกอบในการเรียนการสอนกระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะของผู้เรียนมีหลากหลายแนวคิด ทั้งนี้การได้มาซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน หลังจากการสังเคราะห์ได้เป็น 4 ขั้นตอน คือ 1. การศึกษาสมรรถนะที่จำเป็น จากการสำรวจสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนทั้ง 5 ด้าน และได้มาซึ่งสมรรถนะจำเป็นที่ต้องการ 2. การจัดทำโครงร่างของรูปแบบการเรียนการสอน โดยมี สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3. การทดลองใช้และประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนวิชาเอกพลศึกษา ตามรูปแบบการเรียนการสอน 4. การประเมินผล และการประเมินแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน ทั้งหมดนี้เป็นขั้นตอนพื้นฐานในการการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้าง

สมรรถสำคัญของผู้เรียน ดังนั้นสิ่งที่สำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ คือ กระบวนการหรือวิธีการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี และหลังจากจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นำไปสู่การพัฒนาการทางด้านสมรรถนะสำคัญต่างๆ ที่ละด้านจนครบทั้ง 5 สมรรถนะ ทำให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองไปสู่กิจกรรมการเรียนรู้อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

อาจารย์ผู้สอน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 23 คน และนักเรียน วิชาเอกพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 80 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

อาจารย์ผู้สอน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกพลศึกษา จำนวน 23 คน และนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 60 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือวิจัย 5 เครื่องมือ ได้แก่

1. แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง
3. รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
4. แบบประเมินหาคุณภาพรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของ

นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

5. แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis: A)

1. แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

1.1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของผู้เรียนเพื่อสร้างแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าคะแนนดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2538)

- 4.50 – 5.00 หมายถึง ดีมาก
- 3.50 – 4.49 หมายถึง ดี
- 2.50 – 3.49 หมายถึง ปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึง น้อย
- 1.00 – 1.49 หมายถึง น้อยที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

2.1 ศึกษาแนวคิดหลักการและทฤษฎี เกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างของข้อคำถามและกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์โดยเน้นแนวทางของการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) แล้วนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของแบบสัมภาษณ์

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือขั้นที่ 2 การออกแบบและการพัฒนา (Design and Development: D&D)

1. รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการเรียนรู้และการสอนร่วมสมัย ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of Cooperative or Collaborative Learning) ทฤษฎีการสื่อสาร ทฤษฎีการสื่อสารและการเรียนการสอน ทฤษฎี SMCR ของเบอร์โกลี (Berio) นำข้อมูลจากการอุปนัยแบบสัมพัทธ์ถึงโครงสร้างของผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร

1.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของ รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) โดยกำหนดให้สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการสื่อสาร

1.3 กำหนดรายละเอียดของรูปแบบในหัวข้อต่างๆ กระบวนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ในด้านการสื่อสาร ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งใช้แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาเบดมินตันเป็นสื่อกลางในการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาของการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน สื่อกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล จำนวน 8 แผนฯ ละ 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 8 สัปดาห์ ดังหัวข้อต่อไปนี้

สัปดาห์ที่ 1 การปฐมนิเทศและประวัติความเป็นมา

สัปดาห์ที่ 2 การเคลื่อนที่

สัปดาห์ที่ 3 การจับไม้เบดมินตัน

สัปดาห์ที่ 4 การส่งลูก

สัปดาห์ที่ 5 การตีลูกโด่ง

สัปดาห์ที่ 6 การส่งลูก (การเสิร์ฟ)

สัปดาห์ที่ 7 การตีลูกหยอด

สัปดาห์ที่ 8 การตีลูกคาด

ตาราง 4 องค์ประกอบแผนจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบ ของรูปแบบ	รายละเอียดของรูปแบบ
1) หลักการ	หลักการสื่อสารจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญคือผู้ส่งสาร ตัวสารและผู้รับสาร การสื่อสารเป็นกระบวนการที่ส่งถ่ายสารที่เป็นข้อเท็จจริง เนื้อหาสาระ ความคิดเห็น ท่าทางความรู้สึกต่าง ๆ ระหว่างบุคคล ถ่ายทอดหรือนำสารด้วยวิธีการต่างๆ ตามความเหมาะสมของสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ ซึ่งการที่ผู้ส่งและผู้รับสารจะสามารถสื่อสารที่ตรงกันและมีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุดผู้รับสารและผู้ส่งสารจะต้องมีพื้นฐานทักษะในการสื่อสาร มีทัศนคติ มีความรู้ มีระบบสังคมและวัฒนธรรมของทั้งสองฝ่ายที่สอดคล้องหรือใกล้เคียงกัน ถ้าทั้งผู้ส่งและผู้รับมีสิ่งต่างๆ เหล่านี้สอดคล้องกันมากจะทำให้การสื่อสารนั้นได้ผลดียิ่งขึ้นเพราะต่างฝ่ายจะมีความเข้าใจซึ่งกันและกันและสามารถขจัดอุปสรรคในการสื่อสารระหว่างผู้ส่งและผู้รับออกไปได้ การพัฒนาความสามารถในด้านการสื่อสารจึงจำเป็นที่ผู้สอนจะต้องจัดเตรียมองค์ประกอบและคำนึงถึงลักษณะกิจกรรมที่ผู้สอนจะต้องควบคุมขณะจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้
2) จุดมุ่งหมาย	เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
3) เนื้อหาของการเรียนการสอน	รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ได้ใช้เนื้อหาของรายวิชาเบดมินตัน ประกอบการจัดการเรียนการสอน จำนวน 8 สัปดาห์

ตาราง (ต่อ)

องค์ประกอบ ของรูปแบบ	รายละเอียดของรูปแบบ
4) กระบวนการเรียนการสอน	ขั้นที่ 1 <u>ขั้นเตรียมการรับสาร</u> ครูผู้สอนจัดเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมต่อการรับข้อมูลและสารต่าง ๆ จากผู้สอน ร่วมถึงการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนทางด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจอย่างเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมของรายวิชาที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้
	ขั้นที่ 2 <u>ขั้นการรับสาร</u> เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนจะได้รับสารหรือข้อมูลเนื้อหาต่าง ๆ ที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้ให้อาจมาจากหลายช่องทาง เช่น การบรรยาย การโต้ตอบ การอ่าน การสังเกต การสืบค้นของผู้เรียน เป็นต้น กระบวนการในการส่งสารผู้สอนจะพิจารณาตามความเหมาะสมของจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและกิจกรรมที่ได้กำหนด ซึ่งในขั้นนี้อาจารย์ผู้สอนจะต้องมั่นใจว่าผู้เรียนได้รับสารตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างถูกต้อง ขั้นที่ 3 <u>การจัดกระทำข้อมูล</u> การจัดกระทำข้อมูล ผู้สอนดำเนินการจัดกิจกรรมที่ต่อเนื่องในขั้นที่ 2 โดยให้ผู้เรียนนำสารที่ได้รับมาจัดกระทำข้อมูลในลักษณะต่างๆ เช่น การเลียนแบบ การลงมือปฏิบัติ การแสดงท่าทาง การทำแบบฝึกหัด การเปรียบเทียบข้อมูล การเรียบเรียงข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสังเคราะห์ข้อมูล เป็นต้น โดยครูผู้สอนสามารถใช้กระบวนการที่หลากหลาย เช่น การจับคู่ การจัดกลุ่มการให้ความร่วมมือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ต่อสารหรือข้อมูลที่ได้รับ ครูผู้สอนอาจให้แนวทางและอิสระทางความคิดกับผู้เรียนในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และต่อยอดข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารตามความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

ตาราง (ต่อ)

องค์ประกอบ ของรูปแบบ	รายละเอียดของรูปแบบ
	ขั้นที่ 4 การนำเสนอและการส่งสาร การนำเสนอและการส่งสาร ครูผู้สอนให้ผู้เรียนนำเสนอหรือข้อมูลที่ผู้เรียนได้จัดกระทำข้อมูลในขั้นที่ 3 เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการสื่อสารอย่างเหมาะสม โดยครูผู้สอนอาจทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการ ผู้ให้คำแนะนำและครูผู้สอนยังเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดการรับส่งสารระหว่างครูกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้เรียน ขั้นที่ 5 สรุปการเรียนรู้ ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญของสารที่ได้รับและร่วมกันสะท้อนความรู้ความเข้าใจนี้กับการนำไปใช้ต่อยอดไปสู่ทักษะการเรียนรู้ในด้านอื่นๆ
5) สื่อกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน	- เอกสารประกอบการสอน - เอกสารประกอบกิจกรรมเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนด้านความสามารถในการสื่อสาร ประกอบไปด้วย ใบความรู้ ใบงาน เป็นต้น - วัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ เช่น สนามแบบดินตั้น ไม้แบบดินตั้น ลูกแบบดินตั้น เป็นต้น
6) การวัดและประเมินผล	- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) - แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) - แบบประเมินกิจกรรมการแสดงทักษะการสื่อสารในชั้นเรียน - แบบฝึกหัด/ใบงานประกอบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

2. แบบประเมินคุณภาพรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา

2.1 ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินการหาคุณภาพรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน

2.2 สร้างแบบประเมินการหาคุณภาพรูปแบบการเรียนการสอน แล้วส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบและแก้ไข

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ3 การนำไปใช้ (Implementation: I) และขั้นที่ 4 การประเมินผล (Evaluation: E)

1. แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร

1.1 ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร

1.2 สร้างแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร จำนวน 24 ข้อเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าคะแนนดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2538)

4.50 – 5.00 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง พึงพอใจมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง พึงพอใจน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

1.3 ส่งอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและแก้ไข

1.4 ส่งผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือจำนวน 5 ท่าน

วิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis: A)

1. แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายวิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

1.1 นำแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 ท่าน มีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ สอดคล้อง ไม่แน่ใจ และไม่สอดคล้อง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (วรวิทย์ แกมเกตุ, 2551)

กำหนดค่าคะแนน +1 หมายถึง สอดคล้อง

กำหนดค่าคะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

กำหนดค่าคะแนน -1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พบว่าในทุกด้านมีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ในช่วง 0.60 – 1.00 จึงถือว่าแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

1.2 นำแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ไปทดลองใช้กับอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน ด้านความเป็นปรนัย (Objectivity) ในการตรวจสอบความเข้าใจที่ตรงกันของข้อคำถาม พบว่า อาจารย์ทั้ง 3 คน เข้าใจความหมายของข้อคำถามสอดคล้องตรงกัน จึงแสดงว่าแบบประเมินมีความเป็นปรนัย

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

2.1 นำแบบสัมภาษณ์มาแก้ไขปรับปรุงตามให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

2.2 นำไปใช้สัมภาษณ์จริง

ขั้นที่ 2 การออกแบบและการพัฒนา (Design and Development: D&D)

1. นำรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 ท่าน มีเกณฑ์การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Item Objective Congruence) มีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ สอดคล้อง ไม่แน่ใจ และไม่สอดคล้อง และให้ค่าคะแนน ดังนี้

กำหนดค่าคะแนน +1 หมายถึง สอดคล้อง

กำหนดค่าคะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

กำหนดค่าคะแนน -1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พบว่าในทุกด้านมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในช่วง 0.60 – 1.00 จึงถือว่ารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียน มีเพียงตรงเชิงเนื้อหา

2. แบบประเมินคุณภาพรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา

2.1 ตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ในละด้าน จะใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยกำหนดแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งกำหนดเกณฑ์แปลความหมาย ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2538)

4.50 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง เหมาะสมมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

และกำหนดเกณฑ์มาตรฐานว่าต้องมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสม ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.0 ถือว่ารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้ จากการตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมของโครงร่างรูปแบบพบว่าอยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, $S = 0.10$)

ขั้นตอนที่ 3 การนำไปใช้ (Implementation: I)

1. แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร

2. แบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง

3. รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

4. ประเมินคุณภาพรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือขั้นที่ 4 การประเมินผล (Evaluation: E)

1. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร

1.1 นำแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 ท่าน มีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ สอดคล้อง ไม่แน่ใจ และไม่สอดคล้อง และให้ค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้ (วรณี แกมเกตุ, 2551)

กำหนดค่าคะแนน +1 หมายถึง สอดคล้อง

กำหนดค่าคะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

กำหนดค่าคะแนน -1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

ให้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในช่วง 0.60 – 1.00 แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พบว่าในทุกด้านมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในช่วง 0.60 – 1.00 จึงถือว่าแบบวัดความพึงพอใจมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากอาจารย์ผู้สอนและนักเรียน ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

2. นัดหมายการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนกับอาจารย์ผู้สอน จำนวน 23 ท่าน และประสานงานผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตอบแบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง

3. นำแบบประเมินที่กลุ่มตัวอย่างตอบครบสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ผลต่อไป และนำบทสัมภาษณ์มาถอดออกเป็นความเรียงเพื่อนำไปสร้างรูปแบบการเรียนการสอนจำนวน 8 สัปดาห์

4. นำรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา ในรายวิชาเบดมินตัน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง กับนักเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วัดก่อนและหลังการเรียนรู้ และตอบแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อ

เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียน
สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

5. อาจารย์ผู้สอนตอบแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังการเรียนอีกครั้ง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis: A)

1. วิเคราะห์ข้อมูลของการประเมินสมรรถนะสำคัญที่จำเป็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อ
นักเรียนวิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
ผู้วิจัยได้ทำตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมินสมรรถนะทุกฉบับ

1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินสมรรถนะสำคัญ มาแสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และแปลความหมายเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2538)

4.50 – 5.00 หมายถึง ดีมาก

3.50 – 4.49 หมายถึง ดี

2.50 – 3.49 หมายถึง ปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง น้อย

1.0 – 1.49 หมายถึง น้อยที่สุด

และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง โดยถอดบทสัมภาษณ์เป็นความเรียง

ขั้นที่ 2 การออกแบบและการพัฒนา (Design and Development: D&D)

วิเคราะห์ข้อมูลของแบบประเมินการหาคุณภาพรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้าง
สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โดยนำข้อมูลเสนอ
เป็นรูปแบบตารางค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประกอบความเรียง

ขั้นที่ 3 การนำไปใช้ (Implementation: I)

วิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอน
ปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) นำ
ข้อมูลที่ได้จากการประเมินสมรรถนะสำคัญ มาแสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปล
ความหมายเปรียบเทียบกับเกณฑ์และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ขั้นที่ 4 การประเมินผล (Evaluation: E)

วิเคราะห์แบบประเมินผลความพึงพอใจของนักเรียนต่อของรูปแบบการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โดยหา ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลความหมายเปรียบเทียบกับเกณฑ์และนำเสนอในรูปแบบ ตารางประกอบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการแปลความหมายและการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้นำเสนอผลการวิจัย

n	แทน	จำนวนตัวอย่าง
f	แทน	ความถี่
%	แทน	ร้อยละ
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การแจกแจงแบบที (t-distribution)
p	แทน	ความน่าจะเป็น (Probability)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลลัพธ์การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน Analysis: A

1. ผลการวิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) และประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน วิชาเอกพลศึกษา โดยการประเมินจากอาจารย์ผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วย 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการด้านทักษะการใช้ชีวิต และ 5) ความสามารถในการด้านการใช้เทคโนโลยี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลอาจารย์ผู้สอน จำนวน 23 คน

ตาราง 5 ค่าความถี่และร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 23)

รายการ	f	%
เพศ		
ชาย	12	69.56
หญิง	11	30.44
รวม	23	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	6	26.10
สูงปริญญาตรี	17	73.90
รวม	23	100.00
ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 3 ปี	2	8.70
3-5 ปี	4	17.40
มากกว่า 5 ปี	17	73.90
รวม	23	100.00

จากตาราง 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 69.56 มีการศึกษาส่วนใหญ่ในระดับ สูงกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 73.90 และมีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 73.90

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน
วิชาเอกพลศึกษา รวมทุกด้าน (n = 23)

ลำดับ	รวมทุกด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านความสามารถในการสื่อสาร	3.33	0.05	ปานกลาง
2	ด้านความสามารถในการคิด	3.45	0.12	ปานกลาง
3	ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	3.42	0.05	ปานกลาง
4	ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	3.54	0.11	ดี
5	ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	3.60	0.08	ดี
รวม		3.60	0.08	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า สมรรถนะสำคัญของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา รวมทุกด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($\bar{X} = 3.47$, $S = 0.03$)

เมื่อพิจารณาผลการประเมินสมรรถนะโดยเรียงลำดับจากรายด้านพบว่า ด้านความสามารถในการสื่อสาร เท่ากับ 3.33 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา เท่ากับ 3.42 ด้านความสามารถในการคิด เท่ากับ 3.45 ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เท่ากับ 3.54 และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เท่ากับ 3.60 ตามลำดับ ซึ่งสามารถแจกแจงรายละเอียดในแต่ละด้านสมรรถนะสำคัญได้ดังนี้

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน
วิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการสื่อสาร (n = 23)

ลำดับ	ด้านความสามารถในการสื่อสาร	$\bar{X}$	S	ระดับ
1	นักเรียนมีความสามารถในการรับและส่งข่าวสารในกิจกรรมการเรียนรู้	3.30	0.56	ปานกลาง
2	นักเรียนสามารถใช้ภาษาถ่ายทอดความคิดของตนเอง ภายหลังจากการรับและส่งข่าวสารในกิจกรรมการเรียนรู้	3.39	0.66	ปานกลาง
3	นักเรียนสามารถอธิบายหรือแลกเปลี่ยนความรู้ความ เข้าใจในกิจกรรมการเรียนรู้พร้อมยกตัวอย่างประกอบได้	3.22	0.60	ปานกลาง
4	นักเรียนสามารถโต้ตอบสื่อสารในกิจกรรมการเรียนรู้กับ ครูผู้สอนได้	3.70	0.63	ดี
5	นักเรียนสามารถอธิบายให้เพื่อนเกิดความเข้าใจใน หลักการและเหตุผลในกิจกรรมการเรียนรู้ได้	3.17	0.72	ปานกลาง
6	นักเรียนสามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเป็น ประโยชน์ต่อตนเองได้	3.39	0.66	ปานกลาง
7	นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้เกิด ความรู้ใหม่ต่อตนเองและผู้อื่นได้	3.22	0.60	ปานกลาง
8	นักเรียนคำนึงผลกระทบของการรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนสอนที่มีต่อตนเองและผู้อื่นอย่างมี ประสิทธิภาพ	3.22	0.74	ปานกลาง
9	นักเรียนสามารถสื่อสารกับผู้อื่นให้เกิดความเข้าใจใน กิจกรรมการเรียนรู้	3.35	0.65	ปานกลาง
10	นักเรียนสามารถอธิบายให้เห็นทั้งข้อดีและข้อเสียถึง ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง	3.30	0.63	ปานกลาง
รวม		3.33	0.05	ปานกลาง

ตาราง 7 พบว่า สมรรถนะสำคัญของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถใน
การสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.33$, $S = 0.05$) และในข้อที่ 5 นักเรียนสามารถ

อธิบายให้เพื่อนเกิดความเข้าใจในหลักการและเหตุผลในกิจกรรมการเรียนรู้ได้ พบว่ามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.17$, $S = 0.72$) อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่ 4 นักเรียนสามารถได้ตอบสื่อสารในกิจกรรมการเรียนรู้กับครูผู้สอนได้ พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.70$, $S = 0.63$) อยู่ในระดับดี

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน
วิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการคิด ($n = 23$)

ลำดับ	ด้านความสามารถในการคิด	$\bar{X}$	S	ระดับ
1	นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ได้	3.17	0.39	ปานกลาง
2	นักเรียนสามารถสังเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ได้	3.04	0.47	ปานกลาง
3	นักเรียนเกิดกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ ในกิจกรรมการเรียนรู้	3.48	0.73	ปานกลาง
4	นักเรียนสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณในกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบต่างๆ	3.30	0.56	ปานกลาง
5	นักเรียนสามารถใช้กระบวนการคิดสิ่งใหม่เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองได้	3.39	0.78	ปานกลาง
6	นักเรียนเรียบเรียงข้อมูลจากครูผู้สอนแล้วนำมาคิดอย่างเป็นระบบได้อย่างสมเหตุสมผล	3.43	0.66	ปานกลาง
7	นักเรียนเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ที่นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ที่หลากหลาย	3.43	0.59	ปานกลาง
8	นักเรียนใช้สื่อสารสนเทศในการตัดสินใจในกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง	3.61	0.72	ดี
9	นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา	3.96	0.64	ดี
10	นักเรียนมีกระบวนการคิดและนำมาปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างเหมาะสม	3.70	0.70	ดี
รวม		3.45	0.12	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า สมรรถนะสำคัญของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการคิด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, $S = 0.12$) โดยในข้อที่ 2 นักเรียนสามารถ

สังเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.04$, $S = 0.47$) อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ข้อที่ 9 พบว่า นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.96$, $S = 0.64$) อยู่ในระดับดี

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
วิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ($n = 23$)

ลำดับ	ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	$\bar{X}$	S	ระดับ
1	นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองได้	3.43	0.79	ปานกลาง
2	นักเรียนกล้าที่จะเผชิญกับอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดจากกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หลักการและเหตุผล	3.70	0.82	ดี
3	นักเรียนมีคุณธรรมในตนเองต่อการรับข้อมูลสารสนเทศเพื่อการแก้ปัญหา	3.52	0.73	ดี
4	นักเรียนเข้าใจความสัมพันธ์ของกระบวนการต่างๆ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในกิจกรรมการเรียนรู้	3.52	0.73	ดี
5	นักเรียนแสวงหาความรู้แล้วนำมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาตนเองในการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา	3.35	0.78	ปานกลาง
6	นักเรียนมีความสามารถในการตัดสินใจและคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.39	0.78	ปานกลาง
7	นักเรียนมีความเข้าใจต่อวิธีการแก้ไข้ปัญหาต่างๆ	3.35	0.83	ปานกลาง
8	นักเรียนมีกระบวนการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน พร้อมทั้งสรุปให้ผู้อื่นเกิดความเข้าใจได้	3.26	0.86	ปานกลาง
9	นักเรียนสามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.30	0.76	ปานกลาง
10	นักเรียนชี้ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการแก้ไข้ปัญหาที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางตรงและทางอ้อมได้	3.39	0.72	ปานกลาง
รวม		3.42	0.05	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า สมรรถนะสำคัญของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, $S = 0.05$) โดยข้อที่ 8 นักเรียนมีกระบวนการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนพร้อมทั้งสรุปให้ผู้อื่นเกิดความเข้าใจได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.26$, $S = 0.86$) อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ข้อที่ 2 พบว่า นักเรียนกล้าที่จะเผชิญกับอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดจากกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หลักการและเหตุผลค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.70$, $S = 0.82$) อยู่ในระดับดี

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ($n = 23$)

ลำดับ	ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ	3.43	0.66	ปานกลาง
2	นักเรียนเกิดการเรียนรู้และแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ อย่างต่อเนื่อง	3.30	0.88	ปานกลาง
3	นักเรียนมีวิธีการในการศึกษาหาความรู้ที่ตนเองสนใจเพิ่มเติมได้	3.65	0.71	ดี
4	นักเรียนมีการเรียนรู้พร้อมทั้งเปิดประสบการณ์ใหม่ๆ ในการอยู่ร่วมกันในสังคม	3.39	0.78	ปานกลาง
5	นักเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.61	0.66	ดี
6	นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อลดความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม	3.65	0.78	ดี
7	นักเรียนสามารถจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นกับในสถานการณ์คับขันได้	3.48	0.67	ปานกลาง
8	นักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้	3.83	0.58	ดี

ตาราง 10 (ต่อ)

ลำดับ	ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
9	นักเรียนรู้จักการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.35	0.93	ปานกลาง
10	นักเรียนเกิดความเข้าใจในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข	3.74	0.75	ดี
รวม		3.54	0.11	ดี

จากตาราง 10 สมรรถนะสำคัญของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.54$, $S = 0.11$) โดยในข้อที่ 2 นักเรียนเกิดการเรียนรู้และแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ อย่างต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.30$, $S = 0.88$) อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ข้อที่ 8 นักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.83$, $S = 0.58$) อยู่ในระดับดี

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (n = 23)

ลำดับ	ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	นักเรียนสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ในกิจกรรมการเรียนรู้	3.74	0.69	ดี
2	นักเรียนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์	3.52	0.73	ดี
3	นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพื่อการพัฒนาตนเอง	3.48	0.73	ปานกลาง
4	นักเรียนสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์	3.70	0.70	ดี

ตาราง 11 (ต่อ)

ลำดับ	ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5	นักเรียนเลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารและนำมาปรับใช้กับตนเองได้อย่างเหมาะสม	3.83	0.65	ดี
6	นักเรียนเลือกใช้เทคโนโลยีในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้	3.61	0.72	ดี
7	นักเรียนรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีในกิจกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการทำงานตามความต้องการได้	3.87	0.63	ดี
8	นักเรียนใช้เทคโนโลยีบนพื้นฐานจรรยาบรรณที่เหมาะสมในกิจกรรมการเรียนรู้	3.39	0.72	ปานกลาง
9	นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในออกแบบกระบวนการเรียนรู้	3.48	0.79	ปานกลาง
10	นักเรียนมีคุณธรรมในการใช้เทคโนโลยี	3.43	0.90	ปานกลาง
รวม		3.60	0.08	ดี

จากตาราง 11 พบว่า สมรรถนะสำคัญของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.60$, $S = 0.08$) โดยในข้อที่ 8 นักเรียนใช้เทคโนโลยีบนพื้นฐานจรรยาบรรณที่เหมาะสมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.39$, $S = 0.72$) อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ข้อที่ 7 พบว่า นักเรียนรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีในกิจกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการทำงานตามความต้องการได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.87$, $S = 0.63$) อยู่ระดับดี

ผลการสัมภาษณ์ที่โครงสร้างเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

ตาราง 12 สัมภาษณ์ที่โครงสร้างเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร

คำหลัก	คำย่อย	บันทึก
1. การเตรียมรับสาร	1.1 การเตรียมตัวผู้รับสารให้พร้อมทางด้านร่างกาย 1.2 การเตรียมตัวผู้รับสารให้พร้อมทางด้านจิตใจ 1.3 การเตรียมพร้อมครู	“ผมว่าการสอนเสริมสร้างสมรรถนะด้านทักษะการสื่อสารเน้นการเตรียมรับสารต้องมาก่อนครับ เป็นประเด็นแรกเลยที่จะต้องดำเนินการ สอนให้ผู้เรียนเตรียมพร้อมทั้งทางร่างกาย และจิตใจครับ ถ้าสอนพลศึกษาแล้วก็พาการเตรียม คือ การอบอุ่นร่างกายให้เหมาะสมกับกิจกรรมที่จะต้องเรียน และต้องสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ปรับสภาวะแวดล้อมเพื่อจูงใจผู้เรียนครับ” และ “การสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารก็ควรมีชั้น การสอน เหมือนกับการสอนทั่วไปๆ ค่ะ ต้องมีการเตรียมก่อนเพื่อปรับบรรยากาศในห้องเรียน ถ้าสอนพลศึกษาก็ต้องเตรียมร่างกายค่ะ การอบอุ่นร่างกาย การสำรวจสุขภาพเบื้องต้นค่ะ ว่ามีความพร้อมในการทำกิจกรรมหรือไม่” และ

ตาราง (ต่อ)

คำหลัก	คำย่อ	บันทึก
		“ชั้นเตรียมรับสารครบจะต้องเป็นชั้นแรกของการสอนเตรียมทั้งผู้เรียน และครูจะรับการอบอุ่นร่างกายให้พร้อมที่จะเรียน และเตรียมหรือปรับจิตใจให้มีภาวะอารมณ์ทางอารมณ์บรรยากาศในห้องเรียนให้พร้อมที่จะเรียนเช่นกัน ส่วนครูก็ต้องเตรียมสื่ออุปกรณ์ต่างๆ ในการรับส่ง-สาร ให้พร้อมที่จะสอนให้ครบถ้วนครบ”
2. การรับสาร	2.1 การบอก การอธิบาย การรับคำสั่ง จากผู้ส่งสารซึ่งเป็นครูหรือนักเรียน(จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม ข้อตกลงในชั้นเรียน กฎกติกา) 2.2 สื่อประกอบการเรียนรู้ (เอกสาร, ภาพถ่าย, วีดีโอ, อินเทอร์เน็ต) 2.3 การสังเกต, การสืบค้นข้อมูล จากเนื้อหาและกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียน	“การสอนการรับสารครบ รับจากผู้ส่งสารคือครูผู้สอนครบ ทำหน้าที่ส่งสารผ่านช่องทางซึ่งสามารถส่งผ่านการอธิบายเนื้อหา จุดประสงค์ ข้อตกลงในการเรียน แต่ก็ไม่ได้จำกัดแค่การอธิบายเท่านั้นนะครับ สมัยนี้มีเทคโนโลยีมากมาย เช่น วีดีโอ เครือข่ายออนไลน์ Facebook QRcode ครับ ผู้ส่งสารจะต้องกระตุ้น ผู้รับสารเกิดการตอบสนอง จะต้องตีความและการตอบสนองให้เป็นไปทางเดียวกัน” และ “เมื่อเตรียมสารเสร็จแล้วก็ต้องสอนการรับสารค่ะ รับสารโดยให้ครูผู้ส่งสารอธิบายรายละเอียดของการ

ตาราง (ต่อ)

คำหลัก	คำย่อ	บันทึก
		สอนในวันนั้น อาจจะใช้เทคโนโลยีมาช่วยได้ก็จะดีมากค่ะ สอนให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เกิดให้การสังเกต, การสืบค้นข้อมูล จากเนื้อหาและ กิจกรรมในชั้นเรียนค่ะ” และ “ ขั้นตอนต่อไปคือชั้นอธิบายค่ะหรือถ้าเรียกตามการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร ขั้นที่ทำให้ผู้เรียนได้รับสาร ซึ่งจะเกิดจากที่ครูส่งสารจากการอธิบายถึงจุดประสงค์ กิจกรรมในการเรียน อาจจะไม่ใช้ครูอธิบายอย่างเดียวแต่ต้องได้รับสารโดยการสังเกตและสืบค้น จากสื่อด้วย เอกสาร รูปภาพ คลิปวิดีโอ เครือข่าย อินเทอร์เน็ต การสอนขั้นตอนนี้ให้ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องมีการเตรียมสารที่จะใช้ให้พร้อม” “การสอนการรับสารครับ รับจากผู้ส่งสารคือครูผู้สอนครับ ทำหน้าที่ส่งสารผ่านช่องทางซึ่งสามารถส่งผ่านการอธิบายเนื้อหา จุดประสงค์ ข้อตกลงในการเรียน แต่ก็ไม่ได้จำกัดแค่การอธิบายเท่านั้นนะครับ สมัยนี้มีเทคโนโลยีมากมาย เช่น วิดีโอ เครือข่ายออนไลน์ Facebook QRcode ครับ ผู้ส่งสารจะต้องกระตุ้น

ตาราง (ต่อ)

คำหลัก	คำย่อ	บันทึก
		ผู้รับสารเกิดการตอบสนอง จะต้องตีความและการตอบสนองให้เป็นไปทางเดียวกัน” และ “เมื่อเตรียมสารเสร็จแล้วก็ต้องสอนการรับสารค่ะ รับสารโดยให้ ครูผู้ส่งสารอธิบายรายละเอียดของการสอนในวันนั้น อาจจะใช้เทคโนโลยีมาช่วยได้ก็จะดีมากค่ะ สอนให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เกิดให้การสังเกต, การสืบค้นข้อมูลจากเนื้อหาและ กิจกรรม ในชั้นเรียนค่ะ” และ “ขั้นต่อไปคือขั้นอธิบายค่ะ หรือถ้าเรียกตามการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร ขั้นที่ทำให้ผู้เรียนได้รับสาร ซึ่งจะเกิดจากที่ครูส่งสารจากการอธิบายถึงจุดประสงค์กิจกรรมในการเรียน อาจจะไม่ใช้ครูอธิบายอย่างเดียวแต่ต้องได้รับสารโดยการสังเกตและสืบค้น จากสื่อด้วยเอกสาร รูปภาพ คลิป วิดีโอ เครือข่าย อินเทอร์เน็ต การสอนขั้นตอนนี้ให้ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องมีการเตรียมสารที่จะใช้ให้พร้อม”
3. การจัดกระทำข้อมูล	3.1 การอธิบาย การแลกเปลี่ยน การเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้รับจากชั้นการรับสาร	“การนำสารที่ได้รับมาจัดกระทำข้อมูลค่ะ โดยมีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างครูกับนักเรียน ตัวนักเรียนกับนักเรียนเองในกลุ่ม

ตาราง (ต่อ)

คำหลัก	คำย่อ	บันทึก
	3.2 การสังเกตนำไปสู่การคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ คัดกรองและเรียบเรียงข้อมูลจากเนื้อหา ใบความรู้ แบบฝึกหัดกิจกรรมที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน 3.3 การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างครูกับนักเรียนหรือนักเรียนกับนักเรียน 3.4 การเรียบเรียงข้อมูลที่ได้รับไปสู่การนำไปปฏิบัติ การเลียนแบบการแสดงทักษะ	โดยนำข้อมูลไปใช้การคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ คัดกรองและเรียบเรียงข้อมูลจากเนื้อหา ใบความรู้ แบบฝึกหัด และจากกิจกรรมที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนค่ะ” และ “ผมว่าต้องนำสารที่ได้รับมาจัด กระทำ ครบ โดยให้มีการอภิปรายในกลุ่ม นำข้อมูลต่างๆ มาเปรียบเทียบกันได้พูดคุยกันสื่อสารกันในกลุ่ม หรืออาจจะให้ครูมาเพิ่มเติมแนะนำได้ ซึ่งเป็นการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเลยครับ ฝึกให้ผู้เรียนช่วยกันวิเคราะห์เนื้อหา กิจกรรมในการเรียน และต้องมีการเขียนสรุปหรือลำดับขั้นของข้อมูลที่ได้รับจะทำไม้ไปปฏิบัติได้ครับ” และ “นักเรียนต้องนำข้อมูลที่ได้รับมาอภิปรายกันค่ะจะเกิดทักษะการสื่อสารเกิดผู้รับสารและส่งสารอีกครั้งตีความหมายของสารที่แต่ละคนได้รับโดยอภิปรายกันให้เป็นในแนวทางเดียวกันหรือไม่จะต้องมีใบงานให้นักเรียนฝึกการระดมความคิดเห็น วิเคราะห์และสังเคราะห์จากเนื้อหาในกิจกรรม แล้วสรุปเรียบเรียงจะสามารถนำไปปฏิบัติ ในการเลียนแบบการแสดงทักษะที่เรียนพลศึกษาได้”

ตาราง (ต่อ)

คำหลัก	คำย่อย	บันทึก
4. การนำเสนอและ การส่งสาร	4.1 การนำข้อมูลที่ผ่านการจัด กระทำข้อมูลมาสู่การนำเสนอ ในลักษณะต่าง ๆ การตอบ คำถามจากใบงาน การสรุป รายงานเอกสาร การแสดง ทักษะการปฏิบัติที่ถูกต้อง 4.2 การสอนหรือถ่ายทอด ข้อมูลและการให้คำแนะนำ หรือข้อมูลย้อนกลับระหว่างครู กับนักเรียนและนักเรียนกับ นักเรียนการนำเสนอรายงาน หน้าชั้นเรียน	“การส่งสารต่อโดยการนำเสนอข้อมูล ครบ จากที่ได้อธิบาย ผูกฝน ปฏิบัติกัน มาแล้วจะต้องนำเสนอโดยสรุปเป็น รายงานเอกสาร สามารถตอบคำถาม จากครูหรือจากใบงาน และจำเป็นต้อง แสดงทักษะการปฏิบัติในวิชาพลศึกษา ได้อย่างที่ถูกต้อง” และ “หลังจากที่ได้ นำเสนอมาจัดกระทำแล้ว ผูกปฏิบัติแล้ว ขั้นต่อไปจะต้องเป็นการสรุปสิ่งที่ทำว่า เข้าใจถูกต้องมากน้อยเพียงไร จะต้อง มีการนำเสนอข้อมูลถ่ายทอดข้อมูล อีก ทั้งต้องสอนให้มีข้อมูล นักเรียนกับ นักเรียนในการนำเสนอ และจาก ครูผู้สอนเองด้วย” และ “ต้องสรุปสาร คะ ผลที่ได้จากการฝึกปฏิบัติทางพล ศึกษา โดยมีการนำเสนอ สามารถเปิด อภิปราย การสอบถาม
5. การสรุปและสรุป ปฏิบัติ	5.1 การตกผลึกความคิดจาก การเรียนรู้เป็นการสรุปความ ตามเนื้อหา การสรุปขั้นตอน การแสดงทักษะหรือวิธีปฏิบัติ ที่ถูกต้อง 5.2 การซักถาม การตอบ คำถามระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน	“ขั้นตอนนี้จะเหมือนขั้นสรุปของการ สอนพลศึกษาคะ จะที่มีการนำเสนอ แล้วจะต้องนำความคิดทั้งหมดมาสรุป ตามเนื้อหา สรุปขั้นตอนการแสดง ทักษะหรือวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องขั้นนี้ อาจจะมีการซักถามถึงสรุปเพื่อเติม จากขั้นนี้อาจจะมีการซักถามถึงสรุป เพื่อเติมจากนักเรียนและครู และที่ สำคัญการเรียนพลศึกษาต้องทำการ

ตาราง (ต่อ)

คำหลัก	คำย่อย	บันทึก
	5.3 การปรับสภาพร่างกายและจิตใจให้ภาวะที่สมดุล 5.4 การดูแลและส่งเสริมสุขอนามัยความสะอาดของร่างกายของผู้เรียน	Cool down ปรับทางร่างกายและจิตใจให้กับสู่ภาวะปกติ รวมถึงการส่งเสริมสุขอนามัยของผู้เรียนด้วย” และ “ต้องมีการสรุปผลจากการนำเสนออีกรอบค่ะ เป็นการสรุปผลจากภาพรวมที่ถูกต้อง ในการปฏิบัติที่ถูกต้องในการเรียนทักษะในกีฬานั้นๆ ซึ่งเพื่อนนักเรียนและครูจะมีส่วนในการซักถามและตอบคำถามเพื่อให้เกิดทักษะการสื่อสารค่ะ และต้องมีการ Cool down และการดูแลสุขอนามัย ความสะอาดของร่างกาย ซึ่งจะเป็นไปตามการสอนพลศึกษาด้วยค่ะ”
6.จุดประสงค์การเรียนรู้	6.1 ด้านความรู้ต้องกำหนดให้เหมาะสมกับรายวิชาของผู้เรียนในแต่ละสัปดาห์ 6.2 ด้านเจตคติต้องกำหนดให้เหมาะสมกับรายวิชาของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนรู้ถึงคุณค่าที่ของรายวิชา 6.3 ด้านทักษะกำหนดให้เหมาะสมกับรายวิชาของผู้เรียนในแต่ละสัปดาห์	“ถ้าพูดถึงจุดประสงค์นะครับ ผมว่าต้องมีความคล้ายกับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนปกติครับ โดยต้องมีด้านความรู้ ด้านเจตคติ ทักษะกีฬานั้นๆ และคุณลักษณะที่ประสงค์” และ “จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ดีจะต้องประกอบไปด้วยด้านความรู้ ด้านเจตคติ ทักษะ และด้านคุณลักษณะที่ประสงค์ โดยจะต้องมีความสามารถของทักษะในการสื่อสารอยู่ในทุกด้านนี้ด้วยค่ะ” และ “วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้นั้นจะต้องเป็นไปตามหลักการ

ตาราง (ต่อ)

คำหลัก	คำย่อ	บันทึก
	6.4 ด้านสมรรถนะของผู้เรียน ด้านความสามารถในการ สื่อสาร	การสอนทางการศึกษา ครูผู้สอน จะต้องดำเนินการเขียนลงในแผนการ สอนครับ โดยจะสอดแทรกการสื่อสาร ลงไปในวัตถุประสงค์ซึ่งผมว่าจะต้อง ประกอบไปด้วย ด้านความรู้จะต้อง เหมาะสมในแต่ละระดับชั้นและเนื้อหา ของการสอนแต่ละสัปดาห์ ด้านเจตคติ จะต้องทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและรัก การออกกำลังกาย ด้านทักษะจะต้อง กำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะให้ได้ ด้วยวิธีการที่เหมาะสม และจะต้องมี วัตถุประสงค์ในการพัฒนาสมรรถนะ ในการสื่อสารด้วยนะครับ”
7. เนื้อหา	7.1 เนื้อหา มีความสอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้และ ลักษณะของรายวิชา	“เนื้อหาของการสอนในรายวิชาจะต้อง มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ การเรียนรู้ เนื้อหาของการเรียนนั้น จะต้องสามารถพัฒนาความรู้ส่งเสริม เจตคติ ทักษะกีฬา และความสามารถ ในการสื่อสารได้” และ “ทางด้าน เนื้อหาจะเป็นเนื้อหาที่ใช้การเรียนการ สอนปกติที่จะต้องเป็นไปตาม วัตถุประสงค์การเรียนรู้” โดยเนื้อหา จะต้องมีการสอดแทรกการสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาการ สื่อสารควบคู่ไปกับความรู้ทัศนคติและ ทักษะปฏิบัติค่ะ”

ตาราง (ต่อ)

คำหลัก	คำย่อ	บันทึก
8. กระบวนการเรียนรู้	8.1 กิจกรรมมีการส่งเสริมการเรียนรู้จากการบูรณาการข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลาย 8.2 กิจกรรมมีการแสดงทักษะทักษะการสื่อสาร การถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่ถูกต้องทั้งประเภทบุคคล คู่ และกลุ่ม 8.3 กิจกรรมมีการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามามีส่วนประกอบในการสื่อสารอย่างเหมาะสม	“ผมว่ากิจกรรมที่จะพัฒนาการสื่อสารสมัยนี้ควรจะต้งเน้นไปที่การใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศที่มีความหลากหลายโดยผู้สอนจะต้องจัดรูปแบบของกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนโดยจัดเป็นคู่และกลุ่ม” “ในส่วนของกิจกรรมนั้นควรจะนำเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ ยกตัวอย่างเช่น เครือข่าย สังคมออนไลน์ การสืบค้นจาก QR code การดู You tube การสืบค้นเอกสาร ซึ่งครูสามารถจัดรูปแบบให้ผู้เรียนได้สืบค้นด้วยตนเองและร่วมมือกับนักเรียนในกลุ่มของตนเองได้ด้วย” และ “เทคโนโลยีมีความสำคัญมากครับ กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารจะต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยจัดการเรียนการสอนการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศและเพื่อให้นักเรียนแสดงทักษะการสื่อสารจำเป็นต้นจัดรูปแบบของกิจกรรมให้เหมาะสมโดยอาจจะจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือก็ได้”

ตาราง (ต่อ)

คำหลัก	คำย่อย	บันทึก
9. การวัดและประเมินผล	9.1 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ 9.2 มีการวัดและประเมินด้านความรู้จากแบบทดสอบ, ข้อสอบ, ใบงาน, แบบฝึกหัด 9.3 มีการวัดและประเมินด้านเจตคติการสังเกต 9.4 มีการวัดและประเมินผลจากการแสดงทักษะปฏิบัติต่างๆ 9.5 มีการวัดและประเมินผล การแสดงสมรรถนะในการสื่อสาร (การแสดงตามคำสั่ง การถ่ายทอดความรู้ การนำเสนองานต่าง ๆ)	“การประเมินผลการเรียนรู้นั้นจะ ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้วัตถุประสงค์มีข้อต้องวัดตามนั้นครับ ซึ่งผมว่ารูปแบบการวัดจะต้องประกอบด้วย การวัดความรู้จากแบบทดสอบหลังการเรียนและในระหว่างเรียนจะต้องมีการวัดจากแบบฝึกหัดและใบงานต่าง ๆ ครับ ส่วนเจตคติสังเกตน่าจะดีที่สุด และทักษะปฏิบัตินั้นจะต้องมีแบบทดสอบที่เป็น Rubric ครับ ซึ่งผู้วิจัยควรที่จะสร้างเอง และสุดท้ายจะต้องประเมินความสามารถการสื่อสารโดยการนำเสนอด้วยแบบทดสอบที่เป็น Rubric เช่นเดียวกันครับ” และ “การวัดและการประเมินผลนั้นมีความสำคัญมากค่ะ อย่างแรกคิดว่าจะสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ต่อมาจะต้องมีการวัดและประเมินผลทางด้านความรู้ ซึ่งจะต้องประเมินทั้งระหว่าง การเรียน และหลังการเรียนจะสามารถดูพัฒนาการของนักเรียนและยังเหมาะสมกับการตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบนี้ด้วยค่ะ ซึ่งความรู้ในระหว่างเรียนจะต้องมีการ

ตาราง (ต่อ)

คำหลัก	คำย่อ	บันทึก
		วัดและประเมินผลจากการทำงานใบงานของแต่ละกิจกรรมและต้องมีการทดสอบด้วยนะค่ะ ด้านต่อไปด้านเจตคติค่ะ ซึ่งปัจจุบันการทดสอบทักษะทางพลศึกษานิยมใช้ Rubric Score ค่ะและสุดท้ายที่สำคัญที่สุดจะต้องวัดและประเมินผลทักษะการสื่อสารจะต้องให้นักเรียนมานำเสนอและต้องประเมินผลจากการนำเสนอโดยแบบประเมินทักษะการสื่อสารแบบ Rubric Score ค่ะ”

จากตารางที่ 12 สามารถสรุปได้ดังนี้

สรุป การจัดการเรียนการสอนโดยมีการเตรียมรับสาร ประกอบด้วยการเตรียมตัวผู้รับสารให้พร้อมทางด้านร่างกาย เช่น การตรวจสุขภาพเบื้องต้น การอบอุ่นร่างกาย การเตรียมตัวผู้รับสารให้พร้อมทางด้านจิตใจ เช่น การสังเกตภาวะอารมณ์ การปรับสภาพบรรยากาศชั้นเรียน และการเตรียมพร้อมครู เช่น ชั้นเรียน สื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ

สรุป การจัดการเรียนการสอนโดยมีการรับสาร ประกอบด้วยการบอก การอธิบาย การรับคำสั่ง จากผู้ส่งสารซึ่งเป็นครูหรือนักเรียน (จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม ข้อตกลงในชั้นเรียน กฎกติกา) สื่อประกอบการเรียนรู้ (เอกสาร, ภาพถ่าย, วีดีโอ, อินเทอร์เน็ต) การสังเกต, การสืบค้นข้อมูล จากเนื้อหาและ กิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียน

สรุป การจัดการเรียนการสอนโดยมีการจัดกระทำข้อมูล ประกอบด้วยการอภิปราย การแลกเปลี่ยน การเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้รับจากชั้นการรับสาร การสังเกตนำไปสู่การคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ คัดกรองและเรียบเรียงข้อมูล จากเนื้อหา ไปความรู้ แบบฝึกหัด กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างครูกับนักเรียนหรือนักเรียนกับนักเรียน การเรียบเรียงข้อมูลที่ได้รับไปสู่การนำไปปฏิบัติ การเลียนแบบการแสดงทักษะ

สรุป การจัดการเรียนการสอนโดยการนำเสนอและการส่งสาร การนำข้อมูลที่ผ่านมาการจัดกระทำข้อมูลมาสู่การนำเสนอในลักษณะต่าง ๆ การตอบคำถามจากใบงาน การสรุปรายงานเอกสาร การแสดงทักษะการปฏิบัติที่ถูกต้อง การสอนหรือถ่ายทอดข้อมูลและการให้คำแนะนำหรือข้อมูลย้อนกลับระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียนการนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน

สรุป การจัดการเรียนการสอนโดยการสรุปและสรุปปฏิบัติ โดยการตกผลึกความคิดจากการเรียนรู้เป็นการสรุปความตามเนื้อหา การสรุปขั้นตอนการแสดงทักษะหรือวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง การซักถาม การตอบคำถามระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียนการปรับสภาพร่างกายและจิตใจให้ภาวะที่สมดุล การดูแลและส่งเสริมสุขอนามัยความสะอาดของร่างกายของผู้เรียน

สรุป การจุดประสงค์การเรียนรู้ของการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารประกอบไปด้วย ด้านความรู้ต้องกำหนดให้เหมาะสมกับรายวิชาของผู้เรียนในแต่ละสัปดาห์ ด้านเจตคติต้องกำหนดให้เหมาะสมกับรายวิชาของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนรู้ถึงคุณค่าที่ของรายวิชา ด้านทักษะกำหนดให้เหมาะสมกับรายวิชาของผู้เรียนในแต่ละสัปดาห์ และด้านสมรรถนะของผู้เรียนด้านความสามารถในการสื่อสาร

สรุป เนื้อหาของการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในด้านการสื่อสารต้องมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และลักษณะของรายวิชา

สรุป กิจกรรมของการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในด้านการสื่อสารต้องมีการส่งเสริมการเรียนรู้จากการบูรณาการข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลาย กิจกรรมมีการแสดงทักษะทักษะการสื่อสาร การถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ถูกต้องทั้งประเภทบุคคล คู่ และกลุ่ม กิจกรรมมีการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามามีส่วนประกอบในการสื่อสารอย่างเหมาะสม

สรุป การวัดและประเมินผลของการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในด้านการสื่อสารต้องมีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการวัดและประเมินด้านความรู้จากแบบทดสอบ, ข้อสอบ, ใบงานและแบบฝึกหัด มีการวัดและประเมินด้านเจตคติการสังเกต, มีการวัดและประเมินผลจากการแสดงทักษะปฏิบัติต่าง ๆ มีการวัดและประเมินผลการแสดงสมรรถนะในการสื่อสาร (การแสดงตามคำสั่ง การถ่ายทอดความรู้ การนำเสนองานต่างๆ)

ตอนที่ 2 ผลการออกแบบและการพัฒนา (Design and Development: D&D)

1. ผลการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของโครงร่างรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับ	ความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ความเป็นมารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความเหมาะสม	4.40	0.49	มาก
2	แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่นำไปสู่กรอบความคิดของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความเหมาะสม	4.40	0.49	มาก
3	รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนสมควรได้รับการพัฒนาหลักสูตร	4.80	0.40	มากที่สุด
4	รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความเหมาะสมต่อแนวทางการแก้ปัญหา	4.80	0.40	มากที่สุด
5	รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความเป็นไปได้	4.60	0.49	มากที่สุด
6	จุดประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความเหมาะสม	4.60	0.49	มากที่สุด
7	จุดประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความชัดเจน	4.20	0.40	มาก
8	จุดประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความเป็นไปได้	4.40	0.80	มาก
9	เนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความเหมาะสม	4.40	0.49	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

ลำดับ	ความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
10	เนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.60	0.49	มากที่สุด
11	กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความเหมาะสม	4.60	0.49	มากที่สุด
12	กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความชัดเจน	4.60	0.49	มากที่สุด
13	กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.60	0.49	มากที่สุด
14	กิจกรรมมีความเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	4.60	0.49	มากที่สุด
15	กิจกรรมมีความชัดเจนในกระบวนการ	4.80	0.40	มากที่สุด
16	กิจกรรมสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.40	0.49	มาก
17	สื่อมีความเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	4.80	0.40	มากที่สุด
18	สื่อมีความชัดเจนในกระบวนการนำไปใช้	4.60	0.49	มากที่สุด
19	สื่อสามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์จริง	4.60	0.49	มากที่สุด
20	การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	4.60	0.49	มากที่สุด
21	การวัดและประเมินผลครอบคลุมสิ่งที่ต้องประเมิน	4.20	0.75	มาก
22	การวัดและประเมินผลสามารถตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนได้	4.40	0.49	มาก
รวม		4.56	0.10	มากที่สุด

จากตาราง 13 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของโครงร่างรูปแบบการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$, $S = 0.10$) โดยในข้อที่ 21 การวัดและประเมินผลครอบคลุมสิ่งที่ต้อง ประเมินมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.20$, $S = 0.75$) อยู่ระดับมาก ในขณะที่ข้อที่ 3 รูปแบบการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนสมควรได้รับการพัฒนาหลักสูตร ข้อที่ 4 รูปแบบการเรียน การสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนเหมาะสมต่อแนวทางแก้ปัญหา ข้อที่ 15 กิจกรรม มีความชัดเจนในกระบวนการ และข้อที่ 17 สื่อมีความเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อ เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.80$, $S = 0.40$ ในทุกหัวข้อ) อยู่ระดับ มากที่สุด

ผลลัพธ์การนำไปใช้ (Implementation: I) และการประเมินผล (Evaluation: E)

ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะสำคัญของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถ ในการสื่อสาร ก่อนและหลังการใช้รูปแบบ (n = 23)

ลำดับ	ด้านความสามารถในการสื่อสาร		$\bar{x}$	S	ระดับ	t	p
1	นักเรียนมีความสามารถในการรับ	ก่อน	3.30	0.56	ปานกลาง	4.10*	<.01
	และส่งข่าวสารในกิจกรรมการเรียนรู้	หลัง	4.04	0.56	ดี		
2	นักเรียนสามารถใช้ภาษาถ่ายทอด	ก่อน	3.39	0.66	ปานกลาง	3.87*	<.01
	ความคิดของตนเองภายหลังจากการ รับและส่งข่าวสารในกิจกรรมการ เรียนรู้	หลัง	4.13	0.55	ดี		
3	นักเรียนสามารถอธิบายหรือแลกเปลี่ยน	ก่อน	3.22	0.66	ปานกลาง	7.34*	<.01
	ความรู้ความเข้าใจในกิจกรรม การเรียนรู้พร้อมยกตัวอย่างประกอบ ได้	หลัง	4.13	0.46	ดี		

ตาราง 14 (ต่อ)

ลำดับ	ด้านความสามารถในการสื่อสาร		$\bar{X}$	S	ระดับ	t	p
4	นักเรียนสามารถโต้ตอบสื่อสารในกิจกรรมการเรียนรู้กับครูผู้สอนได้	ก่อน	3.70	0.63	ดี	2.24*	<.01
		หลัง	4.09	0.51	ดี		
5	นักเรียนสามารถอธิบายให้เพื่อนเกิดความเข้าใจในหลักการและเหตุผลในกิจกรรมการเรียนรู้ได้	ก่อน	3.17	0.72	ปานกลาง	5.97*	<.01
		หลัง	4.09	0.60	ดี		
6	นักเรียนสามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อตนเองได้	ก่อน	3.39	0.66	ปานกลาง	6.09*	<.01
		หลัง	4.22	0.42	ดี		
7	นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ต่อตนเองและผู้อื่นได้	ก่อน	3.22	0.60	ปานกลาง	4.06*	<.01
		หลัง	3.91	0.51	ดี		
8	นักเรียนคำถึงผลกระทบของการรับข้อมูลข่าวสารต่างๆเกี่ยวกับการเรียนสอนที่มีต่อตนเองและผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ	ก่อน	3.22	0.74	ปานกลาง	4.53*	<.01
		หลัง	4.09	0.60	ดี		
9	นักเรียนสามารถสื่อสารกับผู้อื่นให้เกิดความเข้าใจในกิจกรรมการเรียนรู้	ก่อน	3.35	0.65	ปานกลาง	5.24*	<.01
		หลัง	4.04	0.56	ดี		
10	นักเรียนสามารถอธิบายให้เห็นทั้งข้อดีและข้อเสียถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง	ก่อน	3.30	0.63	ปานกลาง	3.68*	<.01
		หลัง	4.04	0.64	ดี		

จากตาราง 14 พบว่า สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการสื่อสารหลังจากใช้รูปแบบอยู่ในระดับดี เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับก่อนและหลังจากการใช้รูปแบบ พบว่า นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการสื่อสาร สูงขึ้นกว่าก่อนใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
วิชาเอกพลศึกษา

ลำดับ	ด้านความสามารถในการสื่อสาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านรูปแบบการเรียนการสอน				
1	รูปแบบการเรียนการสอนทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชา	4.27	0.64	มาก
2	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับลักษณะวิชาและวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้	4.23	0.73	มาก
3	รูปแบบการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนรับข้อมูลต่างๆ ได้อย่างเข้าใจด้วยตนเอง	4.23	0.68	มาก
4	รูปแบบการเรียนการสอนทำให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาอื่นๆ ได้	4.27	0.69	มาก
5	รูปแบบการเรียนการสอนทำให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น	4.23	0.77	มาก
6	รูปแบบการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนกล้าแสดงออกในการสื่อสารมากขึ้น	4.17	0.75	มาก
7	รูปแบบการเรียนการสอนทำให้การสื่อสารกับเพื่อนในห้องเรียนเพิ่มมากขึ้น	4.40	0.62	มาก
8	รูปแบบการสอนส่งเสริมทักษะการสื่อสารให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.33	0.71	มาก
รวม		4.27	0.05	มาก
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้				
1	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	4.37	0.72	มาก
2	นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนการเรียนรู้โดยผ่านการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น	4.40	0.67	มาก
3	ส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในการรับ-ส่งข้อมูลกิจกรรมการเรียนรู้	4.20	0.81	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ลำดับ	ด้านความสามารถในการสื่อสาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4	นักเรียนกล้าแสดงทางความคิดผ่านการสื่อสารในการถาม-ตอบ	4.23	0.77	มาก
5	นักเรียนแสดงออกในการสื่อสารด้วยความมั่นใจ	4.17	0.79	มาก
6	นักเรียนสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับในกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง	4.00	0.69	มาก
7	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมนักเรียนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.37	0.81	มาก
8	มีความหลากหลายในกิจกรรมการเรียนรู้	4.33	0.80	มาก
รวม		4.26	0.05	มาก
ด้านประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม				
1	นักเรียนพึงพอใจบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.20	0.81	มาก
2	นักเรียนมีความรับผิดชอบในกิจกรรมของตนเอง	3.90	0.71	มาก
3	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในกิจกรรมการเรียนรู้	4.27	0.91	มาก
4	นักเรียนมีความเป็นอิสระมากขึ้นในกิจกรรมการเรียนรู้	4.23	0.90	มาก
5	นักเรียนสามารถสร้างสรรค์การรับส่งข้อมูลที่หลากหลาย	4.30	0.84	มาก
6	นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในการเป็นผู้นำและผู้ตาม	4.30	0.75	มาก
7	รูปแบบการเรียนการสอนทำให้การสื่อสารกับเพื่อนในห้องเรียนมากขึ้น	4.50	0.63	มากที่สุด
8	รูปแบบการสอนทำให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.43	0.68	มาก
รวม		4.27	0.10	มาก

จากตาราง 15 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ในด้านรูปแบบการเรียนการสอนสูงสุด ($\bar{X}$ =

4.27, $S = 0.05$) รองลงมา คือด้านประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{x} = 4.27$, $S = 0.10$) และด้านกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในลำดับที่ 3 ($\bar{x} = 4.26$, $S = 0.05$) โดยทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ผู้วิจัยได้ประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เพื่อหาความต้องการจำเป็นในการพัฒนา พบว่า สมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการสื่อสาร เป็นประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการพัฒนาจึงจำเป็นในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ได้พัฒนาจากผลการวิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของอาจารย์ผู้สอนสำหรับการให้ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นจึงดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบด้วยผู้เชี่ยวชาญ แล้วจึงนำไปทดลองใช้ในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในเทอมที่ 1 ปีการศึกษา พ.ศ.2562 ด้านความสามารถในการสื่อสาร ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ผู้สอน และนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา เพื่อหาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) หลังจากได้ผลการดำเนินการแล้ว สามารถสรุปผลการดำเนินงานโดยแบ่งหัวข้อการสรุปผลดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ดังนี้

1. ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ดังนี้

1.1 สมรรถนะสำคัญของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.33$, $S = 0.05$) และในข้อที่ 5 นักเรียนสามารถอธิบายให้เพื่อนเกิดความเข้าใจในหลักการและเหตุผลในกิจกรรมการเรียนรู้ได้ พบว่ามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.17$, $S = 0.72$) อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่ 4 นักเรียนสามารถได้ตอบสื่อสารในกิจกรรมการเรียนรู้กับครูผู้สอนได้ พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.70$, $S = 0.63$) อยู่ในระดับดี

1.2 สมรรถนะสำคัญของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการคิด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.45$, $S = 0.12$) โดยในข้อที่ 2 นักเรียนสามารถสังเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.04$, $S = 0.47$) อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ข้อที่ 9 พบว่า นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.96$, $S = 0.64$) อยู่ในระดับดี

1.3 สมรรถนะสำคัญของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.42$, $S = 0.05$) โดยข้อที่ 8 นักเรียนมีกระบวนการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนพร้อมทั้งสรุปให้ผู้อื่นเกิดความเข้าใจได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.26$, $S = 0.86$) อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ข้อที่ 2 พบว่า นักเรียนกล้าที่จะเผชิญกับอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดจากกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หลักการและเหตุผลค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.70$, $S = 0.82$) อยู่ในระดับดี

1.4 สมรรถนะสำคัญของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 3.54$, $S = 0.11$) โดยในข้อที่ 2 นักเรียนเกิดการเรียนรู้และแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ อย่างต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.30$, $S = 0.88$) อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ข้อที่ 8 นักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.83$, $S = 0.58$) อยู่ในระดับดี

1.5 พบว่า สมรรถนะสำคัญของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 3.60$, $S = 0.08$) โดยในข้อที่ 8 นักเรียนใช้เทคโนโลยีบนพื้นฐานจรรยาบรรณที่เหมาะสมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.39$, $S = 0.72$) อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ข้อที่ 7 พบว่า นักเรียนรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีในกิจกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการทำงานตามความต้องการได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.87$, $S = 0.63$) อยู่ระดับดี

เมื่อพิจารณาผลการประเมินสมรรถนะโดยเรียงลำดับจากรายด้านพบว่า ด้านความสามารถในการสื่อสาร เท่ากับ 3.33 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา เท่ากับ 3.42 ด้าน

ความสามารถในการคิด เท่ากับ 3.45 ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เท่ากับ 3.54 และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เท่ากับ 3.60 ตามลำดับ

2. จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาบทสรุปร่วมกัน ประกอบด้วย 1) การเตรียมรับสาร 2) การรับสาร 3) การจัดกระทำข้อมูล 4) การนำเสนอและการส่งสาร 5) การสรุปและสรุปปฏิบัติ 6) จุดประสงค์การเรียนรู้ 7) เนื้อหา 8) กิจกรรม 9) การวัดและประเมินผล แล้วนำมาเป็นแนวทางการออกแบบและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร จากการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจึงสามารถสรุปองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1.หลักการ 2.จุดมุ่งหมาย 3.เนื้อหาของการเรียนการสอน 4.กระบวนการเรียนการสอน 5.สื่อกิจกรรมการเรียนการสอน และ 6.การวัดประเมินผล โดยรูปแบบการเรียนการสอนที่ออกแบบและพัฒนาขึ้นอยู่ในองค์ประกอบที่ 4 กระบวนการเรียนการสอน ซึ่งมี 5 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นเตรียมการรับสาร 2. ขั้นการรับสาร 3. การจัดกระทำข้อมูล 4. ขั้นการนำเสนอและการส่งสาร 5. ขั้นสรุปการเรียนรู้ จากการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.56$, $S = 0.10$) และพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Item Objective Congruence) ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 จึงถือว่าโครงสร้างรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา มีความสอดคล้องกันเป็นไปตามที่เกณฑ์กำหนดไว้

การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา มีประสิทธิภาพกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา

3. ผลของรูปแบบรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา

3.1 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถใน

การสื่อสารหลังจากใช้รูปแบบอยู่ในระดับดี เมื่อนำมาเปรียบเทียบก่อนและหลังจากการใช้รูปแบบพบว่า นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการสื่อสาร สูงขึ้นกว่าก่อนใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

3.2 ความพึงพอใจของนักเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ในด้านรูปแบบการเรียนการสอนสูงสุด ($\bar{x} = 4.27$, $S = 0.05$) รองลงมา คือด้านประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{x} = 4.27$, $S = 0.10$) และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ที่อยู่ในลำดับที่ 3 ($\bar{x} = 4.26$, $S = 0.05$) โดยทุกด้านอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากสรุปผลรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้ ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่จำเป็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา พบว่า สมรรถนะสำคัญของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านความสามารถในการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยเฉพาะในหัวข้อ “นักเรียนสามารถอธิบายให้เพื่อนเกิดความเข้าใจในหลักการและเหตุผลในกิจกรรมการเรียนรู้ได้” มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดจากทั้งหมด 10 หัวข้อ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนขาดทักษะในการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ของตนเอง สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษาและบุคคลทั่วไปการสื่อสารนั้นเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตตลอดชีวิต Sinclair (1994) กล่าวไว้ว่า การสื่อสารเป็นกิจกรรมหรือกระบวนการส่งข้อมูลข่าวสารไปยังบุคคลหรือสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ โดยใช้สัญญาณ เช่น การพูด การเคลื่อนไหวร่างกาย หรือสัญญาณวิทยุ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ต้องอาศัยการสื่อสารเป็นปัจจัยหลักในการถ่ายทอดเรื่องราวจากแหล่งหนึ่งไปสู่แหล่งหนึ่ง นักเรียนจึงต้องมีประสบการณ์และรู้จักเลือกใช้วิธีการการสื่อสารที่เหมาะสมกับแต่ละโอกาสจะช่วยให้กระบวนการสื่อสารแต่ละครั้งประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพในการเรียนที่ดีมีจุดสำคัญคือ การจูงใจให้ผู้รับและผู้ส่งปรับเข้าหากันสื่อสารกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ การแสดงความคิดเห็นระหว่างกันตลอดจนการแสดงท่าทีความรู้สึกต่าง ๆ ระหว่างบุคคล ซึ่งจะต้องมีทั้งผู้ส่งสาร ตัวสารและผู้รับสารด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้ถ้อยคำ กริยาท่าทางหรือเครื่องหมายอันเป็นสัญลักษณ์ของข่าวสาร เป็นต้น (จ้อย นันทวิวัฒน์, 2515) และ (สมบุญธน์ สงวนญาติ, 2534) และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียน

สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) (2554) ที่กำหนดให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพสามารถสื่อสารภาษาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ตามที่ต้องการ

2. ผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร จากการศึกษาค้นคว้าหลักการ ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ และทฤษฎีการสื่อสารต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยสังเคราะห์ทฤษฎีด้านการสื่อสารพบว่ามีองค์ประกอบ 4 ด้านที่สำคัญ ได้แก่ 1.ผู้ส่ง (Source) 2.ข้อมูลข่าวสาร (Message) 3.ช่องทางในการส่ง (Channel) 4.ผู้รับ (Receiver) (Berio, 1960; Schramm, 1954; Shannon, 1949) ซึ่งรูปแบบการสอนเป็นแบบแผนการดำเนินการเรียนการสอนที่มีลักษณะแตกต่างจากการเรียนการสอนทั่วไปอยู่ 4 ประการ คือ 1.รูปแบบการสอนได้รับการออกแบบโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบการสอน 2.รูปแบบการสอนประกอบด้วยขั้นตอนการเรียนการสอนเฉพาะที่กำหนดขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ของรูปแบบการสนั่น 3.รูปแบบการสอนมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ 4.รูปแบบการสอนได้รับการส่งเสริมด้วยทฤษฎีการจูงใจ (Eggen & Kauchak, 2006) และจากสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านภายหลังจากการอุปนัยสรุป คำหลัก 9 คำหลักคือ 1.จุดประสงค์การเรียนรู้ 2.เนื้อหา 3.กระบวนการเรียนรู้ 4.การวัดประเมินผล 5. การเตรียมรับสาร 6.การรับสาร 7.การจัดกระทำข้อมูล 8.การนำเสนอข้อมูลและสื่อสาร 9.การสรุปและสรุปปฏิบัติ จึงนำมาใช้ในการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนในครั้งนี้มีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ 5 ขั้นตอน คือ 1. หลักการ 2. จุดมุ่งหมาย 3. เนื้อหาของการเรียนการสอน 4 กระบวนการเรียนการสอน 5. สื่อกิจกรรมการเรียนการสอน และ6. การวัดและการประเมินผล โดยในขั้นกระบวนการวิธีการสอนได้แบ่งขั้นตอน 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการรับสาร, ขั้นที่ 2 ขั้นการรับสาร, ขั้นที่ 3 การจัดกระทำข้อมูล, ขั้นที่ 4 การนำเสนอและการสื่อสาร และขั้นที่ 5 สรุปการเรียนรู้ ในการศึกษาพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา ผลการศึกษา พบว่า องค์ประกอบการเรียนการสอนพลศึกษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือ 1) หลักการ แนวคิด และทฤษฎีการเรียนรู้ 2) วัตถุประสงค์3) ขั้นตอนการเรียนการสอน 4) กิจกรรมการเรียนการสอนและ 5) การวัดและการประเมินผล (เกียรติวัฒน์ วัชฎากาญจน์ และคณะ, 2013) และได้สอดคล้องกับ ยศวัฒน์ เชื้อจันอัด (2558) การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้พลศึกษาด้านทักษะปฏิบัติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้พลศึกษาด้านทักษะปฏิบัติสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบคือ 1. แนวคิด

และทฤษฎีพื้นฐาน 2. วัตถุประสงค์ 3. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้มี 6 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นการเตรียมความพร้อม ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำ ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงผล ขั้นที่ 5 ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ ขั้นที่ 6 ขั้นสรุปผล 4. ระบบสังคม 5. หลักการตอบสนอง 6. ระบบสนับสนุน ภายหลังผู้วิจัยได้ทำการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านผลรวมความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งได้สอดคล้องกับชรอยวรรณ ประเสริฐผล และคณะ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. จึงได้ทำการศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการสื่อสารเป็นเวลา 8 สัปดาห์ พบว่าความคิดเห็นด้านสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการสื่อสาร เปรียบเทียบก่อนและหลังการใช้รูปแบบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเพราะรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา ทั้ง 6 องค์ประกอบ และ 5 ขั้นตอน มีความเหมาะสมต่อการเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนโดยเฉพาะในขั้นตอนการวิธีการสอนที่ได้แบ่งขั้นตอนออกเป็น 5 ขั้นตอนนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการรับสาร, ขั้นที่ 2 ขั้นการรับสาร, ขั้นที่ 3 การจัดกระทำข้อมูล, ขั้นที่ 4 การนำเสนอและการส่งสาร และขั้นที่ 5 สรุปการเรียนรู้ ซึ่งทั้ง 5 ขั้นมีการลำดับขั้นตอนเป็นรูปธรรมและสามารถสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทำให้นักเรียนได้เรียนรู้และเกิดความเข้าใจในกิจกรรมการเรียนรู้ด้านความสามารถในการสื่อสารมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนิสิตในระดับอุดมศึกษา เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการทำงานเป็นทีม ของการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดีมาก 88% และมีความสามารถในการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับดี 4.31 (รัฐพล ประดับเวทย์, 2551) และการพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า หลังจากจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบผู้เรียนมีการ

เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้านภาษาและวาทกรรม กิจกรรมและการปฏิบัติ ความสัมพันธ์และสังคมดีขึ้นและเพิ่มขึ้นในแต่ละวงรอบของการวิจัย (สิทธิชัย ชมพูปาพย์, 2554) และหลังยุติการวิจัยแล้วผู้เรียนยังใช้การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร นักเรียนมีความพึงพอใจด้านรูปแบบการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านด้านประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมาก เพราะรูปแบบกิจกรรมมีความหลากหลายส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมและทำให้นักเรียนได้สื่อสารกับเพื่อนในห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นผู้วิจัยได้นำหลักทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนรู้แบบกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความแตกต่างกันประมาณ 3-6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่มจะเน้นให้ผู้เรียนช่วยกันในการเรียนรู้ร่วมกันเกิดการสื่อสารระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม สอดคล้องกับ ชบา ชีทอง (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพศศึกษา ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา ผลการทดลองใช้หลักสูตรหน้าร่องและทดลองในสถานการณ์จริงพบว่าทั้งสองกลุ่มมี ความรู้เรื่องเพศศึกษาและเจตคติที่ดีต่อเรื่องเพศศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้เพศศึกษาและมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร ในขั้นตอนการรับสารผู้สอนควรจัดเตรียมเนื้อหาและกิจกรรมในขั้นนี้ให้ชัดเจนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกิดความมั่นใจในการนำเสนอส่งสารต่างๆ ทำให้สามารถร่วมมือในกระบวนการเรียนการสอนในขั้นต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านความสามารถในการสื่อสาร ขั้นที่ 4 การนำเสนอและการส่งสาร ผู้สอนควรให้ความสำคัญเพราะเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะแสดงความสามารถในการสื่อสารออกมาครูผู้สอนสามารถประเมินผู้เรียนจากการสังเกตในเบื้องต้นและหากพบว่าผู้เรียนยังไม่บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้

ครูผู้สอนสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับประกอบคำชี้แนะให้กับผู้เรียนในการนำไปพัฒนาปรับปรุงตนเองในครั้งต่อไป

3. จากการวิจัยพบว่านักเรียนพึงพอใจในรูปแบบการเรียนการสอนที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการสื่อสารกับเพื่อนในห้องเรียนมากขึ้นมากที่สุด ครูผู้สอนจึงควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนองตอบต่อความสนใจของผู้เรียนในช่วงเวลาเรียน โดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อการเรียนรู้แบบร่วมมือ ก็จะช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เพิ่มขึ้นได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้คือ รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา มุ่งเน้นศึกษาด้านความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน เพียงด้านเดียว จึงควรได้รับการพัฒนาต่อยอดงานวิจัยในสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในด้านอื่นๆ คือ ด้านความสามารถในการคิด ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อจะได้มีรูปแบบการเรียนการสอนที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนครบทั้ง 5 ด้าน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551

บรรณานุกรม

- Berio, D. K. (1960). *The Process of Communication*. New York: Holt, Rinehart and Winston: Inc.
- Boyatzis, R. E. (1982). *The competent manager: A model for effective performance*: John Wiley & Sons.
- Canturk-Gunhan, B., & Baser, N. (2009). The Effect of Problem Based Learning on Students' Critical Thinking Skills. *Journal of Turkish Educational Sciences*, 7(2), 451-482.
- Dick, W., Carey, L., & Carey, J. (1996). Introduction to instructional design. *The systematic design of instruction*, 4, 2-12.
- Eggen, P. D., & Kauchak, D. P. (2006). *Strategies and models for teachers: Teaching content and thinking skills*: Pearson/Allyn and Bacon.
- Elshafei, D. (2000). A comparison of problem-based and traditional learning in algebra II.
- Gibson, L. A. (2000). *Phases of Learning During Action Learning Experiences: An Exploratory Study*. Georgia State University.
- Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Holubec, E. J. (1994). *The new circles of learning: Cooperation in the classroom and school*: ASCD.
- Joyce, B. R., Weil, M., & Calhoun, E. (1986). *Models of teaching* (Vol. 499): Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Keeves, J. P., & Adams, D. (1997). Comparative methodology in education. *Educational Research, Methodology and Measurement: An International Handbook*, 31-41.
- Kennedy, P. W., & Dresser, S. (2005). Creating a competency-based workplace. *Benefits and Compensation Digest*, 42(2), 20-23.
- Klausmeier, H. J. (1992). Concept learning and concept teaching. *Educational Psychologist*, 27(3), 267-286.
- Kruse, K. (2002). Introduction to instructional design and the ADDIE model. Retrieved January, 26, 2005.
- McClelland, D. C. (1993). The concept of competence. *Spencer, LM/Spencer, S. (1993): Competence at work: Models for Superior Performance*, New York, 3-8.

- Nadler, D. A. (1980). Role of models in organizational assessment. *Lawler, EE, Nadler, DA and Canmann, C.(1980) Organisational assessment, perspectives on the measurement of organizational behaviour and the quality of life. New York: John Wiley and Sons.*
- Pedersen, S. J. (2000). *Cognitive modeling during problem-based learning: The effects of a hypermedia expert tool*: The University of Texas at Austin.
- Ramsden, P. (1993). Theories of learning and teaching and the practice of excellence in higher education. *Higher Education Research and Development*, 12(1), 87-97.
- Robbins, S. P. (1993). *Organizational Behavior: Concepts, Controversies, and Applications*, 6/E: Capital Cities/ABC Video Enterprises, Incorporated.
- Schramm, W. (1954). How communication works. *The process and effects of mass communication*, 3-26.
- Seels, B., & Glasgow, Z. (1990). *Exercises in instructional design*: Merrill Publishing Company.
- Shannon, C. E. (1949). *The Mathematical Theory of Communication*. By CE Shannon and Warren Weaver: Urbana.
- Sinclair, J. M. (1994). *Collins English Dictionary*: HarperCollins.
- Stoker, S. V. (1999). Physical and Health Education Curriculums: Middle School Students Attitudes Toward a Collaborative Approach. *Dissertation Abstracts International*, 37(01).
- Tipps, C. R. (1988). *Effectiveness of Teaching Methods (group Vs. Individualized) on Secondary Age Females in the Physical Education Environment*. West Virginia University.
- Willer, D. (1967). *Scientific sociology; theory and method*: Prentice Hall.
- Williams, K. M. (2003). Writing about the problem-solving process to improve problem-solving performance. *The Mathematics Teacher*, 96(3), 185-187.
- Williams, R., Saarinen-Rahikka, H., & Norman, G. R. (1995). Self-directed learning in problem-based health sciences education. *Academic Medicine*.
- กชพร ดีการกล. (2558). พฤติกรรมการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมผ่านระบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตตามแนวความคิดการเรียนรู้แบบนวัตน์ของบุคลากรทางการศึกษา. *Veridian E-Journal*(8(2)), 1-14.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2545*.

- กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิจพาณิชเจริญ, เ. (2552). ศึกษาสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- กิตติมา สุรสนธิ. (2548). ความรู้ทางการศึกษา. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์: กรุงเทพมหานคร.
- เกียรติวัฒน์ รัชฎาภาญจน์ และคณะ) .2013). THE DEVELOPMENT OF INSTRUCTIONAL MODEL FOR PHYSICAL EDUCATION FOR PROFESSIONAL TEACHERS, STUDENT IN INSTITUTE OF PHYSICAL EDUCATION. วารสาร คณะ พลศึกษา, 1.
- จ้อย นันทวิจิตรินทร์. (2515). แบบบรรณานุกรมและเชิงอรรถ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เจริญ ศาสตราหา. (2539). ความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการสอนวิชา พลศึกษา. (มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- ชบา ชีทอง. (2559). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพศศึกษาด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของ นักศึกษาศาสนาการพลศึกษา. วารสารควบคุมโรค(3).
- ชรอยวรรณ ประเสริฐผล และคณะ. (2556). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ใหม่โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา. JOURNAL OF EDUCATION NARESUAN UNIVERSITY, 15(5), 43-53.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2537). วิธีการและสื่อการฝึกอบรมแบบการพัฒนาโครงการจากกรณีงาน. ประมวล สาระชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการฝึกอบรม, หน่วยที่9 หน้า 45-102
- ชิตินทรีย์ บุญมา. (2552). รูป แบบ การ เรียน การ สอน พลศึกษา โดยใช้ หลักการ เรียน รู้ ของ สมอง เป็น ฐาน เพื่อ พัฒนาการ เรียน รู้ และ สมรรถภาพ ทาง กาย ที่ สัมพันธ์ กับ ทักษะ ของ นักเรียน ประถม ศึกษา ปี ที่ 1. จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- เดชา เดชะวัฒน์ไพศาล. (2543). Competency-based Human Resource Management. วารสารการบริหารคน, 21, 11-18.
- ติศนา แคมมณี. (2550). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: ด้านสุขภาพการพิมพ์.
- ติศนา แคมมณี. (2553). ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธนวดี บุญลือ. (2539). แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการสื่อสาร นนทบุรี: สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ประคอง กรรณสูตร. (2538). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรทิพย์ ไชยใส. (2556). การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการ

ประเมินการเรียนรู้ ของนิสิตครูเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

เพ็ญศรี พงษ์ประภาพันธ์ และคณะ. (2544). สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีกรุงเทพมหานคร. Nursing

Journal of The Ministry of Public Health, 21(2), 29-38.

ยศววัฒน์ เชื้อจันอัด. (2558). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้พลศึกษาด้านทักษะปฏิบัติ สำหรับนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม(2).

รัฐพล ประดับเวทย์. (2551). การพัฒนาการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อส่งเสริม

ความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนิสิตในระดับอุดมศึกษา. วารสาร วิชาการ ศึกษา

ศาสตร์, 9(1).

วรรณิ์ แกมเกตุ. (2551). วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

วรากรณ์ สามโกเศศ. (2542). โลกนี้ไม่มีอะไรฟรี. กรุงเทพฯ: มติชน.

ศุภชาติ พงษ์ขาว. (2553). ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษา ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ใน

เขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ปีการศึกษา 2551. (มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทร

วิโรฒ, กรุงเทพฯ.

สมบุรณ์ สงวนญาติ. (2534). เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชา พัฒนา ตำราและ

เอกสารทางวิชาการ, หน่วยศึกษานิเทศก์, กรมการฝึกหัดครู.

สิทธิชัย ชมพูปาพย์. (2554). การพัฒนาพฤติกรรมการเรียนการสอนเพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ของครูและนักเรียนในโรงเรียนส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์โดยใช้

การวิจัยปฏิบัติการเชิงวิพากษ์. (ปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต), บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

สุกัญญา วัศมีธรรมโชติ. (2547a). Competency: เครื่องมือการบริหารที่ปฏิเสธไม่ได้ (Vol. 53). กรุงเทพฯ:

โปรดักทิวิตี้ เวิลด์ (Productivity World).

สุกัญญา รัชมีธรรมโชติ. (2547b). เครื่องมือการบริหารที่ปฏิเสธไม่ได้. Productivity.

ภาคผนวก ก

การหาคุณภาพแบบสอบถามความคิดเห็นด้านสมรรถนะสำคัญของนักเรียนที่จำเป็น
ของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา

ตาราง 16 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นด้านสมรรถนะสำคัญ
ของผู้เรียนที่จำเป็นของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา

ที่	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่จำเป็นของนักเรียน วิชาเอกพลศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
		1	2	3	4	5		
1	ความสามารถในการสื่อสาร							
	1.1 นักเรียนมีความสามารถในการรับและส่งข่าวสารใน กิจกรรมการเรียนรู้	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	1.2 นักเรียนสามารถใช้ภาษาถ่ายทอดความคิดของ ตนเองภายหลังจากการรับและส่งข่าวสารในกิจกรรมการ เรียนรู้	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	1.3 นักเรียนสามารถอธิบายหรือแลกเปลี่ยนความรู้ความ เข้าใจในกิจกรรมการเรียนรู้พร้อมยกตัวอย่างประกอบได้	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	1.4 นักเรียนสามารถได้ตอบสื่อสารในกิจกรรมการเรียนรู้ กับครูผู้สอนได้	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	1.5 นักเรียนสามารถอธิบายให้เพื่อนเกิดความเข้าใจใน หลักการและเหตุผลในกิจกรรมการเรียนรู้ได้	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	1.6 นักเรียนสามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องที่และ เป็นประโยชน์ต่อตนเองได้	1+	-1	1+	1+	1+	4	0.8
	1.7 นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้เกิด ความรู้ใหม่ต่อตนเองและผู้อื่นได้	1+	0	1+	1+	1+	4	0.8
	1.8 นักเรียนคำถึงผลกระทบของการรับข้อมูลข่าวสาร ต่างๆเกี่ยวกับการเรียนสอนที่มีต่อตนเองและผู้อื่นอย่างมี ประสิทธิภาพ	1+	0	1+	0	1+	3	0.6
	1.9 นักเรียนสามารถสื่อสารให้กับผู้อื่นเกิดความเข้าใจใน กิจกรรมการเรียนรู้	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	1.10 นักเรียนสามารถอธิบายให้เห็นทั้งข้อดีและข้อเสียที่ ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง	-1	0	1+	1+	+1	2	0.4

ตาราง (ต่อ)

ที่	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่จำเป็นของนักเรียน วิชาเอกพลศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
		1	2	3	4	5		
2	ความสามารถในการคิด							
	2.1 นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ได้	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	2.2 นักเรียนสามารถสังเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ได้	1+	1+	1+	1+	0	4	0.8
	2.3 นักเรียนเกิดกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ ต่อ กิจกรรมการเรียนรู้	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	2.4 นักเรียนสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณในกิจกรรม การเรียนรู้รูปแบบต่างๆ	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	2.5 นักเรียนสามารถใช้กระบวนการคิดสิ่งใหม่ที่น่าสนใจ ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองได้	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	2.6 นักเรียนเรียบเรียงข้อมูลจากครูผู้สอนแล้วนำมาคิด อย่างเป็นระบบได้อย่างสมเหตุสมผล	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	2.7 นักเรียนเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ที่นำไปสู่การ สร้างองค์ความรู้ที่หลากหลาย	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	2.8 นักเรียนใช้สื่อสารสนเทศในการตัดสินใจในกิจกรรม การเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	2.9 นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา	1+	1+	1+	0	1+	4	0.8
	2.10 นักเรียนมีกระบวนการคิดและนำมาใช้ปรับตัวเข้า กับสังคมได้อย่างเหมาะสม	1+	1+	1+	1+	+1	5	1

ตาราง (ต่อ)

ที่	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่จำเป็นของนักเรียน วิชาเอกพลศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
		1	2	3	4	5		
3	ความสามารถในการแก้ปัญหา							
	3.1 นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองได้	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	3.2 นักเรียนกล้าที่จะเผชิญกับอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดจากกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หลักการและเหตุผล	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	3.3 นักเรียนมีคุณธรรมในตนเองต่อการรับข้อมูลสารสนเทศในการแก้ปัญหา	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	3.4 นักเรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ในกระบวนการต่างๆ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในกิจกรรมการเรียนรู้	1+	0	1+	0	1+	3	0.6
	3.5 นักเรียนแสวงหาความรู้แล้วนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองในการป้องกันและแก้ไขปัญหา	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	3.6 นักเรียนมีความสามารถในการตัดสินใจและคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นตามมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	3.7 นักเรียนมีความเข้าใจต่อวิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้	0	1+	1+	1+	1+	4	0.8
	3.8 นักเรียนมีกระบวนการแก้ปัญหาอย่างมีขั้นตอนพร้อมทั้งสรุปให้ผู้อื่นเกิดความเข้าใจได้	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	3.9 นักเรียนสามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	3.10 นักเรียนชี้ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการแก้ไขปัญหาที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางตรงและทางอ้อมได้	1+	1+	1+	1+	+1	5	1

ตาราง (ต่อ)

ที่	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่จำเป็นของนักเรียน วิชาเอกพลศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
		1	2	3	4	5		
4	ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต							
	4.1 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ	1+	0	1+	1+	1+	4	0.8
	4.2 นักเรียนเกิดการเรียนรู้และแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ อย่างต่อเนื่อง	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	4.3 นักเรียนมีวิธีการในการศึกษาหาความรู้ที่ตนเองสนใจเพิ่มเติมได้	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	4.4 นักเรียนมีการเรียนรู้พร้อมทั้งเปิดประสบการณ์ใหม่ๆ ในการอยู่ร่วมกันในสังคม	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	4.5 นักเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	4.6 นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อลดความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	4.7 นักเรียนสามารถจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นกับในสถานการณ์ซับซ้อนได้	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	4.8 นักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	4.9 นักเรียนรู้จักการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	4.10 นักเรียนเกิดความเข้าใจในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข	1+	1+	1+	1+	+1	5	1

ตาราง (ต่อ)

ที่	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่จำเป็นของนักเรียน วิชาเอกพลศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
		1	2	3	4	5		
5	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี							
	5.1 นักเรียนสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ในกิจกรรมการเรียนรู้	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	5.2 นักเรียนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	5.3 นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพื่อการพัฒนาตนเอง	1+	0	1+	0	1+	3	0.6
	5.4 นักเรียนสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	5.5 นักเรียนเลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารและนำมาปรับใช้กับตนเองได้อย่างเหมาะสม	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	5.6 นักเรียนเลือกใช้เทคโนโลยีในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	5.7 นักเรียนรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีในกิจกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการทำงานตามความต้องการได้	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	5.8 นักเรียนใช้เทคโนโลยีบนพื้นฐานจรรยาบรรณที่เหมาะสมในกิจกรรมการเรียนรู้	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	5.9 นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในออกแบบกระบวนการเรียนรู้	1+	1+	1+	1+	1+	5	1
	5.10 นักเรียนมีคุณธรรมในการใช้เทคโนโลยี	1+	0	1+	1+	0	3	0.6

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบสอบถามความคิดเห็นด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่จำเป็นของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา

ความสามารถในการสื่อสาร		ความสามารถในการคิด		ความสามารถในการแก้ปัญหา		ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต		ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	
ข้อที่	r	ข้อที่	r	ข้อที่	r	ข้อที่	r	ข้อที่	r
1	0.58	1	0.61	1	0.73	1	0.68	1	0.75
2	0.80	2	0.47	2	0.76	2	0.85	2	0.72
3	0.45	3	0.67	3	0.74	3	0.66	3	0.69
4	0.69	4	0.66	4	0.78	4	0.64	4	0.66
5	0.73	5	0.74	5	0.70	5	0.76	5	0.84
6	0.64	6	0.58	6	0.70	6	0.79	6	0.70
7	0.44	7	0.50	7	0.85	7	0.66	7	0.85
8	0.48	8	0.65	8	0.84	8	0.57	8	0.80
9	0.60	9	0.45	9	0.85	9	0.74	9	0.71
10	0.55	10	0.64	10	0.80	10	0.77	10	0.75
$\alpha = 0.97$									

การวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบสอบถามความคิดเห็นด้านสมรรถนะที่จำเป็นของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา ดังนี้

1. ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.44 - 0.85
2. ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

ภาคผนวก ข

การหาคุณภาพเครื่องมือรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา

รายการ	$\bar{X}$	S	ระดับ
1. ความเป็นมารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความเหมาะสม	4.40	0.49	มาก
2. แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่นำไปสู่กรอบความคิดของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความเหมาะสม	4.40	0.49	มาก
3. รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนสมควรได้รับการพัฒนาหลักสูตร	4.80	0.40	มากที่สุด
4. รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความเหมาะสมต่อแนวทางการแก้ปัญหา	4.80	0.40	มากที่สุด
5. รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความเป็นไปได้	4.60	0.49	มากที่สุด
6. จุดประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความเหมาะสม	4.60	0.49	มากที่สุด
7. จุดประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความชัดเจน	4.20	0.40	มาก
8. จุดประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความเป็นไปได้	4.40	0.80	มาก
9. เนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความเหมาะสม	4.40	0.49	มาก
10. เนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.60	0.49	มากที่สุด
11. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความเหมาะสม	4.60	0.49	มากที่สุด
12. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนมีความชัดเจน	4.60	0.49	มากที่สุด
13. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.60	0.49	มากที่สุด
14. กิจกรรมมีความเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	4.60	0.49	มากที่สุด
15. กิจกรรมมีความชัดเจนในกระบวนการ	4.80	0.40	มากที่สุด

ตาราง (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S	ระดับ
16. กิจกรรมสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.40	0.49	มาก
17. สื่อมีความเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้าง สมรรถนะสำคัญของนักเรียน	4.80	0.40	มากที่สุด
18. สื่อมีความชัดเจนในกระบวนการนำไปใช้	4.60	0.49	มากที่สุด
19. สื่อสามารถนำไปใช้ได้ในสถานการณ์จริง	4.60	0.49	มากที่สุด
20. การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อ เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	4.60	0.49	มากที่สุด
21. การวัดและประเมินผลครอบคลุมสิ่งที่ต้องประเมิน	4.20	0.75	มาก
22. การวัดและประเมินผลมีความเป็นไปได	4.80	0.40	มากที่สุด
23. การวัดและประเมินผลสามารถตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์ของ รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนได้	4.40	0.49	มาก

ตาราง 19 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของโครงสร้างรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC
	1	2	3	4	5		
1. ความสอดคล้องของแนวคิด ทฤษฎีกับหลักการของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1
2. ความสอดคล้องของหลักการกับจุดประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	1	0	1	1	1	4	0.8
3. ความสอดคล้องของหลักการกับเนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1
4. ความสอดคล้องของหลักการกับกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	1	0	1	1	1	4	0.8
5. ความสอดคล้องของหลักการกับสื่อของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	1	0	1	1	1	4	0.8
6. ความสอดคล้องของหลักการกับการวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1
7. ความสอดคล้องของจุดประสงค์กับเนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1
8. ความสอดคล้องของจุดประสงค์กับกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1
9. ความสอดคล้องของจุดประสงค์กับสื่อของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1
10. ความสอดคล้องของจุดประสงค์กับการวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1
11. ความสอดคล้องของเนื้อหากับกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1
12. ความสอดคล้องของเนื้อหากับสื่อของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC
	1	2	3	4	5		
13. ความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1
14. ความสอดคล้องของสื่อกับกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1
15. ความสอดคล้องของสื่อกับการวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1
16. ความสอดคล้องของการวัดและประเมินผลกับกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1

ภาคผนวก ค

การหาคุณภาพเครื่องมือแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาตามรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อ
เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษา
ตามรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถาม แผนที่ 1	$\bar{x}$	S	ระดับ
1. หัวเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	4.80	0.40	มากที่สุด
2. สารสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	4.80	0.40	มากที่สุด
3. สารสำคัญมีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
4. สารสำคัญมีความชัดเจนต่อประเด็นของหัวเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้	4.60	0.49	มากที่สุด
5. สารสำคัญมีความเหมาะสมกับเนื้อหาการจัดการเรียนรู้	4.60	0.49	มากที่สุด
6. จุดประสงค์การเรียนรู้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	4.60	0.80	มากที่สุด
7. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน	4.80	0.40	มากที่สุด
8. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
9. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้ในการบรรลุจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
10. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	4.80	0.40	มากที่สุด
11. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	4.60	0.49	มากที่สุด
12. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	4.40	0.80	มาก
13. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
14. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเนื้อหา ของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
15. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	4.60	0.49	มากที่สุด
16. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสามารถ นำไปใช้ได้จริง	5.00	0.00	มากที่สุด
17. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
18. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเนื้อหาของแผนการ จัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
19. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	4.80	0.40	มากที่สุด
20. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้จริง	5.00	0.00	มากที่สุด
21. สื่อมีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด

ตาราง (ต่อ)

ข้อคำถาม แผนที่ 1	$\bar{x}$	S	ระดับ
22. สื่อมีความเหมาะสมกับเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
23. สื่อมีความเหมาะสมกับกระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
24. สื่อมีความเหมาะสมกับกิจกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
25. สื่อมีความชัดเจนในกระบวนการนำไปใช้	5.00	0.00	มากที่สุด
26. สื่อสามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
27. การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
28. การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
29. การวัดและประเมินผลมีการกำหนดเกณฑ์อย่างเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
30. การวัดและประเมินผลสามารถตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษา
ตามรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถาม แผนที่ 2	$\bar{x}$	S	ระดับ
1. หัวเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สารสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สารสำคัญมีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
4. สารสำคัญมีความชัดเจนต่อประเด็นของหัวเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
5. สารสำคัญมีความเหมาะสมกับเนื้อหาการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
6. จุดประสงค์การเรียนรู้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	4.60	0.49	มากที่สุด
7. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน	4.80	0.40	มากที่สุด
8. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
9. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้ในการบรรลุจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
10. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
11. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	4.80	0.40	มากที่สุด
12. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
13. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
14. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเนื้อหา ของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
15. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
16. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสามารถ นำไปใช้ได้จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
17. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
18. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเนื้อหาของแผนการ จัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
19. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
20. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
21. สื่อมีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง (ต่อ)

ข้อคำถาม แผนที่ 2	$\bar{x}$	S	ระดับ
22. สื่อมีความเหมาะสมกับเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
23. สื่อมีความเหมาะสมกับกระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
24. สื่อมีความเหมาะสมกับกิจกรรม	4.80	0.40	มากที่สุด
25. สื่อมีความชัดเจนในกระบวนการนำไปใช้	5.00	0.00	มากที่สุด
26. สื่อสามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
27. การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
28. การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับผู้เรียน	4.80	0.40	มากที่สุด
29. การวัดและประเมินผลมีการกำหนดเกณฑ์อย่างเหมาะสม	4.80	0.40	มากที่สุด
30. การวัดและประเมินผลสามารถตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษา
ตามรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถาม แผนที่ 3	$\bar{x}$	S	ระดับ
1. หัวเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	4.80	0.40	มากที่สุด
2. สารสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	4.80	0.40	มากที่สุด
3. สารสำคัญมีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
4. สารสำคัญมีความชัดเจนต่อประเด็นของหัวเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
5. สารสำคัญมีความเหมาะสมกับเนื้อหาการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
6. จุดประสงค์การเรียนรู้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	4.80	0.40	มากที่สุด
7. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน	4.80	0.40	มากที่สุด
8. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
9. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้ในการบรรลุจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
10. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
11. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
12. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
13. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
14. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
15. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
16. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
17. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
18. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
19. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	4.80	0.40	มากที่สุด
20. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
21. สื่อมีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
22. สื่อมีความเหมาะสมกับเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง (ต่อ)

ข้อคำถาม แผนที่ 3	$\bar{x}$	S	ระดับ
23. สื่อมีความเหมาะสมกับกระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
24. สื่อมีความเหมาะสมกับกิจกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
25. สื่อมีความชัดเจนในกระบวนการนำไปใช้	5.00	0.00	มากที่สุด
26. สื่อสามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
27. การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	0.49	มากที่สุด
28. การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับผู้เรียน	4.60	0.49	มากที่สุด
29. การวัดและประเมินผลมีการกำหนดเกณฑ์อย่างเหมาะสม	4.80	0.40	มากที่สุด
30. การวัดและประเมินผลสามารถตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้	4.60	0.49	มากที่สุด

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษา
ตามรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถาม แผนที่ 4	$\bar{x}$	S	ระดับ
1. หัวเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สารสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สารสำคัญมีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4. สารสำคัญมีความชัดเจนต่อประเด็นของหัวเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
5. สารสำคัญมีความเหมาะสมกับเนื้อหาการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
6. จุดประสงค์การเรียนรู้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
7. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน	4.80	0.40	มากที่สุด
8. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
9. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้ในการบรรลุจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
10. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	4.80	0.40	มากที่สุด
11. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
12. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
13. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
14. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
15. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
16. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
17. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
18. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
19. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
20. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้จริง	5.00	0.00	มากที่สุด
21. สื่อมีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
22. สื่อมีความเหมาะสมกับเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง (ต่อ)

ข้อคำถาม แผนที่ 4	$\bar{x}$	S	ระดับ
23. สื่อมีความเหมาะสมกับกระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
24. สื่อมีความเหมาะสมกับกิจกรรม	4.80	0.40	มากที่สุด
25. สื่อมีความชัดเจนในกระบวนการนำไปใช้	5.00	0.00	มากที่สุด
26. สื่อสามารถนำไปใช้ได้ในสถานการณ์จริง	5.00	0.00	มากที่สุด
27. การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
28. การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับผู้เรียน	4.80	0.40	มากที่สุด
29. การวัดและประเมินผลมีการกำหนดเกณฑ์อย่างเหมาะสม	4.80	0.40	มากที่สุด
30. การวัดและประเมินผลสามารถตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษา
ตามรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถาม แผนที่ 5	$\bar{x}$	S	ระดับ
1. หัวเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สารสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สารสำคัญมีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4. สารสำคัญมีความชัดเจนต่อประเด็นของหัวเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
5. สารสำคัญมีความเหมาะสมกับเนื้อหาการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
6. จุดประสงค์การเรียนรู้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
7. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
8. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
9. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้ในการบรรลุจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
10. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
11. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	4.80	0.40	มากที่สุด
12. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
13. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
14. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเนื้อหา ของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
15. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
16. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสามารถ นำไปใช้ได้จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
17. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
18. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเนื้อหาของแผนการ จัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
19. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
20. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
21. สื่อมีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
22. สื่อมีความเหมาะสมกับเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง (ต่อ)

ข้อคำถาม แผนที่ 5	$\bar{x}$	S	ระดับ
23. สื่อมีความเหมาะสมกับกระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
24. สื่อมีความเหมาะสมกับกิจกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
25. สื่อมีความชัดเจนในกระบวนการนำไปใช้	5.00	0.00	มากที่สุด
26. สื่อสามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
27. การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
28. การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับผู้เรียน	4.80	0.40	มากที่สุด
29. การวัดและประเมินผลมีการกำหนดเกณฑ์อย่างเหมาะสม	4.80	0.40	มากที่สุด
30. การวัดและประเมินผลสามารถตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษา
ตามรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถาม แผนที่ 6	$\bar{x}$	S	ระดับ
1. หัวเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สาระสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สาระสำคัญมีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4. สาระสำคัญมีความชัดเจนต่อประเด็นของหัวเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
5. สาระสำคัญมีความเหมาะสมกับเนื้อหาการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
6. จุดประสงค์การเรียนรู้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
7. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
8. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
9. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้ในการบรรลุจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
10. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
11. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
12. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
13. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
14. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเนื้อหา ของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
15. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	4.80	0.40	มากที่สุด
16. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสามารถ นำไปใช้ได้จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
17. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
18. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเนื้อหาของแผนการ จัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
19. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
20. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
21. สื่อมีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
22. สื่อมีความเหมาะสมกับเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง (ต่อ)

ข้อคำถาม แผนที่ 6	$\bar{x}$	S	ระดับ
23. สื่อมีความเหมาะสมกับกระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
24. สื่อมีความเหมาะสมกับกิจกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
25. สื่อมีความชัดเจนในกระบวนการนำไปใช้	4.80	0.40	มากที่สุด
26. สื่อสามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
27. การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
28. การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
29. การวัดและประเมินผลมีการกำหนดเกณฑ์อย่างเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
30. การวัดและประเมินผลสามารถตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษา
ตามรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถาม แผนที่ 7	$\bar{x}$	S	ระดับ
1. หัวเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สารสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สารสำคัญมีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4. สารสำคัญมีความชัดเจนต่อประเด็นของหัวเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
5. สารสำคัญมีความเหมาะสมกับเนื้อหาการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
6. จุดประสงค์การเรียนรู้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
7. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
8. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
9. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้ในการบรรลุจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
10. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
11. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	4.80	0.40	มากที่สุด
12. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
13. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
14. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเนื้อหา ของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
15. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	4.80	0.40	มากที่สุด
16. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสามารถ นำไปใช้ได้จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
17. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
18. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเนื้อหาของแผนการ จัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
19. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
20. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
21. สื่อมีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง (ต่อ)

ข้อคำถาม แผนที่ 7	$\bar{x}$	S	ระดับ
22. สื่อมีความเหมาะสมกับเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
23. สื่อมีความเหมาะสมกับกระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
24. สื่อมีความเหมาะสมกับกิจกรรม	4.80	0.40	มากที่สุด
25. สื่อมีความชัดเจนในกระบวนการนำไปใช้	4.80	0.40	มากที่สุด
26. สื่อสามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
27. การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
28. การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับผู้เรียน	4.80	0.40	มากที่สุด
29. การวัดและประเมินผลมีการกำหนดเกณฑ์อย่างเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
30. การวัดและประเมินผลสามารถตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษา
ตามรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถาม แผนที่ 8	$\bar{x}$	S	ระดับ
1. หัวเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สาระสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สาระสำคัญมีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4. สาระสำคัญมีความชัดเจนต่อประเด็นของหัวเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
5. สาระสำคัญมีความเหมาะสมกับเนื้อหาการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
6. จุดประสงค์การเรียนรู้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
7. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน	4.60	0.49	มากที่สุด
8. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
9. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้ในการบรรลุจุดประสงค์กับแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
10. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
11. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
12. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
13. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
14. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเนื้อหา ของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
15. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
16. กระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสามารถ นำไปใช้ได้จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
17. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
18. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเนื้อหาของแผนการ จัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
19. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
20. กิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.80	0.40	มากที่สุด
21. สื่อมีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
22. สื่อมีความเหมาะสมกับเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง (ต่อ)

ข้อคำถาม แผนที่ 8	$\bar{x}$	S	ระดับ
23. สื่อมีความเหมาะสมกับกระบวนการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
24. สื่อมีความเหมาะสมกับกิจกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
25. สื่อมีความชัดเจนในกระบวนการนำไปใช้	5.00	0.00	มากที่สุด
26. สื่อสามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์จริง	5.00	0.00	มากที่สุด
27. การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
28. การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับผู้เรียน	4.80	0.40	มากที่สุด
29. การวัดและประเมินผลมีการกำหนดเกณฑ์อย่างเหมาะสม	4.80	0.40	มากที่สุด
30. การวัดและประเมินผลสามารถตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด

ตาราง 28 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสังเกตรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา ด้านความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนที่จำเป็น

หัวข้อ	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
		1	2	3	4	5		
ภาษากายและท่าทาง								
1. การแสดงท่าทาง	ไม่สามารถควบคุมร่างกายของตนเอง	1	1	1	0	0	3	0.6
	สามารถควบคุมร่างกายขณะทำการสื่อสารกับบุคคลอื่นได้	0	1	1	1	0	3	0.6
	สามารถควบคุมร่างกายและแสดงท่าทางประกอบการสื่อสารอย่างสอดคล้องเหมาะสม	1	1	1	1	0	4	0.8
2. น้ำเสียง	ไม่สามารถควบคุมน้ำเสียงของตนเอง	1	1	1	1	0	4	0.8
	สามารถควบคุมน้ำเสียงขณะทำการสื่อสารกับบุคคลอื่นได้	0	1	1	1	0	3	0.6
	สามารถควบคุมน้ำเสียงและมีการใช้น้ำเสียงหนักเบาที่เหมาะสมกับเนื้อหาและบุคคลผู้รับสาร	1	1	1	1	0	4	0.8
3. การประสานสายตา	ไม่สบตาหรือหลบตาขณะทำการสื่อสารกับบุคคลอื่น	0	1	1	0	1	3	0.6
	สามารถสื่อสารโดยใช้สายตาประกอบกันกับการสื่อสารได้บ้างเล็กน้อยแต่ยังคงไม่เป็นธรรมชาติ	1	1	1	1	1	5	1
	สามารถสื่อสารโดยใช้สายตาประกอบกันกับการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมและควบคุมได้เป็นธรรมชาติ	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง (ต่อ)

หัวข้อ	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
		1	2	3	4	5		
ทักษะการสื่อสาร								
4. การส่งสาร	ยังไม่สามารถส่งสาร ด้วยการพูดคุย เล่าอธิบาย บรรยายให้กับบุคคลอื่นเข้าใจได้	1	1	1	1	1	5	1
	สามารถส่งสารด้วยการพูดคุย เล่าอธิบาย บรรยายให้กับบุคคลอื่นเข้าใจประเด็นสำคัญบางส่วนได้	1	1	1	1	1	5	1
	สามารถส่งสารด้วยการพูดคุย เล่าอธิบาย บรรยายให้กับบุคคลอื่นเข้าใจประเด็นสำคัญได้อย่างครอบคลุม	1	1	1	0	1	4	0.8
5. การรับสาร	ยังไม่สามารถสรุปใจความสำคัญของสารที่ได้	1	1	1	1	1	5	1
	สามารถสรุปใจความสำคัญของสารที่ได้รับเพียงบางส่วน	1	1	1	1	1	5	1
	สามารถสรุปใจความสำคัญของสารที่ได้รับอย่างถูกต้อง ครบถ้วน	1	1	1	0	1	4	0.8
6. การโต้ตอบขณะสื่อสาร	ยังไม่สามารถวิเคราะห์สารที่ได้รับและโต้ตอบกลับไปยังผู้ส่งสารได้	1	1	1	1	0	4	0.8
	สามารถวิเคราะห์สารที่ได้รับและโต้ตอบกลับไปยังผู้ส่งสารได้ในระดับต้น	1	0	1	1	0	3	0.6
	สามารถวิเคราะห์สารที่ได้รับและโต้ตอบกลับไปยังผู้ส่งสารได้อย่างเหมาะสม ทันทีและเป็นธรรมชาติ	1	1	1	0	0	3	0.6
7. ความสามารถในการสื่อสาร	ยังไม่สามารถเลือกใช้ลักษณะคำพูด คำศัพท์ การจัดวางประโยคให้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ได้	1	1	1	0	1	4	0.8
	สามารถเลือกใช้ลักษณะคำพูด คำศัพท์ และจัดวางประโยคให้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ได้เพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง	1	1	1	1	0	4	0.8

ตาราง (ต่อ)

หัวข้อ	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
		1	2	3	4	5		
เนื้อหาของสาร								
	สามารถเลือกใช้ลักษณะคำพูด คำศัพท์ การจัดวางประโยคให้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ได้ดี	1	1	1	1	1	5	1
8. เนื้อหาของสาร	ไม่เป็นไปตามหลักการและเหตุผลของรายวิชา	0	1	1	0	1	3	0.6
	เป็นไปตามหลักการและเหตุผลของรายวิชาเพียงถูกต้องเพียงบางส่วน	0	1	1	1	0	3	0.6
	ครอบคลุมหลักการและเหตุผลของรายวิชาอย่างถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
9. การใช้คำศัพท์	ยังใช้คำศัพท์หรือมีการตีความหมายของศัพท์ในเนื้อหาเพื่อใช้ประกอบการสื่อสารยังไม่ถูกต้อง	1	1	1	0	1	4	0.8
	ใช้คำศัพท์หรือมีการตีความหมายของศัพท์ในเนื้อหาเพื่อใช้ประกอบ การสื่อสารถูกต้องเพียงบางส่วน	1	1	1	1	1	5	1
	ใช้คำศัพท์หรือมีการตีความหมายของศัพท์ในเนื้อหาเพื่อใช้ประกอบการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1
10. การวิเคราะห์เนื้อหา	ยังไม่สามารถวิเคราะห์เนื้อหาของสารได้	1	1	1	1	0	4	0.8
	สามารถวิเคราะห์เนื้อหาของสารและสะท้อนให้เห็นข้อดีข้อเสียหรือสามารถปรับและนำไปใช้ได้ถูกต้องเพียงบางส่วน	1	1	1	1	1	5	1
	สามารถวิเคราะห์เนื้อหาของสารและสะท้อนให้เห็นข้อดีข้อเสียหรือสามารถปรับหรือนำไปใช้ได้ถูกต้องและเหมาะสมกับการสื่อสาร	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 29 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์รูปแบบการเรียนการสอน
เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1.	1	1	1	1	1	5	1
2.	1	1	1	1	1	5	1
3.	1	1	1	1	1	5	1
4.	1	1	1	1	1	5	1
5.	1	1	1	1	1	5	1
6.	1	1	0	1	1	4	0.8
7.	1	1	1	1	1	5	1
8.	1	1	1	1	1	5	1
9.	1	1	1	1	1	5	1
10.	0	1	0	1	1	3	0.6
11.	0	1	1	1	1	4	0.8
12.	1	1	1	1	1	5	1
13.	1	1	0	1	1	4	0.8
14.	1	1	1	1	1	5	1
15.	1	1	1	1	1	5	1
16.	1	1	1	1	1	5	1
17.	1	1	1	1	1	5	1
18.	1	1	1	1	1	5	1
19.	1	1	0	1	1	4	0.8
20.	1	1	1	1	1	5	1

ภาคผนวก ง

การหาคุณภาพเครื่องมือแบบวัดความพึงพอใจของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้าง
สมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของแบบวัดความพึงพอใจของ
นักเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญๆของนักเรียนระดับมัธยม
ศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา

ที่	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	เกณฑ์
ด้านรูปแบบการเรียนการสอน				
1	รูปแบบการเรียนการสอนทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชา	4.23	0.67	มาก
2	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับลักษณะวิชาและ วัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้	4.23	0.72	มาก
3	รูปแบบการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนรับข้อมูลต่างๆ ได้อย่างเข้าใจ ด้วยตนเอง	4.23	0.67	มาก
4	รูปแบบการเรียนการสอนทำให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชา อื่นๆ ได้	4.27	0.68	มาก
5	รูปแบบการเรียนการสอนทำให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ได้ดียิ่งขึ้น	4.23	0.76	มาก
6	รูปแบบการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนกล้าแสดงออกในการสื่อสารมาก ขึ้น	4.17	0.73	มาก
7	รูปแบบการเรียนการสอนทำให้การสื่อสารกับเพื่อนในห้องเรียนเพิ่มมาก ขึ้น	4.40	0.61	มาก
8	รูปแบบการสอนส่งเสริมทักษะการสื่อสารให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรม ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.30	0.74	มาก
รวม		4.26	0.05	มาก
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้				
1	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	4.37	0.71	มาก
2	นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ได้ผ่านการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น	4.40	0.66	มาก
3	ส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในการรับส่งข้อมูลกิจกรรมการเรียนรู้-	4.20	0.79	มาก
4	นักเรียนกล้าแสดงทางความคิดผ่านการสื่อสารในการถามตอบ-	4.23	0.76	มาก
5	นักเรียนแสดงออกในการสื่อสารด้วยความมั่นใจ	4.17	0.78	มาก
6	นักเรียนสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับในกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง	4.00	0.68	มาก
7	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.43	0.72	มาก
8	มีความหลากหลายในกิจกรรมการเรียนรู้	4.33	0.79	มาก
รวม		4.27	0.05	มาก

ตาราง (ต่อ)

ที่	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	เกณฑ์
ด้านอื่นๆ				
1	นักเรียนพึงพอใจบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.20	0.79	มาก
2	นักเรียนมีความรับผิดชอบในกิจกรรมของตนเอง	3.97	0.75	มาก
3	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในกิจกรรมการเรียนรู้	4.13	0.85	มาก
4	นักเรียนมีความเป็นอิสระมากขึ้นในกิจกรรมการเรียนรู้	4.10	0.83	มาก
5	นักเรียนสามารถสร้างสรรค์การรับส่งข้อมูลที่หลากหลาย	4.17	0.78	มาก
6	นักเรียน	4.17	0.69	มาก
7	รูปแบบการเรียนการสอนทำให้การสื่อสารกับเพื่อนในห้องเรียนมากขึ้น	4.37	0.60	มาก
8	รูปแบบการสอนทำให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.30	0.64	มาก
รวม		4.18	0.09	มาก

ตาราง 31 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนด้วยรูปแบบ
การเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 วิชาเอกพลศึกษา

ที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
		1	2	3	4	5		
ด้านรูปแบบการเรียนการสอน								
1	รูปแบบการเรียนการสอนทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชา	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
2	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับลักษณะวิชาและวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
3	รูปแบบการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนรับข้อมูลต่างๆ ได้อย่างเข้าใจด้วยตนเอง	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
4	รูปแบบการเรียนการสอนทำให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาอื่นๆ ได้	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
5	รูปแบบการเรียนการสอนทำให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
6	รูปแบบการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนกล้าแสดงออกในการสื่อสารมากขึ้น	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
7	รูปแบบการเรียนการสอนทำให้การสื่อสารกับเพื่อนในห้องเรียนเพิ่มมากขึ้น	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
8	รูปแบบการสอนส่งเสริมทักษะการสื่อสารให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้								
1	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
2	นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนการเรียนรู้โดยผ่านการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
3	ส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในการรับ-ส่งข้อมูลกิจกรรมการเรียนรู้	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
4	นักเรียนกล้าแสดงทางความคิดผ่านการสื่อสารในการ	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
5	นักเรียนแสดงออกในการสื่อสารด้วยความมั่นใจ	1+	1+	+1	+1	+1	5	1

ตาราง (ต่อ)

ที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
		1	2	3	4	5		
6	นักเรียนสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับในกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
7	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมนักเรียนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
8	มีความหลากหลายในกิจกรรมการเรียนรู้	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
ด้านอื่นๆ								
1	นักเรียนพึงพอใจบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
2	นักเรียนมีความรับผิดชอบในกิจกรรมของตนเอง	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
3	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในกิจกรรมการเรียนรู้	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
4	นักเรียนมีความเป็นอิสระมากขึ้นในกิจกรรมการเรียนรู้	0	1+	1+	+1	+1	4	0.8
5	นักเรียนสามารถสร้างสรรค์การรับส่งข้อมูลที่หลากหลาย	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
6	นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในกิจกรรมการเรียนรู้	0	0	1+	1+	+1	3	0.6
7	รูปแบบการเรียนการสอนทำให้การสื่อสารกับเพื่อนในห้องเรียนมากขึ้น	1+	1+	+1	+1	+1	5	1
8	รูปแบบการสอนทำให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1+	1+	+1	+1	+1	5	1

ภาคผนวก จ
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

**รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)**

หลักการ

สมรรถนะของผู้เรียนเป็นจุดมุ่งหมายหนึ่งที่สำคัญของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้ระบุไว้ให้สถานศึกษายึดเป็นหลักในการมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพที่เหมาะสมต่อการเป็นพลเมืองและพลโลก เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดเรียนการสอนในแต่ละระดับโดยเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมได้ตามความพร้อมและจุดเน้น ความหมายของสมรรถนะนั้นหมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะความสามารถและลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้หรือปฏิบัติงานหรือสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อร่วมงานอื่นๆ ในชั้นเรียน สมรรถนะนี้จะเป็นสิ่งสนับสนุนคุณสมบัติในตัวของผู้เรียนในการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ ออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยหลักการสมรรถนะแบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบใหญ่ คือ 1) สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง ความสามารถหลักขององค์กร 2) สมรรถนะสนับสนุน (Support Competency) ทักษะ ความรู้ ความสามารถหรือพฤติกรรมที่สนับสนุนการปฏิบัติงานหนึ่งๆ เพิ่มเติมจากความสามารถหลัก ซึ่งภายหลังจากการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันและบริบทสังคมโลกประชากรไทยในอนาคตจะต้องมีศักยภาพในการยืนหยัดอยู่ในสังคมโลก หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงกำหนดสมรรถนะไว้ 5 ประการ คือ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยี

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ได้ดำเนินการตามทิศทางของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมุ่งหวังการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะสำคัญทั้ง 5 ประการ และได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสมรรถนะด้านความสามารถในการสื่อสารเป็นอันดับแรก ด้วยเห็นความสำคัญของการสื่อสารในการประกอบกิจการต่างๆ เป็นสำคัญ ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ให้ความหมายของความสามารถในการสื่อสารว่า เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจา

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินตามทิศทางของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญในด้านความสามารถในการสื่อสาร บรรลุผลสัมฤทธิ์ จึงมีความเหมาะสมที่จะพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ

สำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เพื่อเป็นหนึ่งในแนวทางที่พัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญด้านความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

เนื้อหาของการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ได้ใช้เนื้อหาของรายวิชาเบดมินตัน ประกอบการจัดการเรียนการสอน จำนวน 8 สัปดาห์ โดยกำหนดเนื้อหาของการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการรับสาร

ครูผู้สอนจัดเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมต่อการรับข้อมูลและสารต่าง ๆ จากผู้สอนและร่วมทั้งให้ผู้สอนเตรียมความพร้อมแก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสมตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นการรับสาร

ขั้นการรับสารเป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้รับสิ่งเร้าจากสารที่อาจารย์เป็นผู้ให้อาจมาได้หลายช่องทางเช่น การบรรยาย การโต้ตอบ การอ่าน การสังเกต เป็นต้น หรือจะเรียนรู้การรับสารตามความสนใจของผู้เรียน อาจารย์ผู้สอนจะต้องมั่นใจว่าผู้เรียนได้รับสารตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องพร้อมตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน

ขั้นที่ 3 การจัดกระทำข้อมูล

ครูผู้สอนนำกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากการรับสารในขั้นที่ 2 ให้ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้รับมาจัดกระทำข้อมูลในลักษณะต่างๆ เช่น การเปรียบเทียบข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสังเคราะห์ข้อมูล การเรียบเรียงข้อมูล เป็นต้น โดยครูผู้สอนสามารถใช้กระบวนการหลากหลายรูปแบบ เช่น การจับคู่ การจัดกลุ่มการให้ความร่วมมือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการ

เรียนรู้ไปพร้อมกัน โดยให้ผู้เรียนมีการต่อยอดข้อมูลไปในรูปแบบต่างๆ เพื่อนำไปสู่การนำเสนอ และการส่งสาร ใช้ทักษะในด้านการสื่อสารเป็นตัวนำพาไปสู่การแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ พร้อมทั้งพัฒนาความสามารถของตนเองในอื่นๆ

ขั้นที่ 4 การนำเสนอและการส่งสาร

ครูผู้สอนให้ผู้เรียนนำเสนอสารของตนเองที่ได้จัดกระทำข้อมูลในขั้นที่ 3 มาแล้วนั้น นำมาเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงทักษะการส่งสารในลักษณะต่าง ๆ โดยครูผู้สอนคอยกระตุ้นให้เกิดการรับส่งสารระหว่างครูกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้เรียน

ขั้นที่ 5 สรุปการเรียนรู้

ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญของสารที่ได้และร่วมกันสะท้อนความรู้ความเข้าใจนี้กับการนำไปใช้ต่อยอดไปสู่ทักษะการเรียนรู้ในด้านอื่นๆ

สื่อกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. เอกสารประกอบการสอน
2. เอกสารประกอบกิจกรรมเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียน ด้านความสามารถในการสื่อสาร
3. อุปกรณ์การเรียน เช่น สมุด ปากกา เป็นต้น
4. เครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา

การวัดและประเมินผล

1. แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
2. แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
3. แบบประเมินกิจกรรมการแสดงทักษะการสื่อสารในชั้นเรียน
4. แบบฝึกหัด/ใบงานประกอบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

ปีการศึกษา 2561 ภาคเรียนที่ 1

แผนจัดการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชา แบดมินตัน รหัสวิชา พ 30232 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/9
เรื่อง การปฐมนิเทศและประวัติความเป็นมา เวลา 2 คาบ

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน พ3.1

เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา

ตัวชี้วัด

วิเคราะห์ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวรูปแบบต่าง ๆ ในการเล่นกีฬา

1.สาระสำคัญ

การปฐมนิเทศ เป็นการเตรียมความพร้อมและทำความเข้าใจกับผู้เรียนเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อปฏิบัติ กฎเกณฑ์ ระเบียบวินัย เพื่อที่จะปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องในการเรียนกีฬาแบดมินตัน รวมถึงการเรียนรู้ประวัติความเป็นมาของกีฬาแบดมินตัน มีความจำเป็นพื้นฐานที่นักเรียนต้องมีความรู้ ซึ่งมีผลต่อการปฏิบัติกิจกรรม ผู้เรียนสามารถพัฒนาต่อยอดไปสู่การมีทักษะและสมรรถภาพทางกายที่ดีได้

2.จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้ : เพื่อให้ผู้เรียน

2.1.1 อธิบายข้อตกลงในการเรียนวิชาแบดมินตันระหว่างเรียนได้ถูกต้อง

2.1.2 อธิบายเรื่องประวัติความเป็นมาของกีฬาแบดมินตัน

2.2 ด้านเจตคติ : เพื่อให้ผู้เรียน

2.2.1 มีเจตคติที่ดีต่อวิชาแบดมินตัน

2.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ : เพื่อให้ผู้เรียน

2.3.1 มีวินัย

2.3.2 ตรงต่อเวลา

2.3.3 มุ่งมั่นในการทำงาน

2.4 ด้านสมรรถนะ : เพื่อให้ผู้เรียน

2.4.1 สามารถอธิบายหรือแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมการเรียน

เรื่องประวัติความเป็นมาของกีฬาแบดมินตันได้

2.4.2 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถโต้ตอบ สื่อสาร ในกิจกรรมการเรียนรู้กับครูผู้สอนได้

3. สารการเรียนรู้

1. จุดประสงค์และข้อตกลงในการเรียนวิชาแบดมินตัน
2. ประวัติความเป็นมาของกีฬาแบดมินตัน
3. เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนในรายวิชาแบดมินตัน

4. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นเตรียมการรับสาร

ครูผู้สอนจัดเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ในการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมก่อนการเรียนจะเริ่มขึ้น โดยให้ผู้เรียนเข้าแถวตอนลึก 6 แถว ครูผู้สอนทำการสำรวจรายชื่อผู้เรียนพร้อมเครื่องแต่งกายและสุขภาพของผู้เรียน

2. ขั้นการรับสาร

ครูผู้สอนให้เอกสารใบความรู้กับผู้เรียน พร้อมทั้งทำความเข้าใจเกี่ยวกับขอบข่ายเนื้อหาวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้ ครูผู้สอนอธิบายข้อตกลงและข้อปฏิบัติในการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนรับสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด พร้อมทั้งครูผู้สอนทำการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการถาม-ตอบ

3. ขั้นการจัดกระทำข้อมูล

ครูผู้สอนให้ผู้เรียนนำไปงานที่ได้รับสารเกี่ยวกับกีฬาแบดมินตัน ในเรื่องของประวัติและความเป็นมาของกีฬาแบดมินตัน ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกีฬาแบดมินตัน และอุปกรณ์ต่างๆ โดยที่อธิบายเนื้อหาเพื่อให้เกิดความเข้าใจควบคู่กับให้ผู้เรียนอ่านใบงานประกอบการเรียนรู้ ใช้ทักษะในด้านการสื่อสารนำพาไปสู่การแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ เป็นการให้ความร่วมมือระหว่างครูกับผู้เรียน ทั้งนี้ครูให้ ผู้เรียนจับกลุ่ม ๆ ละ 6 คน และให้นักเรียนบอกเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการเล่นกีฬาแบดมินตันคนละ 2 นาที เพื่อเป็นการต่อยอดข้อมูลในด้านต่างๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไปพร้อมกัน ซึ่งผู้เรียนจะต้องมั่นใจในการนำเสนอและการส่งสารให้เกิดความเข้าใจ

4. ขั้นการนำเสนอและการส่งสาร

ครูผู้สอนให้นักเรียนนำข้อมูลจากการจัดการทำข้อมูลในขั้นที่ 3 แล้วให้ผู้เรียนรับสารจากครูผู้สอนนำไปเรียนรู้และส่งสารกลับมายังครูผู้สอน โดยใช้ทักษะทางด้านการรับส่งสารลงในกระดาษ เพื่อให้ครูกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้เรียนเกิดความเข้าใจ

5. ขั้นสรุปการเรียนรู้

ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปกิจกรรมในช่วงนี้ โดยให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน นอกจากนี้ยังสามารถนำไปต่อยอดสู่การเรียนรู้ในด้านอื่น ๆ พร้อมทั้งชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งต่อไปและสรุปปฏิบัติหลังจากกิจกรรมการเรียนรู้

5. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 1 .โรงฝึกพลศึกษา
- 2 .สนามแบดมินตัน
- 3 .ไม้แบดมินตัน
- 4 .ลูกแบดมินตัน
- 5 .นกหวีด/กรวยยาง

6 .การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและ ประเมินผล จุดประสงค์	วิธีการวัดผล	เครื่องมือ	เกณฑ์การ ประเมินผล
ด้านความรู้ 1.ผู้เรียนมีความรู้ความ เข้าใจเรื่องประวัติความเป็นมาของกีฬา แบดมินตัน	1.ให้นักเรียนตอบ คำถามจากใบงานที่ 1 จำนวน 10 ข้อ 2. ตรวจผลงานจากการ ทำใบงานที่ 1	1.ให้นักเรียนตอบ คำถามจากใบงาน ที่ 1 จำนวน 10 ข้อ 2. ตรวจผลงานจาก การทำใบงานที่ 1	70% ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์ การประเมิน
ด้านเจตคติ 1.ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อ วิชาแบดมินตัน	1.สังเกตพฤติกรรมใน ชั้นเรียน	1.แบบสังเกต พฤติกรรม	มีระดับคะแนน พฤติกรรมอยู่ใน เกณฑ์ ดี (3 คะแนน)
ด้านคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ 1.มีวินัย 2.ตรงต่อเวลา 3.มุ่งมั่นในการทำงาน	1.สังเกตพฤติกรรมใน ชั้นเรียน	1.แบบสังเกต พฤติกรรม	มีระดับคะแนน พฤติกรรมอยู่ใน เกณฑ์ ดี (3 คะแนน)
ด้านสมรรถนะด้าน การสื่อสาร 1.สามารถอธิบาย ได้ตอบ สื่อสารหรือ แลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจเรื่องประวัติ ความเป็นมาของกีฬา แบดมินตันกับครูสอน	1. สังเกตพฤติกรรมการ อธิบาย ได้ตอบ สื่อสาร หรือแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจเรื่องประวัติ ความเป็นมาของกีฬา แบดมินตันกับครูสอน	1.แบบสังเกต พฤติกรรม	มีระดับคะแนน พฤติกรรมอยู่ใน เกณฑ์ ดี (3 คะแนน)

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านเจตคติ

รายการ	การสังเกตพฤติกรรม	
	มี (1 คะแนน)	ไม่มี (0 คะแนน)
1. นักเรียนมีการเตรียมตัวและมีความพร้อมในการเรียนรู้		
2. นักเรียนตั้งใจและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆในชั่วโมงเรียน		
3. นักเรียนมีรอยยิ้มและอารมณ์แจ่มใสขณะเรียนในชั่วโมงเรียน		

เกณฑ์ ระดับคะแนน 1 หมายถึง น้อย

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ปานกลาง

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มาก

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการ	การสังเกตพฤติกรรม	
	มี (1 คะแนน)	ไม่มี (0 คะแนน)
1. นักเรียนแสดงพฤติกรรมการมีระเบียบวินัย		
2. นักเรียนแสดงพฤติกรรมการเข้าเรียนตรงต่อเวลา		
3. นักเรียนแสดงพฤติกรรมการมุ่งมั่นในการทำงาน		

เกณฑ์ ระดับคะแนน 1 หมายถึง น้อย

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ปานกลาง

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มาก

แบบสังเกตพฤติกรรมสมรรถนะด้านสื่อสาร

สามารถอธิบาย ได้ตอบ สื่อสาร หรือ แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจเรื่องประวัติความเป็นมาของกีฬาแบดมินตันกับครูสอนได้ เป็นระดับคะแนน 3 ระดับโดยมีเกณฑ์ดังนี้		
เกณฑ์การประเมิน	ความหมาย	ระดับ คะแนน
1. ผู้เรียนอธิบายอยู่ในขอบข่ายของเนื้อหาแต่ยังไม่ตรงประเด็นชัดเจน	ปรับปรุง	1
2. ผู้เรียนอธิบายได้ตรงประเด็นบางส่วนแต่ยังไม่สมบูรณ์	พอใช้	2
3. ผู้เรียนอธิบาย สื่อสาร แลกเปลี่ยนความรู้ ตรงประเด็นพูดเสียงดังฟังชัด ผู้สอนและผู้เรียนมีความเข้าใจร่วมกัน	ดี	3

ใบความรู้ที่ 1

ประวัติผู้เริ่มกีฬาแบดมินตัน

จอห์น ลอเรน บอลด์วิน ผู้เริ่มกีฬาแบดมินตันขึ้นเป็นครั้งแรกโดยจัดการเล่นที่ คฤหาสน์แบดมินตัน (Badminton House) ในปราสาทของท่านดยุค แห่งบิวฟอร์ด ในกลอสเตอร์เชอร์ ประเทศอังกฤษ บอลด์วินมีความคิดริเริ่มเมื่อใดไม่ปรากฏแน่ชัด แต่ต่างกันประมาณ 60 ปีกว่าของคริสต์ศตวรรษที่แล้วบอลด์วิน เกิดเมื่อ พ.ศ. 2352 ได้รับการศึกษาในมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด เขาสนใจกีฬาคริกเกต และละครมาก เขามีความชำนาญในกีฬาหลายชนิด และได้ก่อตั้งสโมสรในกรุงลอนดอน (London) หลายแห่งจนได้ชื่อว่า “ราชาสโมสร” ได้มีนิตยสารฉบับหนึ่งชื่อ “แวนิตี้แฟร์” ได้กล่าวว่า “เป็นเวลากว่าครึ่งศตวรรษที่เดียวที่ชื่อเสียงของเขายิ่งใหญ่ในวงการสังคม สโมสร ซึ่งทุกคนเชื่อฟังด้วยความเคารพ และเขาเก่งไม่มีใครเท่าเทียมได้ ในการสร้างข้อบังคับ และเป็นผู้ชี้ขาดเกี่ยวกับปัญหาทั่วไป และกำลังอยู่ระหว่างปรับปรุงข้อมูลต่างๆจากลักษณะดังกล่าวนี้ เราจะคิดไม่ได้หรือว่า เขาเป็นผู้วางกฎข้อบังคับกีฬาแบดมินตันขึ้นเป็นครั้งแรกสุดถึงแม้ว่าจะไม่ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรก็ตาม” แวนิตี้แฟร์ บอกให้ทราบว่า “เขาเป็นสหายคนสำคัญของ ท่านดยุคแห่งบิวฟอร์ด” ชีวิตในระยะหลังบอลด์วินได้ไปอาศัยอยู่ใกล้ๆ กับวิหาร Tintern Abbey ห่างจากคฤหาสน์แบดมินตันไปทางตะวันตกประมาณ 32 กิโลเมตร เมื่ออยู่ที่นั่นเขาได้รับขนานนามว่า ท่านบิดาแห่งดินเหนียว ขณะนั้นเขาแก่ลงมาก ความชราก็ไม่ได้ทำให้เขาลดหย่อนงานอันเป็นที่รักเลยแม้แต่น้อยประวัติแบดมินตันในประเทศไทย

การเล่นแบดมินตันได้เข้ามาสู่ประเทศไทยในราวปี พ.ศ. 2456 โดยเริ่มเล่นกีฬาแบดมินตันแบบมี ตาข่าย โดยพระยานิพัทยกุลพงษ์ ได้สร้างสนามขึ้นที่บ้าน ซึ่งตั้งอยู่ริมคลองสมเด็จพระเจ้าพระยาธนบุรี แล้วนิยมนั่งเล่นกันอย่างแพร่หลายออกไป ส่วนมากเล่นกันตามบ้านผู้ดีมีตระกูล วังเจ้านาย และในราชสำนัก การเล่นแบดมินตันครั้งนั้น นิยมเล่นข้างละ 3 คน ต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2462 สโมสรกลาโหมได้เป็นผู้จัดแข่งขันแบดมินตันทั่วไปขึ้นเป็นครั้งแรก โดยจัดการแข่งขัน 3 ประเภทได้แก่ ประเภทเดี่ยว ประเภทคู่ และประเภทสามคน ปรากฏว่าทีมแบดมินตันบางขวางนนทบุรี (โรงเรียนราชวิทยาลัยบางขวางนนทบุรี) ชนะเลิศทุกประเภท นอกจากนี้ มีนักกีฬาแบดมินตันฝีมือดีเดินทางไปแข่งขันยังประเทศใกล้เคียงอยู่บ่อยๆ

ในปี พ.ศ. 2494 พระยาจินดารักษ์ได้ก่อตั้งสมาคมชื่อว่า "สมาคมแบดมินตันแห่งประเทศไทย" เมื่อแรกตั้งมีอยู่ 7 สโมสร คือ สโมสรสมานมิตร สโมสรบางกอก สโมสรนิวบอย สโมสรยุนิตี สโมสร ส.ธรรมภักดี สโมสรสิงห์อุดม และสโมสรศิริบำเพ็ญบุญ ซึ่งในปัจจุบันนี้เหลือเป็นสโมสรสมาชิกของสมาคมอยู่เพียง 2 สโมสร คือ สโมสรนิวบอย และสโมสรยุนิตีเท่านั้น และใน

1. สนามและอุปกรณ์สนาม

- 1.1 สนามจะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าประกอบด้วยเส้นกว้างขนาด 40 มิลลิเมตรภาพผัง ก.
- 1.2 เส้นทุกเส้นต้องเด่นชัด และควรทาสีขาวหรือสีเหลือง
- 1.3 เส้นทุกเส้นเป็นส่วนประกอบของพื้นที่ซึ่งกำหนดไว้
- 1.4 เสาตาข่ายจะต้องสูง 1.55 เมตรจากพื้นสนาม และตั้งตรงเมื่อชิงตาข่ายให้ตั้งตามที่ได้กำหนดไว้ในกติกา ข้อ 1.10 โดยที่จะต้องไม่มีส่วนหนึ่งส่วนใดของเสายื่นเข้ามาในสนาม (เฉพาะรายการที่รับรองโดย IBF จะต้องใช้ระเบียบนี้ จนกระทั่ง 1 สิงหาคม พ.ศ. 2547 ทุกรายการที่แข่งขันจะต้องยึดตามระเบียบนี้)
- 1.5 เสาตาข่ายจะต้องตั้งอยู่บนเส้นเขตข้างของประเภทคู่ ตามที่ได้แสดงไว้ในภาพผัง ก. โดยไม่ต้องคำนึงว่าจะเป็นประเภทเดี่ยวหรือเล่นคู่
- 1.6 ตาข่ายจะต้องถักด้วยเส้นด้ายสีเข้ม และมีขนาดตากว้างไม่น้อยกว่า 15 มิลลิเมตร และไม่เกิน 20 มิลลิเมตร
- 1.7 ตาข่ายต้องมีความกว้าง 760 มิลลิเมตร และความยาวอย่างน้อย 6.1 เมตร
- 1.8 ขอบบนของตาข่ายต้องมีแถบผ้าสีขาวพับสอง ขนาดกว้าง 75 มิลลิเมตร ทับบนเชือกหรือลวดที่ร้อยตลอดแถบผ้าขาว
- 1.9 เชือกหรือลวดต้องมีขนาดพอที่จะขึงให้ตึงเต็มที่กับหัวเสา
- 1.10 สุดขอบบนตาข่ายต้องสูงจากพื้นที่ตรงกึ่งกลางสนาม 1.524 เมตร และ 1.55 เมตรเหนือเส้นเขตข้างของประเภทคู่
- 1.11 ต้องไม่มีช่องว่างระหว่างสุดปลายตาข่ายกับเสา ถ้าจำเป็นต้องผูกร้อยปลายตาข่ายทั้งหมดกับเสา

2. ลูกขนไก่

- 2.1 ลูกขนไก่อาจทำจากวัสดุธรรมชาติ หรือวัสดุสังเคราะห์ ไม่ว่าลูกนั้นจะทำจากวัสดุชนิดใดก็ตามลักษณะวิธีวิ่งทั่วไป จะต้องเหมือนกับลูกซึ่งทำจากขนธรรมชาติ ฐานเป็นหัวไม้ก๊อกหุ้มด้วยหนังบาง
- 2.2 ลูกขนไก่ต้องมีขน 16 อัน ปักอยู่บนฐาน
- 2.3 วัดจากปลายขนถึงปลายสุดของฐาน โดยความยาวของขนในแต่ละลูกจะเท่ากันหมด ระหว่าง 62 มิลลิเมตร ถึง 70 มิลลิเมตร
- 2.4 ปลายขนแผ่เป็นรูปวงกลม มีเส้นผ่าศูนย์กลางระหว่าง 58 มิลลิเมตร ถึง 68 มิลลิเมตร

2.5 ขนต้องมัดให้แน่นด้วยเส้นด้าย หรือวัสดุอื่นที่เหมาะสม

2.6 ฐานของลูกต้องมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 25 มิลลิเมตร ถึง 28 มิลลิเมตร และส่วนล่างมน

กลม

2.7 ลูกชนไก่จะมีน้ำหนักตั้งแต่ 4.74 ถึง 5.50 กรัม

2.8 ลูกชนไก่ที่ไม่ใช่ชนธรรมชาติ

2.8.1 ใช้วัสดุสังเคราะห์แทนชนธรรมชาติ

2.8.2 ฐานลูก ดังที่ได้กำหนดไว้ในกติกาข้อ 2.6

2.8.3 ขนาดและน้ำหนักของลูกต้องเป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้ในกติกาข้อ 2.3, 2.4

และ 2.5

2.9 อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างของความถ่วงจำเพาะ และคุณสมบัติของวัสดุสังเคราะห์โดยการเปรียบเทียบกับชนธรรมชาติ ยอมให้มีความแตกต่างได้ถึง 10%

2.10 เนื่องจากมิได้กำหนดความแตกต่างในเรื่องลักษณะทั่วไป ความเร็วและวิถีวิ่งของลูกอาจมีการเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะดังกล่าวข้างต้น ได้โดยการอนุมัติจากองค์กรแห่งชาติที่เกี่ยวข้องในที่ซึ่งสภาพความกดอากาศสูงหรือสภาพดินฟ้าอากาศ เป็นเหตุให้ลูกชนไก่ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ไม่เหมาะสม

3. การทดสอบความเร็วของลูก

3.1 การทดสอบ ให้ยืนหลังเส้นเขตหลังแล้วตีลูกได้มืออย่างสุดแรง โดยจุดสัมผัสลูกอยู่เหนือเส้น เขตหลัง ลูกจะพุ่งเป็นมุมสูงและอยู่ในแนวนานกับเส้นเขตข้าง

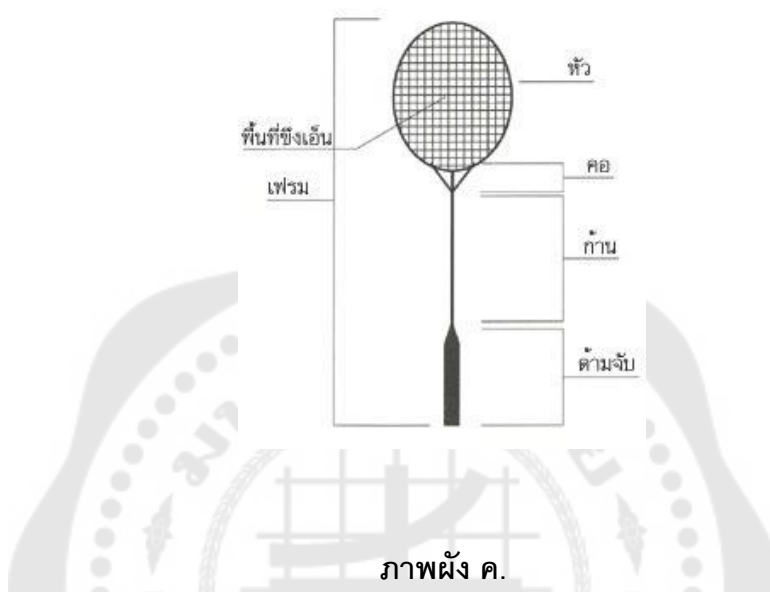
3.2 ลูกที่มีความเร็วถูกต้อง จะตกห่างจากเส้นเขตหลังของอีกด้านหนึ่งไม่น้อยกว่า 530 มิลลิเมตรและไม่มากกว่า 990 มิลลิเมตร (ภาพผัง ข.)

ภาพผัง ข.

4. แร็กเกต

4.1 เฟรมของแร็กเกตยาวทั้งหมดไม่เกิน 680 มิลลิเมตร และกว้างทั้งหมดไม่เกิน 230 มิลลิเมตร ส่วนต่าง ๆ ที่สำคัญได้อธิบายไว้ในกติกาข้อ 4.1.1 ถึง 4.1.5 และได้แสดงไว้ในภาพผัง ค.

4.1.1 ด้ามจับ เป็นส่วนของแร็กเกตที่ผู้เล่นใช้จับ

4.1.2 พื้นที่ซิงเอ็น เป็นส่วนของแร็กเกตที่ผู้เล่นใช้ตีลูก

4.1.3 หัว บริเวณที่ใช้ซิงเอ็น

4.1.4 ก้าน ต่อจากด้ามจับถึงหัว (ขึ้นอยู่กับกติกาข้อ 4.1.5)

4.1.5 คอ (ถ้ามี) ต่อก้านกับขอบหัวตอนล่าง

4.2 พื้นที่ซิงเอ็น

4.2.1 พื้นที่ซิงเอ็นต้องแบนราบ ด้วยการร้อยเอ็นเส้นขวางตัดกับเส้นยืนแบบการซิงเอ็นทั่วไป โดยพื้นที่ตอนกลาง ไม่ควรที่บ้นน้อยกว่าตอนอื่น ๆ

4.2.2 พื้นที่ซิงเอ็นต้องยาวทั้งหมดไม่เกิน 280 มิลลิเมตร และกว้างทั้งหมดไม่เกิน 220 มิลลิเมตร อย่างไรก็ตามอาจขึงไปถึงคอเฟรม หากความกว้างที่เพิ่มของพื้นที่ซิงเอ็นนั้นไม่เกิน 35 มิลลิเมตรและความยาวทั้งหมดของพื้นที่ซิงเอ็นต้องไม่เกิน 330 มิลลิเมตร

4.3 แร็กเกต

4.3.1 ต้องปราศจากวัตถุอื่นติดอยู่ หรือยื่นออกมา ยกเว้นจากส่วนที่ทำเพื่อจำกัดและป้องกันการสีกหรือ ชำรุดเสียหาย การสั่นสะเทือน การกระจายน้ำหนัก หรือการพันด้ามจับให้กระชับมือผู้เล่นและมีความเหมาะสมทั้งขนาดและการติดตั้งสำหรับวัตถุประสงค์ดังกล่าว

4.3.2 ต้องปราศจากสิ่งประดิษฐ์อื่น ๆ ที่ช่วยให้ผู้เล่นเปลี่ยนรูปทรงของเร็กเกต

5. การยอมรับอุปกรณ์

สหพันธ์เบดมินตันนานาชาติ จะกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับปัญหาของเร็กเกต ลูกขนไก่ หรืออุปกรณ์ต้นแบบ ซึ่งใช้ในการเล่นเบดมินตันให้เป็นไปตามข้อกำหนดต่าง ๆ กฎเกณฑ์ดังกล่าว อาจเป็นการริเริ่มของสหพันธ์เองหรือจากการยื่นความจำนงของคณะบุคคล ที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องอย่างแท้จริงกับผู้เล่น ผู้ผลิต หรือองค์กรแห่งชาติหรือสมาชิกขององค์กรนั้น ๆ

ใบงานที่ 1

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นถูกหรือผิด ถ้าข้อความนั้นถูกให้ทำเครื่องหมาย ✓ ถ้าข้อความนั้นผิดให้ทำเครื่องหมาย ✕

- 1. กีฬาแบดมินตันมีการจัดขึ้นเป็นครั้งแรก ณ ประเทศ ฝรั่งเศส ✕
- 2. กีฬาแบดมินตันได้เข้ามาสู่ประเทศไทยในปี 2462 ✕
- 3. การเล่นกีฬาแบดมินตันในประเทศไทยนิยมเล่นในสถานที่ราชการ ✕
- 4. การเล่นกีฬาแบดมินตันในสมัยก่อนนิยมเล่นแบบ 3 คน มากกว่า 2 คน ✓
- 5. การใช้สีที่ทาเส้นสนามแบดมินตันตามมาตรฐานสามารถเลือกใช้สีอะไรก็ได้ ✕
- 6. ขนาดของสนามแบดมินตัน คือ 5.50 x 14.00 เมตร เป็นสนามที่ได้มาตรฐาน ✕
- 7. ลูกขนไก่ที่ได้มีมาตรฐานจะต้องที่ขนปักอยู่บนฐาน 16 อัน ✓
- 8. การใช้ลูกขนไก่ในปัจจุบันจะใช้วัสดุสังเคราะห์มากกว่าวัสดุธรรมชาติ ✓
- 9. การเลือกไม้แร็กเกตต้องมีความเหมาะสมกับผู้ใช้ ✓
- 10. ไม้แร็กเกตไม่ควรใส่อุปกรณ์เพิ่มเติมได้ ✓

ใบบันทึกคะแนน

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ด้านความรู้	ด้านเจตคติ	ด้านคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ด้านสมรรถนะ	หมายเหตุ
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

ปีการศึกษา 2561 ภาคเรียนที่ 1

แผนจัดการเรียนรู้ที่ 2

รายวิชา แดมินตัน รหัสวิชา พ 30232 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/9
เรื่อง การเคลื่อนที่ เวลา 2 คาบ

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน พ 3.1

เข้าใจ มีทักษะในการ เคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกม และกีฬา

ตัวชี้วัด

วิเคราะห์ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวรูปแบบต่าง ๆ ในการเล่นกีฬา

1. สาระสำคัญ

ทักษะการเคลื่อนที่ในรูปแบบพื้นฐานที่ใช้ในการฝึกเคลื่อนไหวเบื้องต้น ในการเล่นกีฬา แดมินตันซึ่งจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้อง นำไปสู่การพัฒนาการด้านการเล่นแบดมินตันและการเคลื่อนที่ที่ดี

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้ : เพื่อให้ผู้เรียน

2.1.1 อธิบายทักษะในการเคลื่อนไหวได้ถูกต้อง

2.2 ด้านเจตคติ : เพื่อให้ผู้เรียน

2.2.1 มีเจตคติที่ดีต่อวิชาแบดมินตัน

2.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ : เพื่อให้ผู้เรียน

2.3.1 มีวินัย

2.3.2 ตรงต่อเวลา

2.3.3 มุ่งมั่นในการทำงาน

2.4 ด้านสมรรถนะ : เพื่อให้ผู้เรียน

2.4.1 ผู้เรียนสามารถอธิบายหรือแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการเคลื่อนที่ของกีฬาแบดมินตันได้

3. สารการเรียนรู้

3 1.รูปแบบการเคลื่อนที่

4 .กิจกรรมการเรียนรู้

1 .ขั้นเตรียมการรับการสื่อสาร

ครูผู้สอนจัดเตรียมความพร้อมผู้เรียน ในการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมก่อนการเรียนจะเริ่มขึ้น โดยให้ผู้เรียนเข้าแถวตอนลึก 6 แถว ครูผู้สอนทำการสำรวจรายชื่อผู้เรียนพร้อมเครื่องแต่งกายและสุขภาพของผู้เรียน หลังจากนั้นครูผู้สอนนำเกมแปะเข้า ให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวก่อนเข้าสู่บทเรียน โดย

1.1 ครูผู้สอนให้ผู้เรียนจับคู่กัน พร้อมกับหันหน้าเข้าหากัน จากนั้นฟังสัญญาณนกหวีดเริ่มกิจกรรม เมื่อสัญญาณดังขึ้นให้ผู้เรียนแต่ละคู่ พยายามแปะเข้าเพื่อนฝั่งตรงข้ามในคู่ของตนเอง

1.2 โดยผู้เรียนต้องทำสองอย่างพร้อมกันคือเป็นฝ่ายรุกและฝ่ายรับในเวลาเดียวกันภายในเวลา 1 นาที

1.3 ผู้เรียนคนใดสามารถแปะเข้าเพื่อนได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ และทำการสลับคู่แล้วเริ่มเกมใหม่

2 .ขั้นการรับสาร

ครูผู้สอนอธิบายการพร้อมสาริตการเคลื่อนที่ในการเล่นกีฬาแบดมินตันในรูปแบบต่าง ๆ โดยผู้เรียนจะต้องสังเกตการเคลื่อนที่ของกีฬาแบดมินตัน ซึ่งการเล่นกีฬาแบดมินตันในสนามที่ทำได้หลายรูปแบบ อาทิเช่น การก้าวเท้า การสับเท้าหรือสไลด์ การวิ่ง การกระโดด เป็นต้น ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์ที่ครูผู้สอนต้องการ จึงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนถามในข้อสงสัยต่างๆ ในการทำกิจกรรม การเคลื่อนที่มีดังต่อไปนี้

2.1 การวิ่งไปข้างหน้า หมายถึง การเคลื่อนที่ไปข้างหน้าในกีฬาแบดมินตันนี้จะเป็นการก้าวเท้าเพียง 2- 5 ก้าวหรือมากกว่านี้หรือเป็นการพุ่งตัวไปข้างหน้าอย่างรวดเร็ว เพื่อที่จะได้ดีได้ลูกได้ทันเหตุการณ์ การวิ่ง ไปข้างหน้าส่วนมากจะเป็นการก้าวหน้าแบบยาว ๆ หรืออีกประการหนึ่งคือ สับเท้า หรือลากเท้าหลังเข้ามา ประชิดเท้าหน้า และเท้าหน้าก็เลื่อนออกไปอย่างรวดเร็ว ก้าวสุดท้ายที่รับลูกมักจะเป็นก้าวที่ยาวมากกว่าปกติ หรืออาจจะเป็นการกระโดดขึ้นแล้วเล่นลูกเพื่อช่วยใน การทรงตัว หรือเพื่อมิให้เสียหลักในการเล่น

2.2 การวิ่งถอยหลัง หมายถึง การเคลื่อนที่ไปข้างหลังโดยที่หน้าหันไปหาคู่ต่อสู้ การถอยหลังมักนิยม ถอยแบบเท้าหนึ่งกระโดดถอยไปแล้วลากเท้าหนึ่งเข้ามาชิด เท้าที่ถูกชิด ก็พุ่งถอยหลังไปอีก การวิ่งไปข้างหน้าหรือถอยหลังนี้มีประโยชน์ในการเล่นกีฬาทุกชนิด ดังนั้นผู้เล่น ทุกคนจึงต้องพยายามฝึกหัดให้เกิดความชำนาญ และให้ความคล่องตัวในการที่จะเล่น และการเปลี่ยนทิศทางในเฉียบพลันทันที ไม่ว่าจะเป็นการวิ่งไปข้างหน้าหรือถอยกลับไปข้างหลังก็ตาม การฝึกจะต้องฝึกควบคู่ กันไปกับการจับและถือไม้เร็กเกตตีกลางอากาศ เพื่อให้มีความรู้สึกชินต่อการเหวี่ยงไม้ในลักษณะต่างๆ เช่น ตีลูกหยอด ลูกตบหน้ามือ ลูกตบเหนือศีรษะ เป็นต้น

2.3 การสไลด์ หมายถึง การก้าวเท้าหนึ่งไปแล้วลากเท้าหนึ่งเข้ามาชิด เท้าที่ถูกชิดจะต้องรีบพุ่ง ออกไปทันที ส่วนมากจะเป็นการก้าวหรือสไลด์ไปด้านข้าง ครั้งแรกให้ผู้เล่นฝึกการสไลด์ติดต่อกัน 2-3 ก้าว แล้วตีลูกตามความเหมาะสม

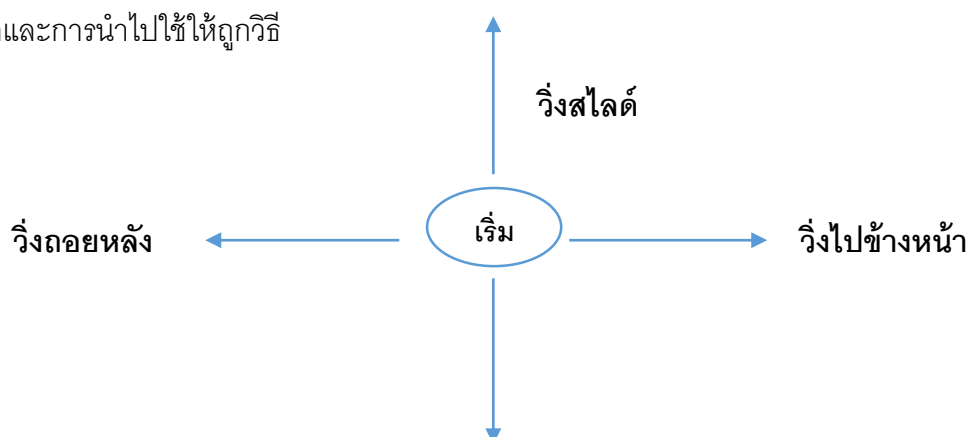
การสไลด์ไปทางขวา โดยก้าวเท้าขวานำไปก่อนแล้วลากเท้าซ้ายมาชิด เท้าขวา เท้าขวารีบก้าวหรือ ขยับไปข้างขวาทันที การสไลด์ไปทางขวานี้ให้หัดตีลูกหน้ามือ ลูกคาด ลูกหยอด และลูกตบ เป็นต้น

การสไลด์ไปทางซ้าย ให้ปฏิบัติตรงกันข้ามกับการสไลด์ไปทางขวา แต่ก่อนการตีลูกมักจะก้าวเท้าขวา ข้ามเลยเท้าซ้ายไป และตีลูกหลังมือหรือลูกหยอดจากหลังมือ และลูกคาดด้วยเช่นกัน แต่บางครั้งถ้าลูกพุ่ง มาโด่งพอก็อาจจะตบได้เช่นกัน

ครูผู้สอนทำการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนโดยการถาม-ตอบ

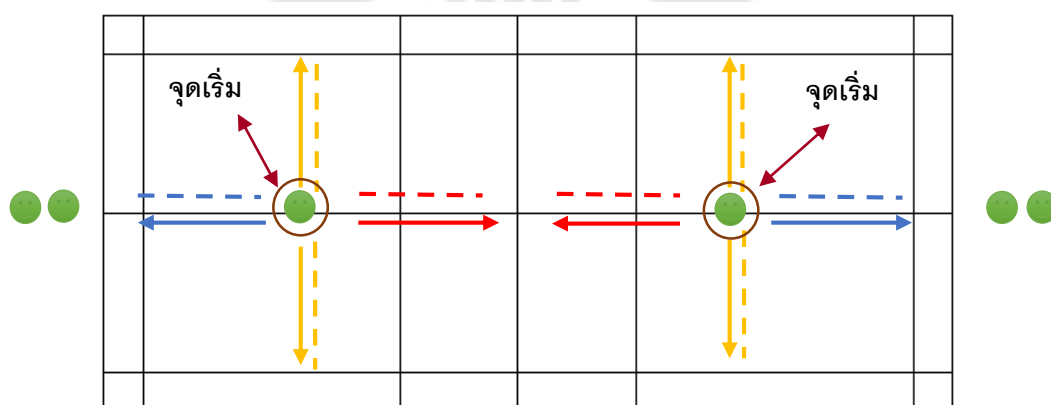
3. ขั้นตอนการจัดกระทำข้อมูล

ครูผู้สอนให้ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้รับมาทำกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดย ผู้เรียนจะต้องให้ความร่วมมือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ไปพร้อมกัน มีความเข้าใจ และการนำไปใช้ให้ถูกวิธี ทั้งนี้ครูผู้สอนให้ผู้เรียนต่อยอดข้อมูลการเรียนรู้ไปสู่กิจกรรมการเคลื่อนไหว โดยที่ผู้เรียนจะสามารถบอกวิธีการเคลื่อนไหวพร้อมการสาธิตในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อคู่ของตนเอง เป็นการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ พร้อมทั้งการพัฒนาความสามารถของให้เกิดความเข้าใจและการนำไปใช้ให้ถูกวิธี

วิ่งสไลด์

ครูผู้สอนจัดกิจกรรมนำไปสู่ทักษะกีฬา โดยให้ผู้เรียนจับกลุ่ม ๆ ละ 4 คน จำนวน 6 กลุ่ม และให้ผู้เรียนจับไม้แบดมินตันซึ่งคนแรกยืนอยู่ในจุดเริ่มต้นวิ่งตามทิศทางที่ครูกำหนดให้ทั้ง 4 ด้าน คือ วิ่งไปข้างหน้า วิ่งถอยหลัง และวิ่งสไลด์ โดยแต่ละทิศทางให้เมื่อวิ่งไปแล้วต้องกลับมาที่จุดเริ่มต้นจนครบในทิศทางที่กำหนดแล้วให้วิ่งไปแตะมือกับคนที่สองมาทำกิจกรรมในลักษณะเดียวกัน จากนั้นคนแรกให้วิ่งไปต่อท้ายแถว ปฏิบัติกิจกรรมจนครบทุกคนแล้วให้นั่งลงกับพื้น กลุ่มไหนที่ทำเสร็จเร็วที่สุดจะเป็นผู้ชนะ

4. ขั้นการนำเสนอและการส่งสาร

ครูผู้สอนให้ผู้เรียนนำทักษะการเคลื่อนไหวจากการจัดกระทำข้อมูลในขั้นที่ 3 แล้วให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอการเคลื่อนไหว ทั้ง 4 ด้าน คือ วิ่งไปข้างหน้า วิ่งถอยหลัง และวิ่งสไลด์ สามารถประยุกต์ใช้ในกิจกรรมกีฬาสินใดก็ได้บ้าง พร้อมอธิบายและแสดงการเคลื่อนไหว โดยใช้ทักษะทางด้านการรับส่งสารเพื่อให้ครูผู้สอนกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียน เกิดความเข้าใจในการนำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง

5. ขั้นสรุปการเรียนรู้

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรมในชั่วโมงเรียน โดยให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูผู้สอนและนักเรียน เช่น การถามข้อสงสัยในทักษะการเคลื่อนไหวที่แบบต่างๆ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เข้าใจถึงทักษะในการเคลื่อนไหวที่ถูกต้อง นอกจากนี้ยังสามารถนำไปต่อยอดสู่ทักษะการเล่นกีฬา การออกกำลังกายและการเรียนรู้ในด้านอื่นๆ พร้อมทั้งชี้แจงกิจกรรมการเรียนในครั้งต่อไปและสรุปปฏิบัติหลังจากกิจกรรมการเรียน

5. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 1 .โรงฝึกพลศึกษา
- 2 .สนามเบดมินตัน
- 3 .ไม้เบดมินตัน
- 4 .ลูกเบดมินตัน
- 5 .นกหวีด/กรวยยาง

6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล จุดประสงค์	วิธีการวัดผล	เครื่องมือ	เกณฑ์การ ประเมินผล
ด้านความรู้ 1. อธิบายทักษะในการ เคลื่อนไหวได้ถูกต้อง	1.ให้ผู้เรียนตอบคำถาม จากใบงานที่ 2 2.ตรวจผลงานจากการ ทำใบงานที่ 2	1.ใบงานที่ 2	70% ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การ ประเมิน
ด้านเจตคติ 1. ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อ วิชาเบดมินตัน	1.สังเกตพฤติกรรมใน ชั้นเรียน	1.แบบสังเกต พฤติกรรม	มีระดับคะแนน พฤติกรรมอยู่ใน เกณฑ์ดี (3 คะแนน)
ด้านคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ 1. มีวินัย 2. ตรงต่อเวลา 3. มุ่งมั่นในการทำงาน	1.สังเกตพฤติกรรมใน ชั้นเรียน	1.แบบสังเกต พฤติกรรม	มีระดับคะแนน พฤติกรรมอยู่ใน เกณฑ์ดี (3 คะแนน)
ด้านสมรรถนะด้าน การสื่อสาร 1 .สามารถอธิบาย ได้ตอบ สื่อสารหรือ แลกเปลี่ยนความรู้ความ เข้าใจเรื่องรูปแบบการ เคลื่อนที่ของกีฬา เบดมินตันกับครูสอน	1.สังเกตพฤติกรรมการ อธิบาย ได้ตอบ สื่อสาร หรือแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจกิจกรรมการ เรียนเรื่องรูปแบบการ เคลื่อนที่ของกีฬา เบดมินตันกับครูสอน	1.แบบสังเกต พฤติกรรม	มีระดับคะแนน พฤติกรรมอยู่ใน เกณฑ์ดี (3 คะแนน)

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านเจตคติ

รายการ	การสังเกตพฤติกรรม	
	มี (1 คะแนน)	ไม่มี (0 คะแนน)
1. นักเรียนมีการเตรียมตัวและมีความพร้อมในการเรียนรู้		
2. นักเรียนตั้งใจและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆในชั่วโมงเรียน		
3. นักเรียนมีรอยยิ้มและอารมณ์แจ่มใสขณะเรียนในชั่วโมงเรียน		

เกณฑ์ ระดับคะแนน 1 หมายถึง น้อย

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ปานกลาง

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มาก

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการ	การสังเกตพฤติกรรม	
	มี (1 คะแนน)	ไม่มี (0 คะแนน)
1. นักเรียนแสดงพฤติกรรมการมีระเบียบวินัย		
2. นักเรียนแสดงพฤติกรรมการเข้าเรียนตรงต่อเวลา		
3. นักเรียนแสดงพฤติกรรมความมุ่งมั่นในการทำงาน		

เกณฑ์ ระดับคะแนน 1 หมายถึง น้อย

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ปานกลาง

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มาก

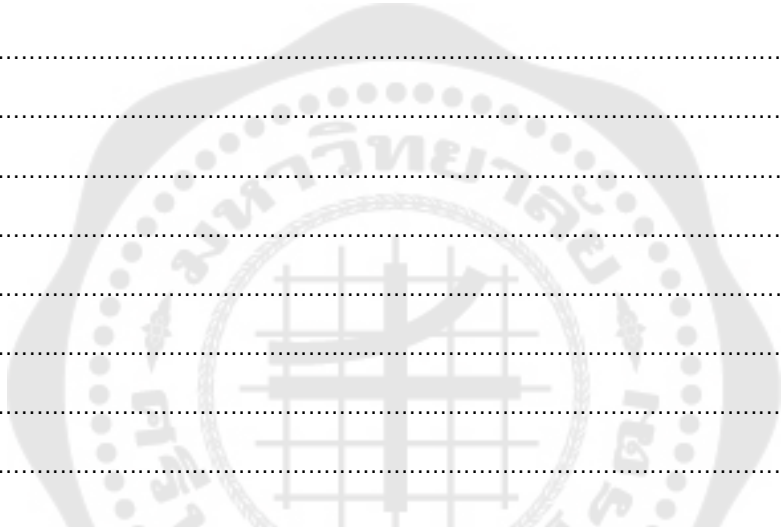
แบบสังเกตพฤติกรรมสมรรถนะด้านสื่อสาร

สามารถอธิบาย ได้ตอบ สื่อสารหรือแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจเรื่องรูปแบบการเคลื่อนที่ของ กีฬาแบดมินตันกับครูสอนได้ เป็นระดับคะแนน 3 ระดับโดยมีเกณฑ์ดังนี้		
เกณฑ์การประเมิน	ความหมาย	ระดับคะแนน
1. ผู้เรียนอธิบายอยู่ในขอบข่ายของเนื้อหาแต่ยังไม่ตรงประเด็น ชัดเจน	ปรับปรุง	1
2. ผู้เรียนอธิบายได้ตรงประเด็นบางส่วนแต่ยังไม่สมบูรณ์	พอใช้	2
3. ผู้เรียนอธิบาย สื่อสาร แลกเปลี่ยนความรู้ ตรงประเด็นอย่าง สมบูรณ์ พูดเสียงดังฟังชัด ผู้สอนและผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกัน	ดี	3

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนเขียนอธิบาย

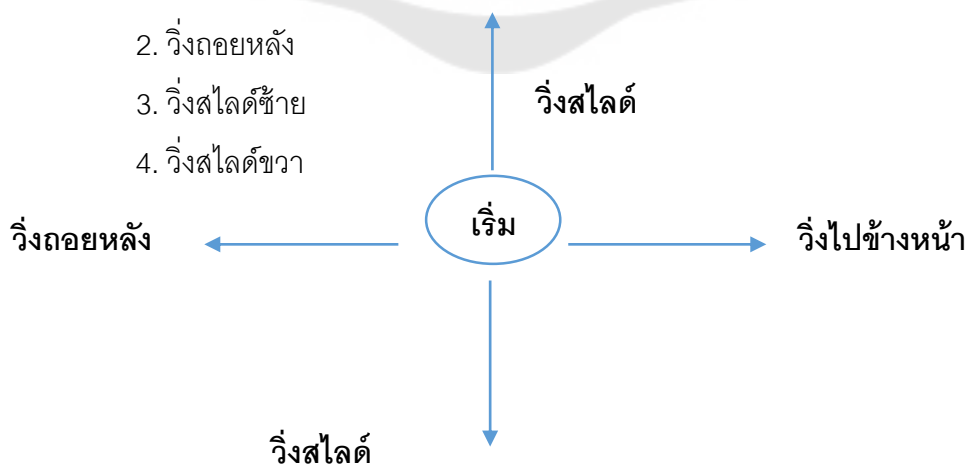
1. จงอธิบายการเคลื่อนไหวยังทั้ง 3 แบบ ใน 4 ทิศทาง มีอะไรบ้าง พร้อมวาดภาพแสดงลักษณะทิศทางการเคลื่อนไหว

คำเฉลย

ข้อที่ 1

1. วิ่งไปข้างหน้า
2. วิ่งถอยหลัง
3. วิ่งสไลด์ซ้าย
4. วิ่งสไลด์ขวา

ใบบันทึกคะแนน

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ด้านความรู้	ด้านเจตคติ	ด้านคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ด้านสมรรถนะ	หมายเหตุ
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามความคิดเห็นด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่จำเป็นของนักเรียนวิชาเอกพลศึกษา ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด เชื้อสุวรรณทวี สังกัดภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวลิต สูงใหญ่ ผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีโรจน์ จันทร์หอม อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

4. นางธนลาวัณย์ เพียรคำ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

5. นายโชติวิทย์ ธรรมสุจิตร์ รองผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

2. ความเหมาะสมของโครงร่างรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกพลศึกษา ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด เชื้อสุวรรณทวี สังกัดภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา ไกลเพชร รองอธิบดีฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพ การศึกษา สถาบันการพลศึกษา

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวลิต สูงใหญ่ ผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

4. นางอรพิน คณึงสุขเกษม ข้าราชการบำนาญ

5. นายโชติวิทย์ ธรรมสุจิตร์ รองผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

วัน เดือน ปี เกิด

26/01/2523

สถานที่เกิด

ยโสธร

วุฒิการศึกษา

2545

วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2547

การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่อยู่ปัจจุบัน

หมู่บ้านพฤษาวิลเลจ 8 บ้านเลขที่ 9/158 สุขภิบาล 5 ซอย 70 ถนน

สุขภิบาล 5 แขวงออกเงิน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร 10220